

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

Cestovní ruch zvolené destinace - Švýcarsko

Pelikán Tomáš

© 2014 ČZU v Praze

!!!

**Místo této strany vložíte zadání diplomové práce.
(Do jedné vazby originál a do druhé kopii)**

!!!

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Cestovní ruch zvolené destinace“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. 11. 2014

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval paní Ing. Miroslavě Navrátilové za odborný dohled a vedení při mém tvoření diplomové práce a za poskytování odborných rad a závěrů.

Cestovní ruch zvolené destinace - Švýcarsko

Tourism destinations selected - Switzerland

Souhrn

Diplomová práce nejprve uvádí čtenáře do tématu představením teoretických pojmů cestovního ruchu a dále definováním zvolené destinace Švýcarsko. Výzkum práce zpracovává a zhodnocuje, kvůli typově rozsáhlé nabídce zájezdů na trhu, pouze skladbu a data poznávacích zájezdů do Švýcarska, a to u vybraných českých cestovních kanceláří působících na českém trhu. Na tento základ navazuje tvorba vlastních zájezdů určených pro konkrétní cílovou klientelu. Výstupem práce jsou tři navržené produkty, které by měly doplňovat nebo oživovat konkurenční nabídky již analyzovaných cestovních kanceláří. Nové zájezdy byly cíleně směřovány do zdánlivě méně atraktivních či sporadicky navštěvovaných částí země a při volbě skladby programu byla pozornost soustředěna na typy zájezdů, které teprve získávají na popularitě a jejichž nabídka na trhu není příliš velká.

Klíčová slova: Cestovní ruch, cestovní kancelář, zájezd, účastník, destinace, Švýcarsko, služby cestovního ruchu, cestování

Summary

The diploma thesis “Tourism of the selected destination” presents theoretical terms of the tourist industry and introduces the selected destination - Switzerland. The research is focused on selection of a sample of travel agencies operating on the Czech market. It is followed by the analysis of their portfolio of excursion tours to the selected destination. The output of the diploma thesis is a projection of three new excursions tours to Switzerland intended to the specified clientele. Their structure differs from the typical offer as well as the chosen destination within Switzerland. The aim is to fill the gap on the market and become competitive.

Keywords: Tourism, travel agency, tour, traveller, destination, Switzerland, tourism services, travelling

1	Úvod.....	4
2	Cíl práce a metodika.....	5
	2.1 Cíl práce.....	5
	2.2 Metodika.....	5
3	Teoretická východiska.....	7
	3.1 Cestovní ruch a volný čas.....	7
	3.2 Typologie cestovního ruchu.....	8
	3.2.1 Formy cestovního ruchu.....	9
	3.2.2 Druhy cestovního ruchu.....	12
	3.3 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu.....	17
	3.4 Služby v cestovním ruchu.....	18
	3.4.1 Služby v cestovním ruchu a jejich členění.....	19
	3.5 Subjekt v cestovním ruchu.....	26
	3.5.1 Účastníci jako subjekt cestovního ruchu.....	27
	3.5.2 Cestovní kancelář.....	28
	3.5.3 Cestovní agentura.....	29
	3.6 Objekt v cestovním ruchu.....	30
	3.6.1 Destinace.....	30
	3.7 Zájezdová činnost.....	31
	3.7.1 Zájezd.....	31
	3.7.2 Kalkulace konečné ceny zájezdu.....	33
4	Praktická část.....	35
	4.1 Charakteristika zvolené destinace - Švýcarsko.....	35
	4.1.1 Základní údaje.....	35
	4.1.2 Geografické údaje.....	37
	4.1.3 Členění Švýcarska dle území a kantonů.....	40
	4.1.4 Politické uspořádání.....	48

4.1.5 Ekonomická situace.....	49
4.1.6 Dějiny Švýcarska.....	50
4.1.7 Kultura a umění.....	51
4.1.8 Životní styl.....	54
4.1.9 Doprava.....	55
4.1.10 Ubytování.....	56
4.1.11 Stravování.....	57
4.1.12 Švýcarsko z pohledu cestovního ruchu.....	58
4.2 Nabídka poznávacích zájezdů do Švýcarska vybraných cestovních kancelářů.....	62
4.2.1 Zhodnocení nabídky.....	83
4.3 Vlastní návrhy poznávacích zájezdů.....	91
4.3.1 Prodloužený letecký eurovíkend do Ženevy.....	92
4.3.2 Cyklistický zájezd do severozápadního Švýcarska.....	100
4.3.3 Gurmánský wellness zájezd do východního Švýcarska.....	113
5 Závěr.....	122
6 Seznam použitých zdrojů.....	124
7 Seznam tabulek.....	134
8 Seznam grafů.....	135
9 Seznam obrázků.....	136
10 Seznam příloh.....	137
11 Přílohy.....	I

1 Úvod

Cestovní ruch patří k největším exportním odvětvím na světě společně s obchodováním s ropou a automobily. V rámci cestovního ruchu se přesouvá nejvíce osob za účelem poznání a rekreace do jiné destinace. Spotřeba a realizace potřeb cestování se projevuje zejména v ekonomicky vyspělých zemích.

Cestovní ruch je aktuálně nedílnou součástí celé společnosti a jejích ekonomik, protože je velice úzce spjat se životním stylem lidí a s jejich potřebami. Cestovní ruch nebo také „cestování“ má mnoho přínosů pro celosvětovou ekonomiku a jednotlivá národní hospodářství a je tak velice významným jevem. Celosvětově dokáže ročně generovat veliký zisk, a to s ne tak velikými náklady. S rozšiřujícím se cestovním ruchem souvisí i vytváření nových pracovních míst, a to jak přímo v tomto oboru, tak i v oborech navazujících či příbuzných. Zároveň cestovní ruch přináší spotřebu dalších aktivit, jako jsou např. řemesla, sportovní a kulturní činnosti a technické a přírodní atraktivita. Dá se s jistotou předpokládat neustálý pozitivní vývoj tohoto odvětví ekonomiky v celosvětovém měřítku, a tím i jeho čím dále většího vlivu. Neustále se totiž rozšiřuje infrastruktura a lidé mají čím dál více finančních prostředků, které chtějí čím dál více utracet právě za cestování.

Současný trend v cestovním ruchu tkví ve zkracování doby trvání dovolené. Proto jsou stále žádanější produkty krátkodobého charakteru, při kterých si cestovatelé dopřejí více koncentrovaného vyžití při kratší době pobytu. Takovýchto zájezdů si během roku mohou pak dopřát i více. Cena produktu, při zohlednění tohoto trendu, může pak být v mnoha případech spíše druhotná.

I ve Švýcarsku platí, že neustále rozvíjející se cestovní ruch je nedílnou součástí a výkonným motorem zdejší ekonomiky. Tato rozlohou malá země usazená ve středu Evropy skrývá obrovský potenciál pro cestovní ruch a má na malé ploše koncentrované velké přírodní i kulturní bohatství. Nabízí mnoho možností pro aktivní dovolenou i relaxační a poznávací pobyty díky jedinečnému prostředí Alp, ostatním pohořím a vodním plochám a také zajímavým městům a městečkům, která ohromují svou nezapomenutelnou kulturní a historickou atmosférou.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Jako hlavní cíl této diplomové práce je na základě zanalyzovaného současného stavu nabídky zájezdů vybraných cestovních kanceláří na českém trhu cestovního ruchu vytvořit vlastní návrhy zájezdů pro konkrétní cílové skupiny účastníků v rámci zvolené destinace. Aby mohl být hlavní cíl splněn, je třeba určit cíle dílčí:

- Podrobněji představit pojmy související s problematikou cestovního ruchu studiem odborné literatury
- Charakterizovat zvolenou destinaci
- Analyzovat stávající nabídku vybraných cestovních kanceláří a zhodnotit výsledky

Cílovou destinací pro diplomovou práci bylo zvoleno Švýcarsko. Jedna z předních alpských zemí, velmi poutavá svými přírodními a kulturními atraktivitami, která skýtá mnoho příležitostí k aktivní dovolené i relaxačním a poznávacím pobytům.

Výsledkem a přínosem celé diplomové práce bude navrhnout takové zájezdy, které v nabídce zkoumaných cestovních kanceláří nejsou nebo jsou v minimu, a tím oživit existující nabídku. Protože do této vybrané destinace je pořádáno mnoho typů zájezdů v rámci celého trhu cestovního ruchu, jsou proto ve výzkumu této práce analyzovány pouze zájezdy poznávací.

2.2 Metodika

V úvodní části diplomové práce bylo úkolem vytvořit teoretický základ celé práce a vyhledat a vysvětlit teoretické pojmy daného tématu. K tomu byla nastudována odborná literatura zabývající se cestovním ruchem. V této části jsou definovány termíny jako účastníci a destinace cestovního ruchu, cestovní kancelář a zájezd, rozdělení služeb cestovního ruchu a členění dle jeho forem a druhů atd.

Praktická část práce se věnuje výzkumu samotnému. V jednotlivých kapitolách výzkumu jsou za použití představených metod realizovány dílčí úkoly. V počáteční kapitole celého výzkumu práce se čtenář seznámí se zvolenou destinací Švýcarsko a s jeho základními a nezbytnými charakteristikami a informacemi o něm. Použitou metodou bylo zkoumání dokumentů, konkrétně studium průvodců a příslušných internetových stránek.

Pro zkvalitnění výzkumu byla také získána interní data od české pobočky Švýcarské obchodní komory, resp. od organizace Schweiz Tourismus, která sloužila jako dobrý statistický podklad. Práce představuje Švýcarsko prostřednictvím základních charakteristik, jako je územní a geografické členění, klimatické podmínky, dále švýcarská politická a ekonomická situace, historie, kultura a životní styl obyvatel, úroveň dopravy, ubytování a stravování. Podrobněji je v kapitole interpretována návštěvnost Švýcarska.

Aby bylo možné v další fázi výzkumu začít realizovat analýzu nabídky zájezdů vybraných cestovních kanceláří působících na českém trhu, bylo zapotřebí opět metodou zkoumání dokumentů pečlivě vybrat dostačující reprezentativní vzorek 25 cestovních kanceláří, které pořádají poznávací zájezdy do vybrané destinace. Prvním zdrojem pro výběr byl seznam cestovních kanceláří, které pořádají zájezdy do Švýcarska, poskytnutý Švýcarskou obchodní komorou v Praze (resp. organizací Schweiz Tourismus). Studium těchto materiálů byly získány prvotní informace, které byly porovnávány s daty internetových vyhledávačů, poté i s internetovými stránkami jednotlivých cestovních kanceláří. Informace o cestovních kancelářích a jejich produktech byly při výběru také získány na veletrzích MADI Travel Market a Holiday World. Metodou interview se pak formou dotazování vedly se zástupci společností nestrukturované rozhovory k získání povědomí o jejich produktech a dalších doplňujících informací. Tato metoda byla aplikována i posléze již u vybraných společností i na jejich pobočkách. Stěžejním zdrojem pro analýzu nabídky zájezdů se staly získané tištěné katalogy cestovních kanceláří a jejich studiem bylo dosaženo optimální informovanosti o konkrétních produktech. Studium příslušných internetových stránek konkrétních společností bylo dále dosaženo dalších doplňujících informací o cestovních kancelářích.

Všechny tyto informace, které byly zjištěny danými metodami, v další fázi posloužily jako zdroj pro analýzu stávající nabídky zájezdů vybraných cestovních kanceláří. Po analýze bylo potřeba provést syntézu (zhodnocení a interpretaci) získaných informací a dat o sledovaných produktech. Současně byla použita také metoda komparace, a to při konkrétním porovnávání jednotlivých zkoumaných nabídek. Vyhodnocení výzkumu mělo posléze zásadní význam pro další fázi, kterou byl návrh vlastních produktů.

Návrhy vlastních poznávacích zájezdů do zvolené destinace byly vedeny tak, aby vyplňovaly případnou mezeru na trhu cestovního ruchu. K výpočtu ceny zájezdů byl užit dvoustupňový model kalkulace prodejní ceny. To znamená, že v první fázi se vypočítají

minimální náklady zájezdů na osobu, přičemž na každého účastníka jsou rozpočítány veškeré náklady na průvodcovské služby. U každé položky nákladů, u kterých proběhla platba v cizí měně, byl použit kurz ČNB ke dni kalkulace, přičemž bylo třeba počítat i s navýšením (10%) kvůli kurzovému riziku. K takto získaným minimálním nákladům byla připočtena marže a daň z přidané hodnoty.

Při zpracování práce tedy byly využity metody zkoumání dokumentů, metoda interview, analýzy a syntézy dat, metoda komparace a také metoda kalkulace.

3 Teoretická východiska

3.1 Cestovní ruch a volný čas

V současnosti není zcela jednoduché vymezit pojem cestovní ruch jednoznačně obecnou definicí či charakteristikou. Tuto obtíž potvrzuje fakt, že existuje mnoho přístupů a úhlů pohledu na daný jev. Bez pochyb ale zůstává, že je cestovní ruch z hlediska jedince i společnosti velice důležitým sociálním a ekonomickým jevem, protože velice významně ovlivňuje život celé společnosti po mnoha stránkách [1, 2].

Následně uvedené pohledy a definice vyjadřují různá hlediska a jejich výčet není zcela vyčerpán, nicméně mají určité společné rysy, jako je výjezd osoby za účelem dočasného pobytu mimo místo trvalého bydliště realizovaný ve volném čase za účelem nevýdělečné činnosti a při neustálém vytváření sociálních vztahů [3].

Volný čas jsou chvíle dne, kdy člověk nevykonává pracovní povinnosti či jiné zavazující činnosti, ale svobodně činní to, co se mu chce, přičemž dochází k rozvoji osobnosti, zlepšování fyzických i duševních schopností (např. dopřávání si klidu při odpočinku, věnování se kultuře, realizování své oblíbené zábavy a koníčků apod.). Rozvoj cestovního ruchu je možný za předpokladu, že lidé ve svém volném čase mohou zároveň svobodně cestovat, a to při dostatku financí a za příznivých politických podmínek [4, 5].

Podle WTO se cestovním ruchem myslí taková činnost účastníka v cestovním ruchu, který se ve svém volném čase přemísťuje do oblasti, kde nemá určené trvalé bydliště, a na tomto přechodném místě má v úmyslu zdržovat se jen určitou přechodnou dobu, přičemž účel jeho přemístění do tohoto místa tkví v jiné činnosti, než je činnost výdělečná [1, 6].

Cestovním ruchem se nemyslí migrace osoby na dlouhou dobu, stěhování osoby za účelem výdělečné činnosti na přechodnou dobu, cestování po místě trvalého bydliště a cestování do zahraničí pravidelného charakteru [7, 2].

Definice zaměřená spíše na ekonomický pohled cestovního ruchu je podle F. W. Ogilvieho taková, že cestovní ruch je určitý jev ekonomického charakteru, kdy je spotřeba statků, hmotných a nehmotných, placena z financí obstaraných v místě bydliště [3, 7].

Lidé mají touhu uspokojovat své potřeby opouštěním svých bydlišť a cestováním s následnou realizací spotřeby v jiném místě. Tyto činnosti (potřeby) tedy realizují hlavně za účelem poznávání, zábavy, rozptýlení, relaxace a rekreace, kulturního a sportovního vyžití, dále za účelem kontaktu s lidmi, seberealizace, to vše s cílem zažít neobvyklé. Důvodů pro cestování může být ale celá řada, záleží jednak na potřebách jedince, ale také na jeho zájmech, úmyslech, cílech a možnostech (např. finančních) [1].

Pojem cestovní ruch sebou nese ale i další pojmy, které však nevyjadřují totéž. Prvým je pojem cestování, který v sobě zahrnuje ještě výjezdy osob, které podnikají své cesty v rámci pracovních povinností. Pojem turistika je pak pouze částí pojmu cestovní ruch a znamená pohyb nebo činnost osob v rámci cestovního ruchu (turistika vodní, horská, cykloturistika atd.). Pojem, který ale lze považovat za synonymum pojmu cestovní ruch je slovo „turismus“ [3, 2].

Namísto názvu cestovní ruch lze také použít spojení „průmysl cestovního ruchu“, kdy se v podstatě jedná o celkové přímé činnosti soukromých i veřejných subjektů, jejichž výstupem jsou služby a zboží - ubytovací a stravovací služby, aktivity cestovních kanceláří a doprovodné služby (hmotné podmínky cestovního ruchu) vykonávané pro potřeby osob v cestovním ruchu. Průmysl cestovního ruchu tedy zahrnuje komplexní služby cestování a turistiky, přičemž hlavními oblastmi (pilíři) jsou *ubytovací* (hotelové řetězce a penziony) a *stravovací služby, doprava* (automobilová, železniční, lodní, letecká, půjčovny dopravních prostředků), *turistické atrakce* (např. kulturní, historické a sportovní), *zprostředkovatelé cestovního ruchu* (cestovní kanceláře, touroperátoři, cestovní agentury, atd.) a *organizace* (národní turistické centrály, regionální centra, turistické asociace atd.) [2, 8].

3.2 Typologie cestovního ruchu

Typologie, neboli členění cestovního ruchu, znamená pohled na jeho formy a druhy podle různých kritérií. V dostupných publikacích se lze setkat s nejrůznějším dělením

cestovního ruchu podle formy a druhu, což záleží na míře výskytu v praxi. Postoje autorů k členění cestovního ruchu se velmi mísí a není zde zcela patrný soulad v terminologii formy a druhu [7].

3.2.1 Formy cestovního ruchu

Rozdělení podle formy vychází z potřeb, které lidé chtějí v rámci cestovního ruchu uspokojit, vychází se rovněž z motivace účastníků cestovního ruchu (účel, za kterým lidé cestují). Potřeby, které mají široký (obecný) a hlavní charakter, jsou vystiženy základními formami cestovního ruchu. Existují ale i specifické formy cestovního ruchu, které uspokojují i celou řadu jiných okruhů spotřebitelů a jejich specifické potřeby. Formy cestovního ruchu se ovšem v reálném životě neprojevují samostatně, ale většinou v určitých kombinacích a dají se členit z *hlediska převažující motivace účasti na cestovním ruchu* [8, 1]:

Rekreační cestovní ruch

Jedná se o nejrozšířenější typ cestovního ruchu, který v dnešní uspěchané době se zhoršujícím se životním prostředím začíná mít svůj význam. Hlavním účelem je znovu nabráním sil psychických a fyzických aktivním (např. sport, zájmy, koníčky, hobby atd.) i pasivním stylem odpočinku v příjemném prostředí (např. příroda, venkov, hory, moře atd.), mimo trvalé bydliště a běžné prostředí, kam člověk vycestuje (např. na chatu či chalupu) [2].

Kulturně-poznávací cestovní ruch

Tento typ cestovního ruchu je velmi významným z hlediska rozšiřování kulturně společenské gramotnosti, tj. má výchovně-vzdělávací funkci. Z tohoto důvodu lze tedy dále kombinovat zejména s rekreačním, zdravotním, lázeňskou a kongresovou formou. V rámci kulturně-poznávacího cestovního ruchu se jedná zejména o poznávání kultury, historie, zvyků a tradic národa vlastního i národů ostatních a životního stylu jejich obyvatel, ale také o poznávání jejich sociální a ekonomické situace. Konkrétně zahrnuje návštěvu kulturních zařízení (galerie, muzea, knihovny a další), historických památek (hradů, zámků a dalších), kulturních akcí (filmové, hudební a divadelní festivaly, různé výstavy a jiné společenské akce a další) a kulturní krajiny (parky, zahrady a další) [6, 1].

Sportovně-turistický cestovní ruch

Zde se jedná o relaxaci krátkodobým či dlouhodobým aktivním způsobem pobytu v určité lokalitě s cílem udržet a utvrdit kondici a zdraví člověka a také jeho morálních a volných vlastností (vytrvalost, odvaha, houževnatost) v rámci sportovních činností.

Hlavními oblastmi sportovně-turistického cestovního ruchu jsou zejména:

- ***pěší, horská turistika*** – mohou být i součástí poznávacích zájezdů, kdy představují lehčí výpravy příjemnými a zajímavými historickými trasami nebo přírodou v nížinatých oblastech s důrazem na aktivní odpočinek, anebo představují těžší pochody a túry po hřebenech hor s obtížnějšími trasami, také např. nordic walking s holemi
- ***cykloturistika*** – populární forma zájezdů, buď v kombinaci s poznávacím zájezdem, orientovaná na lehké trasy a poznání kultury, historie a přírody či prohlídku zajímavostí, anebo zájezdy specializované na MTB (horská kola) do oblastí hor, kaňonů, na zdolávání obtížných tras, adrenalinové obtížné sjezdy v dravějších přírodních podmínkách atd.
- ***vodní turistika*** – může být taktéž součástí poznávacího zájezdu a jedná se např. o turistické sjíždění vodních toků na raftech, kánoích a kajacích lišící se zejména v obtížnosti sjezdu; existuje i cestování při vodních sportech, jako je divoká voda, rychlostní kanoistika a veslařský sport
- ***dalšími mohou být např.*** míčové hry, tenis, golf, koupání ve volné přírodě, lyžování, sáňkování, bruslení atd. [8]

Existuje ale i pasivní forma tohoto cestovního ruchu, do které lze zařadit výjezd účastníka mimo jeho trvalé bydliště za účelem návštěvy určité sportovní události (tzv. sportovní diváci). Za specifickou formu se považuje tzv. lovecká turistika, jež je velice výnosnou formou [7].

Zdravotně-orientovaný (léčebný, lázeňský a wellness) cestovní ruch

Je využíván osobami z důvodu léčby či rehabilitace následků nemocí nebo úrazů, také ale za účelem prevence a celkové relaxace v prostředí, které účastníkovi pomůže v jeho zdravotním problému (např. moře, hory, lesy). Lze sem zařadit pobyty, které utužují, revitalizují a chrání psychické a fyzické zdraví člověka. Tuto péči zabezpečují

lázně a různá rekreační střediska. Díky trendu současné doby neustále narůstá zájem o tuto formu cestovního ruchu [6, 1].

Venkovský cestovní ruch (CR orientovaný na poznání přírodního prostředí)

Tkví v podrobném poznávání přírody a jejích krás účastníkem tohoto cestovního ruchu v chráněných přírodních oblastech a rezervacích, národních parcích, či v pralesech, pouštích a arktických oblastech. Charakteristickým prvkem těchto oblastí je jejich jedinečnost, atraktivita či odlehlost od civilizace. Jedním z typu je i *ekoturistika*, kdy účastník nenarušuje chod přírody, ba naopak odpovědným a ohleduplným způsobem chrání a rozvíjí její hodnoty [6, 1].

Cestovní ruch se společenskými motivy

Záměr účastníka na tomto cestovním ruchu je vytvoření kontaktu a komunikace s druhými lidmi při pozdějším bližším poznávání života jedince či skupiny a při případném následném udržování těchto styků. Toto se realizuje prostřednictvím účasti na společenských akcích, návštěv v rodinách u známých, přátel a příbuzných. Do tohoto cestovního ruchu patří i tzv. klubový cestovní ruch, jehož principem je vznik určitého sdružení účastníků, které k sobě váže společný zájem (sport, kultura atd.). Dalším rysem klubové turistiky je také pestrost programu a velká animační kvalita [6, 1].

Dobrodružný cestovní ruch (CR s dobrodružnými motivy)

Tento cestovní ruch je určen pro určitý okruh lidí, kteří se nebojí prožít něco akčního, nebezpečného a dobrodružně-zajímavého s určitou mírou adrenalinu a vzrušení, přičemž berou v potaz určité riziko. Chtějí tímto způsobem narušit svůj každodenní stereotyp a utvrdit své morální i fyzické schopnosti. Jedná se zejména o extrémní sporty, lov divoké zvěře, objevování nebezpečných či daleko ležících míst atd. [2]

Cestovní ruch s profesními motivy

Je odlišný od všech ostatních forem cestovního ruchu, protože účastník realizuje tento cestovní ruch převážně ve své pracovní době aktivitami s charakterem pracovního zájmu. Zahrnuje *obchodní cestovní ruch*, kdy účelem služební cesty v rámci této formy cestovního ruchu je schůzování a obchodní jednání s podniky či organizacemi pro

uzavírání kontraktů. **Kongresový cestovní ruch** se děje se záměrem vědců, znalců a odborníků vyměnit si informace a zkušenosti z určitého oboru na kongresech, konferencích a přednáškách. **Cestovní ruch veletrhů a výstav** je forma, jak informovat a představovat produkty a služby na trhu, s následnou tvorbou kontaktů a koupě nebo uzavření smlouvy. **Incentivní (stimulační) cestovní ruch** podniká zaměstnanec na náklady zaměstnavatele, který tímto získá možnost cestovat za odměnu za účelem motivace k pracovnímu výkonu, podílení se na ekonomických výsledcích nebo udržení zaměstnance ve firmě (např. pro nejlepší pracovníky a prodejce atd.) [6, 2].

Specifické formy cestovního ruchu

Tyto formy cestovního ruchu se v dnešní době uplatňují čím dál více, protože potřeby spotřebitelů jsou čím dál rozsáhlejší a specifičtější, a proto dochází i k rozšiřování nabídky na trhu. Nové, trendové formy však nepotlačují formy klasické. Jsou to:

- **gurmánský cestovní ruch**, kdy účastník cestuje za účelem seznámení se s kulinářskými zvyky a tradicemi určité země a za poznáním kultury a historie; konkrétnějšími formami mohou být jednorázové akce (festivaly, vinobraní apod.), akce na objednávku (všemožné hostiny) nebo návštěva určité restaurace
- **nákupní cestovní ruch**, kdy jeho stěžejním cílem jsou nákupy
- **zábavní a atrakční cestovní ruch** je realizován v zábavných parcích, technoparcích, výstavách, kulturních a sportovních akcích (např. koncerty, mistrovství světa), a to v lokalitách, kde je koncentrace i ostatních forem cestovního ruchu
- **dalšími mohou být např.** politický, rodinný, seniorský, mládežnický a cestovní ruch lidí s tělesným postižením, pak také mototuristika, karavanová turistika, golfová turistika, erotický, potratový, příhraniční, povodňový, dámský, sázkový cestovní ruch atd. [8, 9]

3.2.2 Druhy cestovního ruchu

Druhy je myšleno rozdělení podle toho, jaké může mít cestovní ruch příčiny, které ho ovlivňují a důsledky, které může mít pro jedince i celou společnost [1].

Následující členění druhů cestovního ruchu je z **hlediska způsobu realizace**:

Cestovní ruch podle místa realizace, resp. rozdělení z geografického hlediska

- ***domácí cestovní ruch*** – obyvatelé určitého státu necestují mimo hranice svého státu
- ***zahraniční cestovní ruch*** – obyvatelé určitého státu cestují mimo hranice svého státu

Pohled určitého státu:

- ***výjezdový cestovní ruch*** (pasivní CR, outgoing) – obyvatelé určitého státu cestují do zahraničí
- ***příjezdový cestovní ruch*** (aktivní CR, incoming) – zahraniční účastníci přijíždějí do určitého státu
- ***tranzitní cestovní ruch*** – zahraniční účastníci pouze projíždějí přes určitý stát a pokračují dále do jiného státu [1]

Dělení z jiného pohledu:

- ***regionální cestovní ruch*** – obsahuje cestování v rámci regionů a států
- ***vnitřní cestovní ruch*** – obsahuje cestování v rámci domácího cestovního ruchu a zahraničního příjezdového cestovního ruchu (aktivní CR, incoming)
- ***národní cestovní ruch*** – obsahuje cestování v rámci domácího cestovního ruchu a zahraničního výjezdového cestovního ruchu (pasivní CR, outgoing)
- ***mezinárodní cestovní ruch*** – obsahuje souhrn veškerého cestování v rámci zahraničního cestovního ruchu, tedy v rámci příjezdového (aktivního) a výjezdového (pasivního) mezi více státy či regiony
- ***cestovní ruch světa*** – obsahuje souhrn veškerého cestování v rámci domácího a zahraničního cestovního ruchu (příjezdový, aktivní CR a výjezdový, pasivní CR) všech států na celém světě
- ***cestovní ruch světový*** – obsahuje souhrn veškerého cestování v rámci zahraničního cestovního ruchu, tedy v rámci příjezdového (aktivního) a výjezdového (pasivního) všech států na celém světě [8, 7]

Cestovní ruch podle vztahu k platební bilanci státu

Toto rozdělení se týká pouze zahraničního cestovního ruchu, přičemž se hledí zejména na důsledky, kterými tento cestovní ruch ovlivňuje státní ekonomiku.

- **zahraniční cestovní ruch příjezdový (aktivní, incoming)** – má pozitivní vliv na platební bilanci ekonomiky určitého státu, kam přijíždějí zahraniční turisté a realizují zde spotřebu zboží a služeb (říká se tomu tzv. neviditelný export) => devizy plynou do platební bilance určitého státu
- **zahraniční cestovní ruch výjezdový (pasivní, outgoing)** – má negativní vliv na platební bilanci ekonomiky určitého státu, odkud odjíždějí obyvatelé do zahraničí, kde realizují spotřebu zboží a služeb za směněné devizové prostředky (říká se tomu tzv. neviditelný import) => devizy plynou z platební bilance určitého státu [7]

Cestovní ruch podle způsobu financování

Dělení vychází z toho, jakým způsobem jsou placeny náklady na cestování.

- **volný (komerční) cestovní ruch** – účastník cestovního ruchu si platí své náklady na cestování zcela sám. Neexistuje zde podmínka účasti na cestovním ruchu
- **vázaný (sociální) cestovní ruch** – účastníkovi cestovního ruchu jsou zčásti nebo zcela placeny náklady na cestování ze společenských fondů (podnikových, kulturních a sociálních potřeb, z nemocenského pojištění apod.) v návaznosti na splnění určitých podmínek (členství v určité organizaci či instituci, doporučení lékaře, zaměstnání v určitém podniku apod.). Konkrétní podoba tedy může být třeba ve formě dětských táborů, lázeňské či podniková rekreace [8]

Cestovní ruch podle způsobu zabezpečení cesty a pobytu

Člení se dle toho, kdo zajišťuje cestu, pobyt a náplň pobytu.

- **organizovaný cestovní ruch** – o cestování, pobyt a jeho náplň se stará cestovní kancelář či jiný zprostředkovatel, který vše nabízí spotřebiteli v rámci zájezdu
- **neorganizovaný cestovní ruch** – o cestování, pobyt a jeho náplň se stará buďto účastník zcela sám anebo s využitím zprostředkovatelů [1]

Cestovní ruch podle délky pobytu

- **krátkodobý cestovní ruch** – jedná se o pobyt s maximálním počtem do 3 nocí

- ***dlouhodobý cestovní ruch*** – jedná se o pobyt s minimálním počtem nad 3 noci, ovšem omezeno maximální dobou 6 - ti měsíců v rámci domácího cestovního ruchu a maximální dobou 1 rok v rámci zahraničního cestovního ruchu [6]

Cestovní ruch podle počtu účastníků

- ***individuální*** – cestující v rámci cestovního ruchu cestuje zcela osamocen či se svou rodinnou
- ***kolektivní (skupinový)*** – cestující v rámci cestovního ruchu necestuje sám, ale v rámci hromadně zorganizovaného turismu. Sem se řadí i tzv. klubový turismus

[6]

Cestovní ruch podle věku účastníků

Zde je třeba rozlišit věk účastníků cestovního ruchu z důvodu specifických potřeb těchto skupin. Rozlišujeme tak CR dětí, mládeže, seniorů, rodin s dětmi, lidí v produktivním věku [6].

Cestovní ruch podle ročního období

- ***sezónní*** – letní či zimní období, kdy je největší počet účastníků na určitém místě, za nejvyšší možné ceny, při nejvyšší možné nabídce služeb
- ***mimosezónní*** – doba, kdy je malý počet účastníků na určitém místě, za nižší ceny, při nižší nabídce služeb [8]

Cestovní ruch podle použitého dopravního prostředku

- ***motorizovaný*** – označován také jako mototuristika nebo autoturistika; řeší dopravu osob osobními automobily, karavany a motocykly nebo hromadnou dopravu více lidí autobusem i třeba v rámci zájezdu; nesporné výhody plynou z nezávislosti na hromadné dopravě, rychlosti přesunu a dosahu; součástí je i karavanning, který je populární jako rodinné sportovní odvětví a navíc se k již zmíněným výhodám řadí ještě ubytování ve voze; Karavanning se během dovolené většinou projevuje parkováním v autokempech, v případě dlouhodobého parkování v kempu se jedná o karavanning stálý

- **železniční** – jedná se o přepravu cestujících po kolejích s využitím vlakových vagónů k sezení nebo vagónů lůžkových; v případě přepravy osob organizované zájezdovou formou je zabezpečována prostřednictvím rekreačních nebo mimořádných vlaků; součástí jsou často i stravovací služby jídelních vozů a také navazující a doplňkové služby
- **letecký** – jedná se o nejrychlejší typ dopravy, tato výhoda ale má své opodstatnění pouze na delší vzdálenosti; dopravní služby realizují letecké společnosti a nabízejí cestujícím pravidelné či nepravidelné charterové linky; pokud je přeprava osob zajištěna organizovaně zájezdem, zajišťují se dále i ostatní služby cestovního ruchu v návaznosti na další typy dopravy po zemi
- **lodní** – jde o cestování po říční, jezerní nebo mořské hladině prostřednictvím linkových nebo rekreačních vodních vehiklů; využití tohoto typu je např. při léčebných plavbách po moři, školních vzdělávacích plavbách, jako plavby s krátkodobými přejezdy, vícedenní výlety s programem a ostatními službami nebo jako podmořská turistika [2]

Další druhy cestovního ruchu

Existuje ještě celá řada rozdělení cestovního ruchu podle druhů. ***Cestovní ruch podle vlivu na životní a sociokulturní prostředí***, které se dělí na ***tvrdé*** (hlavní je zisk a maximální využívání zdrojů v dané oblasti, nepohlíží se při realizaci na sociální, kulturní a životní prostředí) a ***měkké*** (hlavní je kompromis mezi přínosy a dopady pro určitou oblast, je zde snaha chránit sociální, kulturní a životní prostředí). ***Cestovní ruch podle převažujícího prostředí pobytu*** je ***městský*** (krátkodobý cestovní ruch, poznávání kultury, života lidí ve městech), ***venkovský*** (výpomoc při práci na farmách a statcích na venkově, tzv. agroturistika), ***lázeňský*** (dlouhodobější cestovní ruch, léčba) a ***cestovní ruch ve střediscích cestovního ruchu*** (rekreační oblasti na horách, u moře atd.) [8, 7].

Dále lze brát v úvahu např. z ***hlediska dynamiky*** (cestovní ruch pobytový a putovní), ***podle sociologického hlediska*** (návštěvy příbuzných, sociální a etnický), a třeba ještě ***cestovní ruch podle způsobu ubytování*** anebo ***podle cíle cesty*** [2, 7].

3.3 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu

Cestovní ruch nabývá v současnosti na důležitosti jako velmi důležitý ekonomický a sociální (kulturní a společenský) jev ve společnosti. V rámci cestovního ruchu se podílí na jeho realizaci obrovský počet účastníků, zároveň cestovní ruch výrazně ovlivňuje jejich životy či životní styl. Je třeba si blíže představit předpoklady či podmínky, které výrazně působí na existenci a rozvoj cestovního ruchu [1].

Lokalizační předpoklady

Jedná se o určité dané a fixní podmínky a předpoklady určité oblasti, které určují další možné využití cestovního ruchu a umístění jeho aktivit do této oblasti. Řeší otázku, co je možné v dané lokalitě vidět.

Přírodní podmínky a předpoklady – podnebí a klima, charakter povrchu, vodstvo, rostliny a živočichové, přírodní atraktivity atd. Oblast má velké předpoklady, pokud má např. neobvyklou faunu a flóru, zajímavě členěný povrch s úžasnými výhledy atd [1, 8].

Kulturně-společenské podmínky a předpoklady – jsou vytvořeny lidstvem a jde hlavně o historické a technické památky zapsané na seznam kulturního dědictví UNESCO, dále o národní kulturní památky a jiné zajímavosti [1, 8].

Selektivní předpoklady

Jsou to předpoklady přesně určující lokality nebo obyvatele, které nebo kteří jsou nejlépe schopni účastnit se na cestovním ruchu, tedy být schopni účastníky cestovního ruchu přijímat a zároveň jimi být. Řeší otázku, zda někdo do dané lokality přicestuje, v jakém počtu a kdo to bude [1, 8].

Objektivní předpoklady – jsou to politické, ekonomické, demografické, ekologické, administrativní, sociální a jiné faktory a podmínky, které působí na cestovní ruch určité oblasti [3].

Subjektivní předpoklady – faktory a podmínky, které působí na lidi a jejich rozhodování o absolvování cestovního ruchu. Takovým faktorem může být zejména psychologie člověka a sounáležitost s konkrétní profesní a sociální skupinou, dále ale také propagační činnost cestovních kanceláří či trend oblíbenosti určité lokality [1].

Realizační předpoklady

Jedná se o předpoklady, které pomáhají splňovat (uspokojovat) potřeby účastníků cestovního ruchu v určité lokalitě, kde byly splněny lokalizační podmínky. Prostřednictvím těchto předpokladů se realizuje doprava osob, jejich ubytování a stravování, příp. i další služby. Řeší tedy otázku jak do určité oblasti cestovat, kde se stravovat a kde přenocovat [1, 8].

Dopravní předpoklady – možnost dopravit se do určité oblasti a také hustota a kvalita infrastruktury jsou základním předpokladem pro atraktivitu a návštěvnost určité oblasti.

Materiálně-technické předpoklady – počítají s určitým zázemím v určité oblasti. Jde o vybavení (zařízeními) v rámci ubytování, stravování, sportu, kultury a jiné zábavy, kdy je počet návštěvníků určité oblasti dán kapacitami těchto zařízení [1].

3.4 Služby v cestovním ruchu

Službou je myšlena taková činnost, kdy se producent snaží tento nehmateriální produkt nevytvářející žádné nabyté vlastnictví prodat zákazníkovi. O službě se hovoří, jako o užitném efektu, nepřináší tedy hmotný produkt, ale může být spojena s tímto produktem. Služba je výkon nehmotného charakteru, putující na trh [9, 10].

Služby cestovního ruchu mají největší podíl na celkovém produktu cestovního ruchu na trhu, který je pak dále dotvářen zbožím (jídlo pití, suvenýry, mapy), veřejnými statky (chodníky, parky, náměstí) a volnými statky (vzduch, slunce, voda). Služba, jakožto důležitý statek ekonomického charakteru uspokojuje potřeby účastníků v cestovním ruchu [11].

Znaky služeb

Nemateriální, nehmotný charakter služeb – službu nelze registrovat ani před ani po spotřebě či užití, jakýmkoli lidským smyslem, jelikož není hmatatelná jako materiální produkt.

Vysoká spotřeba živé práce při poskytování služeb – v místě a čase prodeje služby je podmínkou přítomnost osoby, která zajišťuje samotné poskytování služby (např. zaměstnanci hotelu, referent cestovní kanceláře atd.)

Začlenění vnějšího faktoru do procesu poskytování služeb – vnějším faktorem je zákazník, který rozhoduje svou poptávkou o okamžiku vzniku nabídky poskytované služby zhotovitelem.

Soulad poskytování služeb s jejich spotřebou – tzv. simultánnost, *neoddělitelnost* při vytváření a zároveň poskytování služby zákazníkovi v místě a čase jeho spotřeby, kdy tedy zákazník musí být přítomen u spotřeby služby.

Z tohoto dále vychází *pomíjivost*, která znamená nemožnost ze služby vytvořit zásobu a následně ji uskladňovat.

Heterogenost – složitě zjištělný rozdílný dojem z hlediska uspokojování potřeb a kvality poskytované služby ze strany nabídky a zejména pak ze strany poptávky.

Průřezovost – služba není výsledkem činnosti pouze subjektů cestovního ruchu, ale i jiných [11, 10].

3.4.1 Služby v cestovním ruchu a jejich členění

Služby v cestovním ruchu lze dělit z mnoha různých hledisek. Tím nejzákladnějším je členění **dle uspokojovaných potřeb účastníka**, kdy existuje služba základní a služba doplňková. **Služby základní** obsahují služby dopravní, ubytovací a stravovací, čili všechny činnosti spojené s přepravou osob z místa trvalého bydliště na konečné místo pobytu se zpátečním návratem a také činnosti v rámci celého pobytu. **Služby doplňkové** jsou pak služby sportovně-rekreační, kulturně-společenské, lázeňské a další, kdy jejich podoba vychází ze specifického konkrétního prostoru pobytu či lokality [11].

Další dělení služeb:

- z **hlediska časového** jsou *sezónní* (letní/zimní) a *mimosezónní*
- z **hlediska druhu** jsou strukturálně rozdělené podle toho, jaký subjekt cestovního ruchu danou službu vyprodukoval (dodavatelské a zprostředkovatelské služby viz níže, Obrázek 1 - Dělení služeb v cestovním ruchu)
- z **hlediska charakteru spotřeby** jsou *osobní* (uspokojení ze služby nastává ihned po poskytnutí, např. odnoš zavazadel na pokoj) a *věcné* (uspokojení služby se váže k určitému materializovanému produktu, např. servis lyží)

- z **hlediska ekonomického** jsou placené (hrazené účastníky, kdy pokryjí náklady a marži podniku) a neplacené (hrazené vlastním podnikem ze zisku z placených služeb nebo z příspěvků města či obce)
- z **hlediska fáze realizace cestovního ruchu** jsou v rámci místa trvalého bydliště (informační, poradenské, zprostředkovatelské), v rámci cestování (informační, dopravní, ubytovací, stravovací, průvodcovské a asistenční) a v rámci pobytu v místě příjezdu (informační, ubytovací, stravovací, dopravní, animační)
- z **hlediska zabezpečování služeb** jsou vlastní (mezi dodavatelem a konečným klientem neexistuje mezičlánek) a zprostředkované (existuje cestovní kancelář jako mezičlánek mezi dodavatelem a konečným klientem) [10, 11]

V cestovním ruchu se ale také používá obecnější rozdělení služeb, a to na služby cestovního ruchu, které jsou určeny zejména účastníkům, a na služby ostatní, které slouží převážně obyvatelům dané lokality, kdy ale účastníci mohou určitou část těchto služeb využívat také [2].

Obr. 1 Dělení služeb v cestovním ruchu

SLUŽBY V CESTOVNÍM RUCHU			
SLUŽBY CESTOVNÍHO RUCHU		OSTATNÍ SLUŽBY	
Dodavatelské služby	Zprostředkovatelské služby	Specializované služby pro cestovní ruch	Služby místní infrastruktury v cílovém místě
- informační - dopravní - ubytovací - stravovací - sportovně-rekreační - kulturně-společenské - lázeňské - kongresové - venkovského cestovního ruchu - průvodcovské - asistenční - animační	- informační - cestovních kanceláří - cestovních agentur	- informační - pojistné - směnárenské - pasových orgánů - celních orgánů	- informační - obchodní - komunální - zdravotnické - policejní - záchranné - poštovní a telekomunikační

Zdroj: [2], vlastní zpracování

Informační služby

Podávají základní informace, orientaci a přehled o všech možných cílových místech, objektech a službách, které jsou důležité pro rozhodování a pohyb účastníka cestovního ruchu. Tyto informace potřebuje v celém procesu jeho cestování [11].

Dopravní služby

Zajišťují účastníkovi cestovního ruchu prostorový i časový přesun z místa trvalého bydliště do místa uskutečnění pobytu, dále pak pohyb po místě pobytu a také zpáteční cestu opět do místa bydliště. Mimo vlastní přepravu osob a zavazadel jde však i o další služby, jako např. rezervace místenek, úschova zavazadel, prodej dopravních cenin, informování o dopravních řádech apod. Dopravu mohou zajišťovat buďto dopravní podniky (dopravci), nebo je zprostředkovávají cestovní kanceláře a agentury (přepravci), a to podle určitého cestovního ruchu [11, 12].

Dále lze dopravu rozdělit podle použitého dopravního prostředku takto:

Silniční doprava – zprostředkovává přepravu osob a zavazadel v dopravních prostředcích, po pozemních komunikacích v rámci silniční sítě. V současnosti je nejdůležitějším druhem dopravy. Kladem této přepravy je rychlost a nezávislost cesty, velká pohotovost a dostupnost lokalit v závislosti na hustotě dopravní infrastruktury. Na druhou stranu zápory tkví v dosti omezené míře přepravy osob i zavazadel, v časté nehodovosti, a tudíž v malé míře bezpečnosti, a také ve znečišťování životního prostředí emisemi. Autobusovou dopravu lze dělit na pravidelnou (dopravní společnosti dle jízdního řádu) a nepravidelnou (cestovní kanceláře ve formě zájezdu), vnitrostátní a mezinárodní. Další možné členění je zobrazeno v následujícím schématu [11].

Železniční doprava – převáží osoby a zavazadla a je realizována pohybem vlaku po kolejích. Existuje pravidelná a nepravidelná, vnitrostátní a mezinárodní doprava, zajišťována osobními vlaky, rychlíky, Inter City, Euro City, Pendolinem, rychlovlaky a také rekreačními a zvláštními vlaky. Používá se zejména proto, že cestování není ovlivňováno počasím, denní dobu a ročním obdobím a také proto, že zabezpečuje relativně plynulý, hromadný a bezpečný provoz [11, 3].

Letecká doprava – představuje přepravu osob a zavazadel letadlem, jakožto nejbezpečnější a nejrychlejší možnost dopravy vůbec. Dalšími atributy jsou pohodlí, vysoká kultura při cestování, schopnost pojmout větší počet cestujících a rozsáhlé poskytované služby, což má význam jen při delších cestách. Zápory jsou drahé letenky a neblízkost letišť s centry měst. Opět se dá členit na nepravidelnou (charterovou) a pravidelnou, vnitrostátní a mezinárodní dopravu [9, 11].

Vodní doprava – je přeprava po vodních plochách, převážející osoby a zavazadla plavidly. Je specifická nízkými náklady na přepravu a velkou kapacitou pro cestující. Jde však o přepravu pomalou, nepříznivá je i malá dostupnost lokalit. Dělí se na vyhlídkové plavby a okružní rekreační plavby. A dále také na vnitrozemskou a námořní, pravidelnou a nepravidelnou [1, 11].

Další druhy dopravy – může jimi být třeba vertikální doprava, tvořená visutými a pozemními lanovkami. Dále potom městská doprava, zajišťována autobusy, trolejbusy, tramvajemi, metrem či nadzemními dráhami [1].

Ubytovací služby

Hlavním účelem služeb v ubytování je zajistit účastníkovi cestovního ruchu zázemí v podobě možnosti přechodného přebytí a přenocování v místě, které navštívil (tj. v místě mimo trvalé bydliště), a souběžně nabídnout i služby související, především služby stravovací, ale také poskytování informací, úschovu zavazadel, prodej různého druhu zboží, a dále všechny další služby poskytované účastníkovi během pobytu. Na základě poskytování ubytovacích služeb se může rozvíjet hlavně pobytový cestovní ruch [12].

Ubytovací služby lze dělit **podle způsobu výstavby** na **pevné** (hotely, motely, penziony, koleje, ubytovny, chatové osady a soukromé ubytování), **částečně pevné** (montované chaty), **přenosné** (stany) a **pohyblivé** (lodě, botely, rotely, lehátkové a lůžkové vozy, přívěsy atd.). **Podle druhu** se řadí do kategorií na **tradiční** (hotely, garni hotely, motely, botely, penziony, ubytovací hostince, atd.), **doplňkové** (chaty, kempy, bungalovy, rotely, atd.) a **ostatní** (domov dětí a mládeže a koleje). **Podle doby provozu** na **celoroční**, **dvousezónní** a **jednosezónní** [11].

Lze také rozlišovat mezi **hromadnými ubytovacími zařízeními** (pouze přechodné ubytování účastníků, např. hotel, hotel garni, motel, penzion, botel) a **individuálními ubytovacími zařízeními** (sloužící pro stálé bydlení nebo rekreaci jedince, např. chalupa, chata, obytné apartmány) [8].

Ubytovací zařízení jsou dále hodnocena v rámci tříd, které se označují jednou až pěti hvězdičkami, podle jejich standardu vybavenosti, kvality a rozsahu poskytovaných služeb [11].

Stravovací služby

Služby stravovací zabezpečují výživu a uspokojení potřeby hladu a žízně účastníkům cestovního ruchu během cesty v dopravních prostředcích nebo i mimo ně a také v cílovém místě pobytu ve stravovacích (pohostinských) zařízeních. Komplex stravovacích služeb zahrnuje **základní** (v restauracích, motorestech, samoobsluhách) a **doplňkové stravování** (v bistrech, bufetech, denních barech), **občerstvení a společensko-zábavné služby** (v nočních barech, vinárnách, kavárnách), spojené s hudebním a kulturním programem a s dalšími službami. Ve stravovacích službách je ale třeba rozlišovat spotřebitele účastníka cestovního ruchu a místní obyvatelé určité oblasti, kteří navštěvují pohostinské zařízení [11, 13].

Společné stravování znamená výrobu jídel a nápojů ve velkém, pro větší skupinu zákazníků, a *individuální stravování* zase představují vlastní výrobu každého turisty. Zařízení ve stravovacích službách dále může být *veřejné* (je k dispozici pro turisty i obyvatelé určité oblasti) a *účelové* (je k dispozici uzavřeně pouze pro určitý okruh spotřebitelů, např. školáky, pacienty, atd.). Také se lze setkat s *pevnými* a *pohyblivými*, *celoročními* a *sezónními* stravovacími zařízeními [11].

Nelze opomenout ani ***kategorizaci hostinských provozoven***, která se dělí na **restaurace** (restaurace, pohostinství, jídelní restaurační vozy a jiná zařízení pro přepravu osob, motorest, samoobslužná restaurace – kafeterie – bufet, bistro, občerstvení a kiosky) a **bary** (denní bar, lobby bar, noční bar, noční klub, varieté, dancing, vinárna, kavárna, espresso, hostinec, pivnice a výčep piva) [11].

Sportovně-rekreační služby

Těmto službám se v cestovním ruchu přisuzuje jeden z největších významů, zejména pak ve sportovním a rekreačním cestovním ruchu, kdy se účastník rekreuje v přírodních lokalitách jednak aktivním způsobem relaxace při realizaci sportovních aktivit, ale i méně aktivním způsobem relaxace za účelem zotavení se a odpočinku a nabrání sil. Sportovní služby se realizují v zařízeních, jako jsou různé typy sportovních hal, tělocvičny, fitcentra, bazény, koupaliště, pláže, různé typy venkovních hřišť, jezdecké dráhy, tratě na brusle, turistické trasy, cyklotrasy, apod [11].

Kulturně-společenské služby

Tento typ služeb zajišťuje účastníkům cestovního ruchu poznávací zážitky spojené s kulturně-společenskými akcemi a zařízeními, památkami a přírodou, což spadá jak do kulturního a městského cestovního ruchu, tak i např. do rekreačního, lázeňského, zdravotního, kongresového, atd. Takovými zařízeními, kde se konají kulturně společenské služby, mohou být např. kina, divadla, galerie, kulturní domy, hudební sály, lunaparky, zahrady, knihovny, zámky, hrady, technické památky, ale také kavárny a varieté. [11]

Lázeňské služby

Jedná se o služby léčebného charakteru, které se snaží ve specifických zařízeních v lázeňském prostředí klientovi nabídnout možnost prevence či uzdravování se z určité nemoci v oblastech s přírodními léčivými zdroji (např. termální pramen a léčivé plyny). Lze rozlišovat služby **základní**, které jsou ubytovací - lázeňská sanatoria a hotely; stravovací - individuální stravovací plán, dle nastolené léčby klienta, zdravotnické - vodoléčba, elektroléčba a světloléčba, společensko-kulturní a **doplňkové**, jako jsou kosmetika, manikúra a pedikúra, služby směnářenské, prodej drobného upomínkového sortimentu, atd. Základní služby jsou hlavní náplní účastníkového plánu a je „šit na míru“ každému z nich podle jeho zdravotních potíží [11].

Kongresové služby

Kongresové služby jsou veškeré služby uspokojující potřeby účastníků v rámci kongresového cestovního ruchu na kongresových akcích, kdy je předem znám program odborného charakteru a je doplněn i akcemi navazujícími. Zahrnuje služby spojené s organizací samotné akce, s jednáním (jednací prostory, propagace a pozvánky, tlumočnické služby atd.), služby spojené s pobytem (informační, ubytovací, stravovací, přeprava) a služby ostatní (směnářské, služby hostesek, kulturní a společenské akce atd.) [4].

Průvodcovské služby

Smyslem těchto služeb je odborná asistence, provedení účastníka a poskytnutí příslušných informací průvodcem v rámci předem dohodnutého programu. Někdy se využívají služby i místních nebo horských průvodců [4, 14].

Služby volného času a animace

Animace je zatím poněkud neznámý pojem v našich podmínkách, ovšem dělá pobyt či dovolenou klienta značně příjemnější, veselejší, atraktivnější, vede k aktivnějšímu prožívání, celkovému rozptýlení a radosti z užívání volného času a obohacuje dojmy a zážitky spojené se službami sportovními, společenskými, zábavnými, rekreačními, ale i poznávacími, sebevzdělávacími apod. Animace vede ke zlepšení využití a zefektivnění činností během volného času, navazuje sociální vazby [4].

Zprostředkovatelské služby

Služby zprostředkovatelské zabezpečují cestovní kanceláře a cestovní agentury, kdy obstarávají, zprostředkovávají a také i organizují a zajišťují vše, co souvisí s cestovním ruchem. Zprostředkovatelské služby, které vyrobí dodavatel, mohou být např. doprava, ubytování, stravování, lázeňské služby, pojištění. Cestovní kanceláře nabízejí i vlastní služby, např. informační a průvodcovské, organizování zájezdů a pobytů, které mohou být i s vlastní přepravou a ubytováním [4].

Směnárenské služby

Směnárenské služby zabezpečují přeměnu peněz (valut a deviz), jejich nákup a prodej při příjezdovém a výjezdovém zahraničním cestovním ruchu. Toto je v kompetenci bankovních a mimobankovních směnáren (cestovní kanceláře, hotely, soukromé směnární) na základě devizového povolení. Směnární si sami mohou volit směnný kurz stejně jako poplatek při transakci. Kontrolu dodržování devizových předpisů provádí Ministerstvo financí České republiky a Česká národní banka [4].

Pojistné služby

Pojistné služby slouží k ochraně účastníků v případě řešení následků nějakých nahodilých událostí při realizaci cestovního ruchu, formou výplaty finančních prostředků, na základě pojistné smlouvy. Pojištění lze sjednat u pojišťoven nebo zprostředkovaně u cestovních kanceláří a agentur. Dobrovolné (smluvní) pojištění může být základní nebo s připojištěním, tj. komplexní. Jde o pojištění léčebných výloh, úrazové pojištění na cestu a pobyt, pojištění zavazadel, pojištění odpovědnosti občana, pojištění movitých a nemovitých věcí, pojištění návratu ze zájezdu, pojištění storno zájezdu [4].

Pasové a celní služby

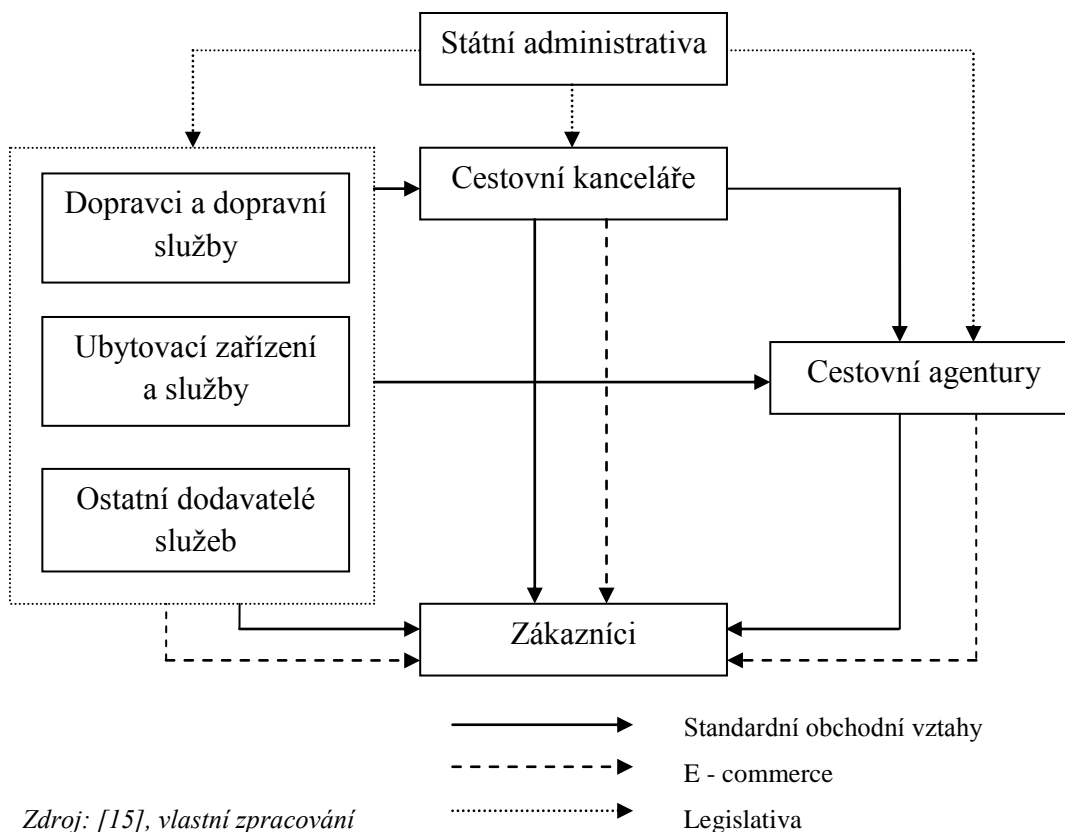
Při cestě účastníka cestovního ruchu do zahraničí je na státních hranicích, resp. hraničních přechodech při hraniční kontrole vyžadována kontrola jeho cestovních dokladů celními orgány. K ochraně ekonomiky země se provádí celní kontrola (řídící se celním zákonem a celními předpisy), která kontroluje pohyb zboží neobchodního charakteru a peněz [11, 4].

3.5 Subjekt v cestovním ruchu

Subjekt cestovního ruchu je třeba v první řadě rozdělit na *účastníka cestovního ruchu* a mezi *subjekty poskytující služby v cestovním ruchu (zejména cestovní kanceláře, cestovní agentury, organizace, stát)*. Účastník svou spotřebou produktů na trhu uspokojuje své potřeby, kdežto subjekty, poskytující služby lze nazvat všechny podniky, které na trhu nabízejí zboží a služby konečnému zákazníkovi a uspokojují tak jeho potřeby, přičemž se při realizaci ekonomického zisku podílejí na tvorbě cestovního ruchu [9].

Na schématu je naznačen vztah všech subjektů v cestovním ruchu.

Obr. 2 Distribuční systém v cestovním ruchu

Zdroj: [15], vlastní zpracování

3.5.1 Účastníci jako subjekt cestovního ruchu

Účastníkem cestovního ruchu se rozumí osoba, která realizuje cestu a pobyt mimo místo svého trvalého bydliště v rámci některé z forem či druhů cestovního ruchu za účelem uspokojování svých potřeb spotřebou produktů cestovního ruchu [9].

Stálý obyvatel (rezident) v domácím turismu – osoba, která žije na určitém místě ve své zemi více než šest měsíců v kuse, než odcestuje do jiného místa ve své zemi, kde se ale nezdrží déle, než šest měsíců.

Stálý obyvatel (rezident) v mezinárodním turismu – osoba, která žije ve své zemi minimálně jeden rok, než odcestuje do jiné země, kde se ale nezdrží déle, než jeden rok.

Návštěvník v domácím cestovním ruchu – osoba mající místo trvalého bydliště v určité zemi, cestující do místa mimo trvalé bydliště v této zemi na méně než šest měsíců při podmínce neuskutečňování výdělečné činnosti na místě mimo trvalé bydliště [10, 2].

Návštěvník v zahraničním cestovním ruchu – osoba mající místo trvalého bydliště v určité zemi, cestující mimo hranice této země na méně než jeden rok při podmínce neuskutečňování výdělečné činnosti mimo hranice své země [10, 2].

Turista v domácím cestovním ruchu – osoba, která v rámci své země vykoná cestu do místa mimo své trvalé bydliště, kde stráví minimálně jednu noc, ale nezdrží se zde více, než šest měsíců, při podmínce neuskutečňování výdělečné činnosti na místě mimo trvalé bydliště [10, 2].

Turista v zahraničním cestovním ruchu – osoba, která má trvalé bydliště ve své zemi, vykoná cestu mimo hranice své země, kde stráví minimálně jednu noc, ale nezdrží se zde více, jak jeden rok, při podmínce neuskutečňování výdělečné činnosti mimo hranice své země [10, 2].

Turista na dovolené – osoba, která se na daném místě zdržuje více, než je určitý počet dní nebo nocí [10, 2].

Krátkodobě pobývající turista – osoba, která se na daném místě nezdržuje více, než je určený počet dní nebo nocí, ale realizuje alespoň jednu noc [10, 2].

Jednodenní návštěvník (výletník) v domácím cestovním ruchu – osoba, která v rámci své země vykoná cestu mimo místo své trvalé bydliště, kde neuskuteční ani jedno přenocování, při podmínce neuskutečňování výdělečné činnosti na místě mimo trvalé bydliště [10, 2].

Jednodenní návštěvník (výletník) v zahraničním cestovním ruchu – osoba, která má trvalé bydliště ve své zemi, vykoná cestu mimo hranice své země, kde neuskuteční ani jedno přenocování, při podmínce neuskutečnění výdělečné činnosti mimo hranice své země [10, 2].

3.5.2 Cestovní kancelář

Zákon č. 159/1999 Sb. o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu určuje cestovní kancelář jako subjekt zprostředkovávající své služby na základě koncesované živnosti, kdy má výhradní odpovědnost za uskutečnění zájezdů, organizuje je a prodává [16, 5].

Cestovní kancelář je v cestovním ruchu považována za základní provozní jednotku, kdy její hlavní činností je organizování, zprostředkovávání a realizace služeb spojených s cestovním ruchem určených k přímému prodeji nebo k prodeji přes zprostředkovatele. Cestovní kancelář se tedy chová jako jakýsi velkoobchodní mezičlánek tím, že dále distribuuje v procesu produkt koupený od jeho producenta (doprava, ubytování, kulturní, sportovní zařízení a další) a poté jej nabídne a prodá klientům, cestovním agenturám nebo jiným firmám, za což také nese rizika [16, 13].

Produkt cestovní kanceláře je vše, co uspokojí zákaznickou potřebu, ať hmotné či nehmotné podstaty. Většinou se ale jedná o služby, které jsou zprostředkované (nákupem od distributorů) nebo vlastní (organizace zájezdů a pobytů, např. turistických, rekreačních, tematických atd.) a placené nebo neplacené. Zprostředkovává se zejména doprava, ubytování, stravování [4].

Cestovní kancelář může přenechat prodej svých služeb nebo celého zájezdu jiné cestovní kanceláři, v neposlední řadě ale dále také prodávat hmotné věci související s cestovním ruchem, jako jsou vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, průvodce a upomínkové předměty a také může nabízet služby specializované jako třeba průvodcovské a informační [17].

Podle zákona 159/1999 Sb. musí mít každá cestovní kancelář sjednané povinné smluvní pojištění proti úpadku ve výši pojistné částky alespoň 30% plánovaných tržeb za prodej zájezdů za rok. V případě krachu společnosti se jedná o bezpečný návrat klienta ze zahraničí zpět do České republiky, navrácení zálohy nebo celé ceny, pokud se zájezd nekoná, nebo navrácení části ceny zájezdu, pokud byl realizován pouze zčásti [16, 17].

Existují různé charakteristiky jednotlivých cestovních kanceláří. Rozlišuje se **podle předmětu podnikání** na **touroperátory**, čili organizátory kombinovaných služeb do jednotlivých balíčků (zájezdů a pobytů), nákupem od jednotlivých dodavatelů určitých služeb. Druhým je **zprostředkovatel**, snažící se produkt vytvořený touroperátorem prodat dále konečnému zákazníkovi při snaze přidat k tomu ještě určité své služby. **Členění na základní a specializované** cestovní kanceláře znamená, členění podle charakteru poskytovaných služeb. Základní nabízí služby nejvíce rozsáhlé na trhu, naproti tomu ty specializované se zabírají pouze určitou službou nebo úzkým segmentem trhu a jeho poptávkou. **Podle územního hlediska** se jedná o **vysílající** cestovní kanceláře, které se nacházejí na území bydliště účastníka. **Přijímací** cestovní kancelář má pak své sídlo na území pobytu v rámci cestovního ruchu účastníka. **Podle velikosti** lze rozlišovat cestovní kanceláře na **malé**, **střední** a **velké**, což se hodnotí zejména podle počtu pracovníků, zákazníků nebo množství dosažených tržeb a výnosů [4, 15].

3.5.3 Cestovní agentura

Zákon č. 159/ 1999 Sb. o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu určuje i druhý subjekt zprostředkovávající služby cestovního ruchu, a to cestovní agenturu, která je ale živností ohlašovací, vázanou a může pouze tedy zprostředkovávat prodej zájezdů. Nemohou organizovat a prodávat zájezdy, které jsou podmíněny povinným smluvním pojištěním proti úpadku. Cestovní agentury žijí z provizí od cestovních kanceláří za zprostředkování jejich služeb [16, 5].

Lze říci, že cestovní agentura je jakýsi mezičlánek v maloobchodní síti spojující na jedné straně producenty (cestovní kanceláře, hotely, dopravce) a na druhé straně zákazníky [13].

Cestovní agentury zpravidla zprostředkovávají prodej zájezdů cestovních kanceláří, dále ale mohou prodávat výlety a exkurze, nabízejí a prodávají anebo zprostředkovávají prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu (doprava, ubytování, stravování, atd.), zajišťují a prodávají také ostatní služby např. vstupenky, mapy, průvodce, směnárenskou činnost apod [15, 17].

3.6 Objekt v cestovním ruchu

Objekt cestovního ruchu obecně představuje určité geografické území, prostor nebo cílové místo určitého rozměru, kde se odehrává cestovní ruch. Lze ho tedy vyjádřit pojmy, jako jsou např. stát, region, rekreační prostor, středisko, rezort, lidské sídlo a asi nevhodněji použitým pojmem, *destinace* [8, 2].

3.6.1 Destinace

Destinací se v cestovním ruchu myslí takové místo pobytu, které se účastník cestovního ruchu rozhodl navštívit a kdysi ho zvolil jako cíl své cesty. Místo, které oplývá určitým potenciálem atraktivit, jakožto primární nabídkou (např. příroda, kultura, hospodářství atd.), na což navazuje sekundární nabídka, tj. daná vybavenost infrastruktury a zařízení pro ubytování, stravování, sportovní a kulturní vyžití a další zábavu v obchodní sféře (zabezpečují podniky a instituce). Důležitá je i nabídka určitého dostatečného komplexu poskytovaných služeb (a zboží) v daném místě a také dostupnost destinace (dopravní dostupnost, místní doprava). Tímto se vlastně z destinace stává produkt na trhu cestovního ruchu, protože tento prostor nabízí veškeré služby a komodity pro cestovní ruch [8, 2].

Tyto všechny složky a elementy a jejich efektivní fungování musí být podmíněny správným plánováním a řízením. Rozvoj destinací je také úzce spojen s udržitelným rozvojem cestovního ruchu [17].

Destinace vystupuje v celém systému cestovního ruchu jako základní složka a její existence je velmi podstatná z hlediska zapříčinění vzniku cestovního ruchu a motivace účastníků na daném místě [17].

Objekty neboli destinace lze členit podle funkcí:

- **městská střediska cestovního ruchu** v místech, kde se nacházejí kulturní a historické památky, obchod a průmysl a orgány státní správy
- **lázeňská místa**, situovaná na místech s léčivými přírodními zdroji s termálními prameny
- **rekreační střediska** v místech různé nadmořské výšky, kde je ideální možnost realizace turistiky, vodních sportů, zimních sportů apod.

- *rekreační obce*, které byly dříve jako hospodářské oblasti a nyní jsou využívány jako rekreační
- *chatové oblasti* nacházející se u vodních ploch a jiných atraktivních míst [2]

3.7 Zájezdová činnost

Zájezdová činnost představuje tvorbu a prodej souboru služeb cestovního ruchu v rámci zájezdů pro neznámého konečného zákazníka, a to prostřednictvím katalogů a doplňujících letáků, webových stránek či jiných propagačních materiálů. Dle nejnovějšího výkladu může být zájezdovou činností i sestavení zájezdu kombinací služeb, který vznikne až na základě poptávky (forfait) [16].

3.7.1 Zájezd

Zákon 159/1999 Sb. o podnikání v oblasti cestovního ruchu definuje pojem zájezd jako předem stanovenou kombinaci minimálně dvou služeb nabízených a prodávaných současně za jednu celkovou cenu, kdy jsou služby poskytovány a realizovány více než 24 hodin nebo obsahují ubytování přes noc. Kombinacemi služeb se myslí doprava, ubytování a služby, které nedoplňují dopravu nebo ubytování a jsou zastoupeny velkým podílem na celkovém zájezdu nebo tvoří alespoň 20% z ceny celkového zájezdu [16].

Zájezdem nejsou fakultativní služby hrazené klientem na místě jeho pobytu, kam se řadí třeba strava, výlety a ostatní fakultativní útrata. Fakultativní výlet je služba, která není v ceně zájezdu a klient si za něj může připlatit buď při hrazení zájezdu, či až na místě pobytu, není jím ani jednodenní výlet bez přenocování. Za zájezd rovněž nelze považovat stanovenou kombinaci služeb, která je určena k prodeji podnikateli za účelem dalšího podnikání, a tu která odporuje zákonným podmínkám živnostenského podnikání [16].

Prodej zájezdu je umožněn na základě cestovní smlouvy jen cestovním kancelářím, které jsou pořadateli. Zprostředkování prodeje zájezdu pak může zajišťovat jak cestovní kancelář, tak cestovní agentura [18].

Zájezd je skupinová a organizovaná přítomnost více účastníků na cestovním ruchu za účelem rekreace, poznávání, sportovně-turistického nebo jiného vyžití, kdy účastníci cestují po určité trase s předem daným vypracovaným programem. Zájezd pobytový je skupinová a organizovaná přítomnost více účastníků na cestovním ruchu, kdy se jedná o

pobyt na jednom místě, kam se musí účastník dopravit buď hromadným způsobem anebo po vlastní ose [16, 18].

Členění zájezdů je možné takto:

- **podle geografického hlediska** na domácí, odehrávající se v tuzemsku, s tuzemskými účastníky, na zahraniční výjezdový (*outgoing*), odehrávající se v zahraničí a na zahraniční příjezdový (*incoming*), odehrávající se v tuzemsku s klienty ze zahraničí
- **podle doby trvání** jsou krátkodobé (maximálně třídenní) a dlouhodobé (minimálně třídenní), jednodenní výlet (podle zákona není zájezdem)
- **podle ročního období** jsou letní (červen až září), zimní (prosinec až březen) a mimosezónní
- **podle tematické náplně** existují rekreační (aktivní odpočinek a regenerace fyzických i duševních sil), kulturně-poznávací (putovní, okružní a hvězdicové typy, poznávání kulturně-historických míst aktivním způsobem), sportovní a turistické (aktivní odpočinek ve spojení se sportem a turistikou rekreačního charakteru), výstavy a veletrhy (předvádění služeb nebo zboží), tematické (mají hlavní náplň orientovanou na sport a záliby, např. výuka jazyků, výuka tance apod.), incentivní a kongresová turistika (pořádají firmy pro zaměstnance), lázeňské (v lázních, pro lepší zdravotní stav účastníka) a lovecké (rybolov a hon v revírech)
- **podle způsobu dopravy** se dělí na autokarové (levnější na kratší vzdálenosti), vlakové (pro delší vzdálenosti), letecké (na velké vzdálenosti, za krátký čas), vlastním prostředkem (volnost v trasování), lodní zájezdy (po moři nebo jezerech), ostatní druhy (kombinace např. lodě, vlaku a kola) a kombinovaná přeprava (navazující různé typy přeprav)
- **podle způsobu přípravy** jsou standardní (známé a sestavené, propagované v letácích) a forfaitové (sestavení až na základě poptávky) [18, 4]

Při přípravě zájezdů a pobytů je nutné zabezpečit jejich trasu a příslušný program, dále je pro klienty třeba zajistit služby od dodavatelů, zpracovat konečnou cenu (kalkulaci) zájezdů a pobytů a vytvořit jejich nabídku a prodej produktu cestovními kancelářemi [18].

Na základě *cestovní smlouvy* (podle § 852 občanského zákoníku) je cestovní kancelář povinna klientovi poskytnout produkt, tedy zájezd, v případě, že klient uhradí dohodnutou výslednou cenu. Forma smlouvy musí být písemná a musí existovat její kopie, jedna pro cestovní kancelář druhá pro klienta. Taková cestovní smlouva musí obsahovat smluvní strany nákupu, resp. prodeje, datum zahájení a skončení zájezdu, jeho program a uvedení termínů a míst konání všech obsahovaných služeb, které jsou součástí souhrnné ceny zájezdu. Dále zde musí být uvedena výsledná cena zájezdu a suma záloh a rozvrhu všech plateb, poté i způsob nárokování klienta při nedodržení závazků cestovní kanceláře, odstupné placené klientem za předpokladu jeho odstupu od smlouvy. V neposlední řadě obsahuje i veškeré informace o dopravě, ubytování a stravování, případně i informace o službách přidaných k zájezdu, které nebyly zahrnuty v jeho ceně, také ale i podmínku zrušení zájezdu, v případě menšího než minimálního počtu klientů a možnost nahrazení stávajícího klienta klientem jiným. Stane-li se, že cestovní kancelář bude muset ze spravedlivých příčin upravit podmínky smlouvy, klient má možnost souhlasu nebo odstoupení od smlouvy [18, 16].

3.7.2 Kalkulace konečné ceny zájezdu

Cena je velmi důležitým faktorem úspěšnosti produktu na trhu, kdy může působit na klienta negativně či pozitivně. Na stanovení ceny má vliv zejména struktura a výše nákladů, nabídka konkurence a úroveň poptávky. Při stanovování ceny se také přihlíží ke strategii prodeje více levnějších zájezdů nebo méně specializovaných dražších zájezdů [8, 5].

Cenová kalkulace (zájezdů a ostatních služeb) je založena na složce *prímých nákladů* (dají se rozdělit na každého účastníka, jsou spojené s určitým druhem výkonu - ubytování, stravování, pojištění, kurzové riziko, obchodní přírážka CK) a *nepřímých nákladů* (náklady hrazené všemi, nehledí se na počet účastníků, jsou spojené s několika druhy výkonů - doprava, průvodce, fixní ceny akcí, DPH, mzda zaměstnance, náklady na pronájem) [18].

V praktickém využití se nejvíce používá dvoustupňový kalkulační model. V prvním stupni se určí předběžná kalkulace prodejní ceny vyčíslením minimálních nákladů na realizaci zájezdu a všech ostatních souvisejících služeb. Za další se určí výše obchodní přírážky (marže) hradící distribuční náklady a generující zisk (15 - 30 %). Dále je třeba

upravit konečnou cenu pro klienta podle cen konkurence a také zjistit předběžnou kalkulaci výnosů po zdanění. Aby se dala taková kalkulace vypočítat, je třeba znát ceny nakoupených dodavatelských služeb. Je třeba také předvídat devizový kurz v okamžiku realizace a také určit minimální obsazení zájezdu účastníky. (zhruba 80%, tzn. 20% je riziko neobsazenosti zájezdu) [8].

Ve druhém stupni kalkulace se určuje skutečně dosažená realizační cena, kterou v daný okamžik ovlivňuje především obsazenost zájezdu, kurzové rozdíly, náklady nepředvídané apod. Vyúčtování této ceny je důležité z hlediska určení daně z přidané hodnoty a také jako informace pro budoucí sestavování další kalkulace. Zdanění podléhá přírážka, což je rozdíl ceny prodejní konečné a cenou reálně nakoupených služeb pro potřeby zájezdu [8].

V cestovní smlouvě může být například dáno, že cestovní kancelář může zvýšit cenu zájezdu 21 a více dnů před zahájením zájezdu z důvodu např. zvýšení ceny dopravy, leteckých poplatků nebo kurzových rozdílů (o max. 10%). Zvýšení ceny musí být cestovní kanceláří avizováno písemně nejpozději 21 dnů před zahájením zájezdu, jinak klient nemusí zvýšenou cenu hradit. Pokud cestovní kancelář zruší zájezd ve lhůtě kratší jak 20 dnů před zahájením zájezdu, hradí klientovi cenu zájezdu a 10% pokutu z ceny [18, 8].

4 Praktická část

V praktické části diplomové práce je nejprve namístě představit zemi jako takovou s veškerými jejími důležitými charakteristikami a specifiky.

Následuje část zabývající se analýzou nabídek produktů zvolených cestovních kanceláří na českém trhu cestovního ruchu. Zkoumané nabídky jsou důkladně analyzovány, zhodnoceny a porovnány.

Další část této kapitoly přináší návrhy vlastních nových produktů pro konkrétní okruh klientů, což by mělo doplňovat stávající nabídku již existujících produktů na trhu cestovního ruchu.

4.1 Charakteristika zvolené destinace - Švýcarsko

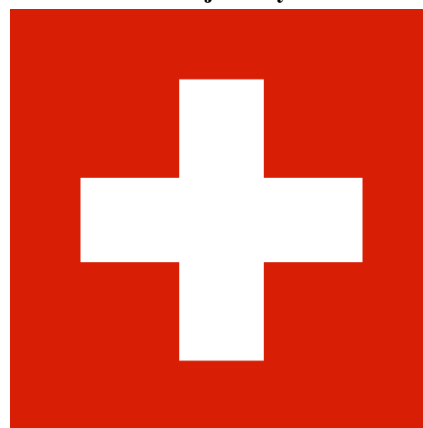
“Hory a jezera, Matterhorn, sýr, čokoláda, hodinky a vlaky“, je to nejčastější, co se každému vybaví pod pojmem Švýcarsko. Tento, rozlohou malý, stát je úchvatný zejména svými překrásnými přírodními úkazy a svým jedinečným a neopakovatelným kouzlem.

Říká se, že je tato země z celé Evropy nejméně pochopenou, zato nejvíce navštěvovanou. Obyvatelé nejsou etnicky, ani jazykově ba ani nábožensky kompaktní. Přesto nemají mezi sebou rozpory, což má být dáno zejména mimořádnou schopností řešit problémy. Lidé v této zemi se pyšní vynalézavostí, pracovitostí a odpovědností vůči přírodě i společnosti. Švýcarsko se řadí k předním hospodářským velmocem světa. Obdiv k této zemi je bezesporu oprávněný [19, 20].

4.1.1 Základní údaje

Confederatio Helvetica, z tohoto latinského názvu země je odvozena mezinárodní zkratka **CH**. Česky je tento stát obecně znám jako Švýcarská konfederace nebo také Švýcarsko. Oficiálně se německy Švýcarsko nazývá Schweizerische Eidgenossenschaft, francouzsky Confédération Suisse, italsky Confederazione svizzera, rétorománsky Confederaziun Svizra a anglický název země je Swiss Confederation.

Obr. 3 Státní vlajka Švýcarska

Zdroj: [53]

Švýcarsko má rozlohu 41 293 km čtverečních, a je tudíž jednou z nejmenších zemí Evropy. Délka hranic pak je 1 892 km a za své sousední státy má Itálii, Francii, Německo, Rakousko a Lichtenštejnsko [54].

Obr. 4 Základní mapa Švýcarska

Zdroj: [55]

Hlavním městem je se 133 tis. obyvateli Bern. Ten ale není ani největším a ani nejlidnatějším městem, ba ani nejvýznamnějším kulturním a průmyslovým centrem. Další významná města jsou Curych se 353,8 tis. obyvateli (průmysl, obchodní a bankovní sektor), Basilej se 178,6 tis. obyvateli (průmysl a obchod) a Ženeva se 174,9 tis. obyvateli (mezinárodní organizace a diplomacie). Měnou je švýcarský frank (1 CHF je 100 rappů), ale lze zde také ve většině míst platit Eurem [21, 54].

Zalidnění země je díky malé rozloze vcelku husté, činí 198,9 obyvatel na kilometr čtvereční, při celkovém počtu zhruba 7 954 700 tis obyvatel (pro rok 2011), z čehož asi 50,7% jsou muži a 49,3% ženy. Průměrný věk je 41,5 let. Průměrný roční přírůstek se pohybuje okolo 1,1%. Cizinci v zemi tvoří 22,8%, lidé pod 20 let tvoří 20,6%, lidí ve věku 20-39 let je 35,5% a obyvatel nad 65 let 17,2% [54].

Z celkového počtu obyvatel je nejvíce Švýcarů 91,1% (jsou to obyvatelé hovořící jedním ze čtyř úředních jazyků), z nichž 63,7% mají germánské předky a mluví německy, žijí především ve střední, severní, a východní části, a tedy také v Curychu, Luzernu a Bernu. Dalšími jsou s 20,4% frankofonní obyvatelé, kteří mluví francouzsky a žijí na

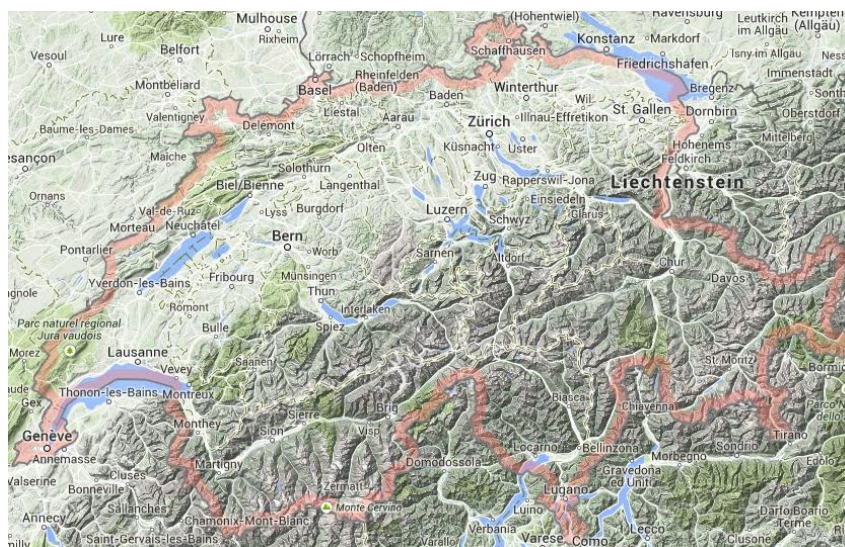
západně země a v Ženevě. Třetí skupinu Švýcarů tvoří se 6,5% obyvatelé s italskými předky, kteří hovoří italsky a žijí v oblasti Ticino a Graubünden. Posledním úředním jazykem je rétorománština, kterou hovoří 0,5% švýcarského obyvatelstva s románskými a keltskými předky. Dalšími, již neúředními jazyky, hovoří zhruba 9% obyvatel. Angličtina je běžně používána v především obchodních jednáních [22, 54].

Pokud jde o náboženství, největší zastoupení mají katolíci (41,8%), následují protestanti (35,3%), poté vyznavači islámu (4,3%) a zbytek obyvatelstva je pak z 9,9% ostatního vyznání a 11% je zcela bez náboženského vyznání [54].

4.1.2 Geografické údaje

Švýcarsko se svou rozlohou rovná zhruba polovině rozlohy České republiky. Tato země horských masívů, pohoří, luk, jezer a půvabných měst a vesnic vlastní neskutečné množství přírodního bohatství, které si také náležitě ochraňuje [21].

Obr. 5 Geografická mapa Švýcarska

Zdroj: [56]

Hory a pohoří

Povrch Švýcarska tvoří tři typy přírodních teritorií, přičemž nejznámějším jsou *Alpy*, které pokrývají asi 60% celé rozlohy této země. Táhnou se v pásmu od jihozápadu po severovýchod celé země, a proto se Švýcarsku přezdívá „alpská země“ [21, 22].

V západní části u francouzských hranic se nachází *Savojské Alpy* s nejvyšším vrcholem *Dents Du Midi* (3 257 m). Ve střední části země jsou *Bernské Alpy* s nejvyšší

horou *Les Diablerets* (3 210 m). **Severní Alpy** jsou pak tvořeny ledovcovým **masivem Aare** s horskými velikány *Finsteraarhorn* (4 274 m), *Aletschhorn* (4 295 m), *Jungfrau* (4 158 m), *Eiger* (3 790 m) a *Mönch* (4 099 m). Dále na východ se pak vedle údolí *Haslital* nacházejí **Vierwaldstättské Alpy** s vrcholem *Dammastock* (3 630 m) a **Glarenské Alpy** s vrcholem *Tödi* (3 614 m). V jihozápadní oblasti Alp, u Itálie, se tyčí ty nejvyšší a turisticky nejnavštěvovanější Alpy, zvané **Alpy Walliské**. Zde si v masivech plných ledovců na italských hranicích majestátně stojí nejvyšší hora Švýcarska *Monte Rosa* s nejvyšším dosaženým bodem *Dufourspitze* (4 634 m) a bezpochyby nejznámější hora *Matterhorn* (4 478 m), která je svým specifickým tvarem s nahnutou špicí doleva nejvýznamnějším symbolem Švýcarska. Dále lze zmínit ještě masivy *Dom* (4 545 m) a *Dent Blanche* (4 357 m). Na východ dále od Walliských Alp u údolí *Val Antigorio* se táhnou **Tessinské Alpy** s vrcholem *Basòdino* (3 273 m) sousedícím s pohořím *Adula* (*Rheinwaldhorn* 3 402 m) a také s **Rétskými Alpami**, kde se nachází masiv *Bernina* s horou *Piz Bernina* (4 049 m.) Četné ledovce se drží nad nadmořskou výškou 2 500 m. Mnoho z nich je v oblasti Alp Bernských a Walliských, kdy největším ledovcem střední Evropy je *Grosser Aletschgletscher* (Aletschský ledovec) o rozloze cca 86 - 115 km čtverečních [23].

Druhým přírodním teritoriem je **pohoří Jura**, které dosahuje výšky něco okolo 1 600 m a připomíná spíše vrchovinu. Rozlohou zabírá zhruba 10% země a její převážně vápencové vrcholky se začínají zvedat na severozápadě u Ženevského jezera a táhnou se zhruba 150 km až k Basileji k severovýchodu země. Nejvyššími vrcholy jsou *Mont Tendre* (1 679 m), *Dole* (1 677 m), *Chasseral* (1 607 m) a *Chasseron* (1 607 m). Jura je plná zkamenělin, typická je hlavně svou krajinou plnou bukových a smrkových lesů, luk a pastvin, kde se pase zvěř, výrobou sýrů a proslulá je zejména výrobou hodinek. Jura, ačkoli nemá žádné ledovce, má velice chladné zimy a poměrně vlhké klima [23, 22].

Třetím přírodním teritoriem je Švýcarská plošina **Mitteland**, která svými 30% rozlohy celé země vyplňuje prostor mezi Alpskými masivy a Pohořím Jurou a mezi Ženevským a Bodamským jezerem. Rozprostírá se v centrální části země a charakteristická je zejména svým lehce zvlněným profilem s údolími, jimiž protékají řeky, a také zemědělskou půdou či zelenými plochami. Vrcholky pohoří sahají maximálně do 1 000 m. n. m, a proto je zde zemědělství intenzivní. V oblasti panuje mírné klima s mnoha zalesněnými plochami (jedle, buky, smrky) [23, 22].

Vodní toky a jezera

Ke Švýcarsku patří samozřejmě i vodní toky, ty nejvýznamnější pramení v oblasti sv. Gotthard, kromě řeky ***Inn***, která vyvěrá v Horním Engadinu. Řeky ***Aare***, ***Reuss*** a ***Rýn***, ještě než dotečou do Severního moře, utvoří nejprve jeden společný tok u Bruggu. V západní části země pramení řeka ***Rhône***, která se vlévá do Středozevního moře. Na jihu země v kantonu Ticino pramení stejnojmenná řeka ***Ticino***, jejíž tok pokračuje až do Jaderského moře, kterého dosáhne jako přítok italské řeky Pád (Po) [23, 21].

Švýcarsko v sobě skrývá i nespočet malých i velkých jezer, jejichž počet má být okolo 1 484. Největší je ***jezero Ženevské (Lac Léman)*** o ploše 581 km², z toho na švýcarské straně 370 km². Na severovýchodě země na rozhraní Německa a Rakouska leží ***Bodamské jezero (Bodensee, celkem 537 km²)***. ***Jezero Vierwaldstättské (Vierwaldstätter See, 114 km²)***, které je významné tím, že ho tvoří sedm zálivů a říká se mu jezero Čtyř kantonů. Hojně turisty navštěvovaná jezera u města Interlaken jsou ***Brienzské (Brienzer See, 29 km²)*** a ***Thunské (Thuner See, 48 km²)***. V jižní části Švýcarska je ***jezero Maggiore (217 km²)*** a ***Luganské jezero (Lago Di Lugano, 487 km²)***. A ve střední oblasti země se nachází ještě ***jezero Curyšské (Zürichsee, 89 km²)***, ***Bielské jezero (Bieler See, 39 km²)*** a ***Zugaské jezero (Zuger See, 38 km²)*** [23, 22].

Podnebí

Podnebí ve Švýcarsku určuje a rozděluje rozsáhlý pás Alp, který severně udává podmínky chladnější (atlantické) a jižně spíše podmínky teplejší, slunečnější (středomořské). Severní oblast představuje Pohoří Jura a oblast Mittelland, kde podnebí není o moc jiné, než v České republice, ovšem s vyšší vlhkostí a tedy i více srážkami. Podnebí v horách je velmi různorodé a nevyzpytatelné, vše se odvíjí od nadmořské výšky a také reliéfu a profilů horských masivů (severní stěny chladnější, jižní stěny teplejší). Dešťové srážky se v Alpách vyskytují spíše na jejich okrajích, ale třeba ve vysokých údolích (např. Wallis a Engadin) bývá srážek minimálně. Velkou zvláštností je nejznámější vítr ve Švýcarsku zvaný *föhn (fén)*. Tento teplý, prudký a suchý vítr vznikající jako výsledek vyrovnávání vysokého a nízkého tlaku vzduchu v krajní oblasti Alp, kdy jeho vlivem zejména v jarním období, velmi rychle taje led [21, 22].

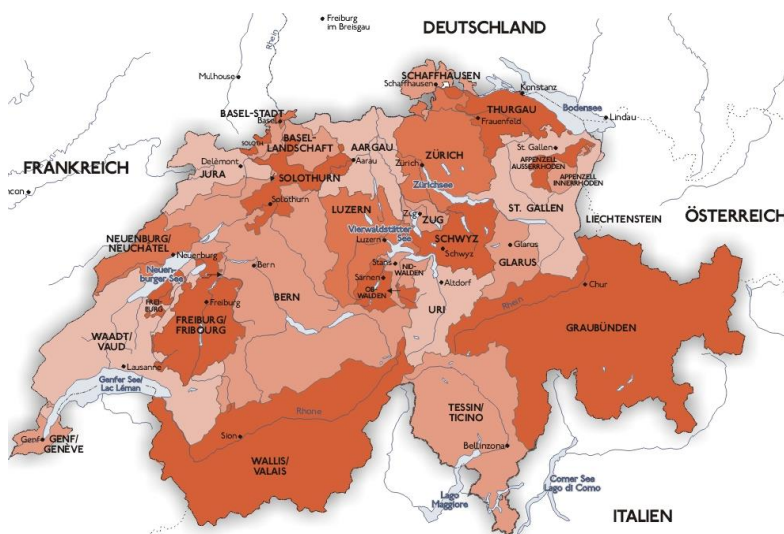
Příroda

Švýcarsko má velmi různorodou přírodu, což je dáno rozmanitostí profilu celé země. Asi nejnámější rostlinou je protěž (plesnivec alpský, Edleweiss, *Leontopodium alpinum*) rostoucí nad 3 000 m. n. m. Horskou květinou je i rododendron Alpenrose (alpská růže, pěnišník rezavý) a různé druhy hořců (*Gentiana*). Alpská **flóra** je chráněná zákonem. Na úrovni 2 000 m. n. m. rostou zejména keře a kleče, výše už se rozkládají jen rozlehlé louky s alpským rostlinstvem. V nižších nadmořských oblastech se vyskytují především lesy a orné, zemědělské plochy. V horských lesích převažuje borovice, v nižších polohách pak jedle a na jihu země se v nižších polohách dokonce daří i palmám. Švýcarský národní park (Schweizerischer Nationalpark) na jihovýchodě Švýcarska v kantonu Graubünden dokládá rozmanitost a dobrý stav švýcarské přírody. Alpská **fauna** je typická pro horské prostředí, převažují kamzíci, horské kozy, kozorožci, svišti, orli a také po opětovném vysazení i rysové. V lesích se pak vyskytují hlavně jeleni a srnci [23, 22].

4.1.3 Členění Švýcarska dle území a kantonů

Přesto, že Švýcarsko patří k nejmenším zemím Evropy, jeho územní členění je pozoruhodné. Země je tvořena 26 kantony, přitom o 6 z nich se dá hovořit jako o polokantonech. Každý z nich je specifický svou absolutní svobodou v oblasti ústavy, legislativy, i pokud jde o finanční nezávislost. Nejrozlehlejší je kanton Graubünden a naopak nejmenší je polokanton Basilej. Nejvíce obyvatel žije v kantonu Zürich a nejméně v polokantonu Obwalden. K polokantonům se řadí Appenzell-Ausserrhoden, Appenzell-Innerrhoden, Basel-Landschaft, Basel-Stadt, Nidwalden a Obwalden. Přehled kantonů je v Příloze A [19, 22, 54].

Obr. 6 Kantonální mapa Švýcarska

Zdroj: [57]

Území Mittelland, Bernese Oberland a Valais

Tyto oblasti se rozkládají na severozápadě a jihozápadě Švýcarska a obsahují kantony *Solothurn*, *Bern* a *Valais*. Úředními jazyky jsou zde němčina a francouzština.

Krajinná oblast *Schweizer Mittelland* na severozápadě je tvořena katolickým kantonem Solothurn a severní částí protestantského kantonu Bern. Díky své nevysoké nadmořské výšce oplývá úrodnou zemí [21].

Solothurn, hlavní město kantonu Solothurn, je charakteristický především hodinářským a strojírenským průmyslem. Pyšnit se může mimo jiné *orlojem (Zytglogge)* a *historickým opevněním Riedholzschanze*. *Biel (Bienne)*, dvojjazyčné město ležící na břehu jezera Bielersee, je město hodinek Tissot, Rolex a Omega. Zajímavé je historické centrum s kostelem sv. Benedikta z 15. století. *Emmental*, zemědělská oblast nechala vzniknout sýru Ementál (*sýrárna Schaukaserei*) [19, 21].

Oblast *Bernese Oberland* se nachází v kantonu Bern a je úchvatná svými alpskými masivy, skalnatými údolními a také četnými jezery, což z ní činí oblast turisticky atraktivní.

Trhové městečko *Thun* leží na břehu řeky Aare a na severu jezera Thunersee, které je ideální pro jachting, windsurfing, potápění a lyžování na vodě a výletní plavby. Velmi oblíbené středisko s možností letní i zimní rekreace *Interlaken* je také hlavním bodem větvení ozubeného vlaku vedoucího do oblasti Jungfrau, Wegen a dál. Atrakcí je zde zejména *Mystery Park* skrývající záhady celého světa. *Brienz* na břehu jezera Briensersee je známý dřevorezbařstvím a výrobou houslí. Je to také oblíbené rekreační město.

Pravděpodobně nejstarší ozubený vlak světa s parní lokomotivou šplhá až do výše 2 244 m na hoře Brienzer Rothorn. Nedaleko se nachází ještě turistické město *Meiringen* a skanzen *Ballenberg* se stovkou historických budov [21, 19].

Nejpopulárnějším cykloturistickým, horolezeckým a lyžařským střediskem této oblasti je *Grindelwald* schoulený v údolí pod vrcholy Wetterhorn, Mettenberg a Eiger. Vysokohorská turistika zde má velikou tradici. Na vrchol na pomezí Grindelwaldu a Wegenu vede nejdelší kabinková lanovka světa o délce 6 km [21, 22].

V Lauterbrunnenu, v nejhlubším údolí světa ve tvaru U, se nachází městečko *Wengen*, proslulé hlavně skalami, loukami a vodopády. Je zde nejdelší vodopád Evropy *Mürrenbachfall* (750 m). “Top of Europe“, takový je dodatek k nejvyššímu a nejznámějšímu masivu bernských Alp *Jungfrauoch* - Jungrau (4 158 m), Mönch (4 099 m) a Eiger (3 790 m), kde se nalézají nejvýše situovaná železniční stanice v Evropě (3 454 m). Z Interlaken se lze dostat vlakem pod vrchol masivu do stanice *Kleine Scheidegg*, přičemž jedna větev vede přes Wengen a druhá přes Grindelwald. Z této stanice pak na vrchol útroby hory Eiger při převýšení 1 400 m [21].

Oblast **Valais** (**Wallis**) se nachází v kantonu Valais, skládá se na západě z francouzsky mluvící katolické a na východě německy mluvící protestantské části. Valais těží v horských oblastech z turismu, v nižších polohách je soustředěn především průmysl.

Správním městem kantonu je *Sion*, údajně nejstarší město Švýcarska, vzniknuvší v 1. stol. př. n. l. Sion charakterizuje silueta dvou kopců, na jejichž vrcholech se tyčí kostel *Notre-Dame-de-Valère* a pevnost *Tourbillon* (*Château de Tourbillion*). Sion je rovněž známý produkcí vína. Město *Sierre* se zámek *Château des Vidomnes* je nejvýznamnější vinařskou oblastí, *Leukerbad* jsou nejvýše položené lázně. Světově proslulé je mondénní středisko *Crans-Montana*. Vesnice *Saas Fee* v údolí Saastal charakterizují tradiční dřevěné domy s vesnickou atmosférou. Začíná zde mnoho sjezdovek a turistických tras, a to z hlavního bodu stanice Mittelallainu, kam jede nejvýše se táhnoucí podzemní lanovka v Alpách Metro Alpin [19].

Zermatt, městečko v údolí pod horou Matterhorn, je jedním z největších a nejpopulárnějších lyžařských středisek; 300 km sjezdovek se táhne až do výše 3 820 m. Vede odsud jedna z lanovek na *Kleines Matterhorn* (3 883 m) a také ozubený vlak na *Gornergrat* (3 089 m), odkud je nejhezčí výhled na Matterhorn a ledovec *Gornergletscher*. *Matterhorn* (4 478 m), údajně nejfotografovanější hora světa, je díky svému vrcholku,

specificky zahnutému doleva, nejznámějším švýcarským symbolem. Leží na samých hranicích s Itálií (*Cervino*) a je velmi často dobýván horolezci, kdy nejznámější výstupové cesty jsou ze švýcarské strany přes hřeben *Hörnli (Hörnligrat)* a z italské strany přes *Lví hřeben (Liongrat)* [19, 21].

Monte Rosa (resp. její nejvyšší vrchol Dufourspitze 4 634 m), nejvyšší bod Švýcarska a druhý nejvyšší v Alpách, leží přímo na hranicích s Itálií. Nachází se na ní nejvýše položená horská chata v Evropě a také velmi známý ledovec *Gornergletscher*. *Martigny* je historické město, kde byly objeveny četné římské vykopávky. *Průsmyk svatého Bernarda (Col du Grand-St-Bernard)* ve výšce 2 469 m je pojmenován po biskupovi Bernardovi Menthonovi z Aosty, který zde postavil hospic [19].

Město Bern

Toto město, založené v roce 1191, ležící na řece Aare, je hlavním městem Švýcarska a má zhruba 133 tis. obyvatel. Staré město (Altstadt)“ se rozpíná od mostu *Nydeggbücke* až po původní věžeňskou věž *Kafigturm* (dříve *Zytglogge* – městská brána, hodinová věž). Roku 1983 bylo historické centrum zapsáno do světového dědictví UNESCO. Asi nejvýznamnější památkou je stometrová katedrála *Münster (Dóm)*, zcela dostavěná v roce 1893 (zač. 1421), která je nejvyšší katedrálou ve Švýcarsku. Bern je sídlem několika mezinárodních organizací [19, 24].

Asi nejvýznamnější památkou je stometrová katedrála *Münster (Dóm)*, zcela dostavěná v roce 1893 (zač. 1421), podle projektu architekta Matthäuse Ensingera. Tato, ve Švýcarsku nejvyšší a zároveň nejmladší, katedrála patří architektonicky k pozdní gotice. Bern je univerzitním městem, univerzita (*Universität*) zde byla založena roku 1834. Ve znaku kantonu Bern jsou medvědi, kteří vítají návštěvníky ve známém Medvědí přikopu (*Bährengraben*) a dali jméno Medvědímu náměstí (*Bährenplatz*). Bern je rovněž kulturní metropolí i centrem nákupů [19, 24].

Území západního Švýcarska

V této, především francouzsky mluvící, oblasti leží kantony Jura, Neuchâtel, Vaud, Fribourg a Geneva. Nachází se zde Ženevské jezero, pohoří Jura, část oblasti Mittelland a část Alp. Celá oblast je charakteristická různorodým profilem s jezery, pohořími a plošinami i svými městy. Oblast pohoří Jury není příliš turisticky známá, přitom ale nabízí

nepřeberné možnosti sportovních i jiných aktivit, např. jsou zde velmi dobře vedeny turistické a cykloturistické trasy, kterých je jen v širším prostoru okolo města La Chaux-de-Fonds na 1 760 km [19, 24].

Ženevské jezero (Lac Léman) je největší alpské jezero a tvoří hranice mezi Švýcarskem a Francií. Je obklopeno nemalým počtem měst, vinic, pohořími včetně Alp. Středověký hrad *Château de Chillon*, jehož držitelé ovládali cestu kolem Ženevského jezera s právem vybírat mýtné, je oblíbenou turistickou atrakcí. Na břehu tohoto jezera je i jedno z nejhezčích měst *Lausanne*, které je hospodářským a kulturním střediskem a zároveň hlavním městem kantonu Vaud. Sídlí zde Mezinárodní olympijský výbor. Největší pýchou je nejvýznamnější gotická katedrála *Cathédrale Notre-Dame* z 12. století [21, 19].

Rekreační a turistické letovisko švýcarské riviéry je *Vevey*, známé především díky továrně (1867) Henriho Nestlé na sušené mléko. Poblíž sídla Nestlé se nachází muzeum potravinářství *Alimentarium*. Nedaleké *Montreux* patří rovněž ke slavným luxusním letoviskům, kde pobývaly a pobývají věhlasné osobnosti z celého světa. V *Grand Rue* leží nejvýznamnější hotel *Montreux Palace*, který pravidelně hostí tradiční jazzový festival. *Fribourg* je malebné katolické město plné gotických staveb a příkrých dlážděných uliček s kašnami. *Neuchâtel*, univerzitní město proslulé hodinářstvím, skvělými víny a světle žlutými vápencovými budovami má spíše francouzský nádech. Může se pyšnit zejména *kolegiálním kostelem (Église Collégiale)* a hradem *Château de Neuchâtel* [19, 24].

Historické správní město oblasti Jura je *Delémont*, známější města však jsou *La Chaux-de-Fonds* a *Le Locle*, která obě lehla popelem, aby byla znovu postavena; jsou proslulá hlavně výrobou hodinek. V *La Chaux-de-Fonds* lze navštívit muzeum hodinářství (*Musée International d'Horlogerie*) a umění (*Musée des Beaux-Arts*). V *Le Locle* pak také muzeum hodinářství (*Musée d'Horlogerie*) a muzeum podzemních mlýnů. Městečko *Yverdon-les-Bains* je známé svými lázněmi, historická středověká vesnice *Gruyères* je proslulá svou mlékárnou, kde se vyrábí známý sýr. Dalšími historickými městy a městečky jsou třeba *Avenches*, *Estavayer-le-Lac*, *Murten*, *Grandson*, *Leysin*, *Aigle* a *Romainmôtier* [24, 21].

Město Ženeva (Genève, Genf)

Na samém západě země na břehu Ženevského jezera leží stejnojmenné správní středisko kantonu Ženeva se 185 tis. obyvatel. O tomto národnostně i kulturně

pestrobarevném, frankofonním, kalvinistickém městě se říká, že je nejvíce kosmopolitním městem. Sídli zde zhruba 250 organizací a center mezinárodní diplomacie, mimo jiné Organizace spojených národů či Středisko evropského jaderného výzkumu (CERN), vznikl zde i *Mezinárodní červený kříž* [24].

V jižní části města, kterou určuje řeka Rhône, se nachází *Staré město (Vielle Ville)* a v něm i univerzitní oblast *Plainpalais*. Hlavní dominantou *Vieille Ville* je *katedrála St. Pierre* a náměstí *Place du Bourg-de-Four*. Hlavní ulicí je *Grand' Rue* s mnoha malebnými dlážděnými uličkami v okolí. Nepřehlédnutelné jsou i parky *Parc des Bastions a Jardin Anglais* a také *muzeum Musée d'Art et d'Histoire*. Poblíž historického centra je i působivé předměstí *Carouge*, kde žijí zejména umělci. Na severu od Rhône (*Rive Droite*) se pak odehrává veškeré obchodní dění. Většina mezinárodních organizací sídlí v části zvané *Cité Internationale*. Kulturně vyspělé město tradičně nabízí zejména balet, operu a vážnou hudbu, ale také velké filmové hody na břehu jezera. Nejproslulejší letní slavnost je zde *Fêtes de Genève*, či jezerní regata *Bol d' Or Regatta*. Luxusně nakoupit v Ženevě není žádný problém, hlavními artikly jsou hodinky, obchoduje se i s uměním [19, 24].

Území severního Švýcarska

Skládá se z kantonů Basel-Stadt, Basel-Landschaft, Aargau, Zürich. Je to průmyslová oblast a je nejhustěji osídlenou německy hovořícími protestanty. Terén je spíše rovinný a je zde také slabší cestovní ruch než v jiných částech Švýcarska [21].

Jediné přístavní město Švýcarska, ležící na hranicích s Německem a Francií, se jmenuje *Basilej (Basel, Bâle)*. Je centrem průmyslu, zejména farmaceutického a centrem veletrhů umění, festivalů a karnevalů. Nedaleké město *Augusta Raurica* vybudovali Římané, není tedy divu, že se město stalo jedním velkým muzeem vykopávek té doby. *Aarau* je správní město stejnojmenného kantonu a kromě svého historického jádra s hradem *Schlösi* vyniká textilním průmyslem. Lázeňské středisko *Baden* je i centrem průmyslu, zejména elektromechanického inženýrství. Od středověku je i významným centrem obchodu. *Winterthur* je průmyslové město, vyniká zejména průmyslem textilním a strojírenským. Částečně vodou zatopené městečko *Eglisau* má své historické budovy téměř nad hladinou (hrázděné domy). Okolo města jsou pak vinice [19, 24].

Město Curych (Zürich)

Je správním střediskem kantonu Curych, rozkládá se na severu země a je mezinárodním centrem průmyslu a bankovníctví. Je nejbohatším švýcarským městem, má jeden z největších trhů se zlatem a nachází se zde jedna z nejdůležitějších burz světa. Patří k nejrušnějším a nejkulturnějším městům v Evropě a vyniká nejvyšší úrovní kvality života. Západní část města je historická a obchodní. Z památek zaujme pozdně románský *St. Peter Kirsche* s největším ciferníkem v Evropě, dále i gotický *kostel Augustinerkirche*. Ve východní části města to je pak zejména velká románsko-gotická katedrála *Grossmünster* a pozdně gotický *kostel Wasserkerche*. V historické části *Niederdorf*, plné galerií a kaváren, zaujme gotický, původně dominikánský *kostel Predigerkirche*, dnes součást univerzitní knihovny. Největší uměleckou galerií v zemi je *Kunsthau*s. Údajně nejdražší ulicí na světě je *Bahnhofstrasse* plná luxusních obchodů především se šperky, hodinkami a koženými výrobky. Ledovcové *Curyšské jezero (Zürichsee)* slouží k rekreaci. Curych je rovněž kulturním centrem, kde se mísí tradiční a alternativní produkce všech žánrů [19, 24].

Území východního Švýcarska a Graubündenu

Zahrnuje kantony Schaffhausen, Thurgau, Appenzell-Ausserrhoden, St. Gallen, Appenzell-Innerrhoden, Glarus a Graubünden. V této protestansko-katolické oblasti se hovoří německy, italsky a rétorománsky. Sever charakterizuje spíše nižší terén s venkovskými sídly a pastvinami, obživu skýtají služby a produkce ovoce a mléčných produktů. Jih je spíše hornatý a žije z cestovního ruchu. Region východního Švýcarska Ostschweiz (v severovýchodním cípu země) je méně známou a navštěvovanou oblastí, i když má co nabídnout od pěších a cyklistických túr až po gurmánské a kulturní zážitky [21, 24].

Schaffhausen je správní město kantonu Schaffhausen. Dominantami jsou *pevnost Munot*, *kostel sv. Jana (Kirsche St. Johann)* a *katedrála Münster zu Allerheiligen*. *Rýnské vodopády (Rheinfall)* u města Neuhausen jsou největšími v Evropě (výška 23 metrů, šířka až 150 metrů). Jde o turisticky zajímavé místo se zámek *Schloss Laufen*. *Stein am Rhein*, malé městečko na břehu Rýna, ohromuje krásnými domy s malovanými fasádami. Malebné historické městečko *Frauenfeld* je správním střediskem kantonu Thurgau. Turistická oblast *Bodamské jezero (Bodensee)* určuje hranice s Německem a Rakouskem. Na Bodamském jezeře lze rybařit a provozovat vodní sporty [19].

St. Gallen je správním centrem kantonu St. Gallen a největším městem na východě země. Známe je zejména benediktinským opatstvím z roku 747 zapsaným na seznamu UNESCO. *Appenzell*, správním střediskem kantonu Appenzell-Innerrhoden, vyniká především produkcí sýrů. *Glarus*, správní město kantonu Glarus, bylo znovu obnoveno po velkém požáru v 19. století [19, 24].

Historické město *Chur* je správním střediskem kantonu Graubünden. Proslulé středisko zimních sportů Davos spolu se střediskem *Klosters* nabízí zhruba 300 km sjezdovek a 75 km snowboardových sjezdovek. *Parc Naziunal Svizzer* o ploše 172 km čtverečních je zároveň prvním národním parkem v Alpách. *Průsmykem Bernina (Bernina pass 2 328 m)* vede nejvyšší položená neozubená vlaková trať (2 253 m) jménem *Bernina Express*, vede z Churu do Tirana. *Sv. Mořic (St. Moritz)* patří k nejproslulejším střediskům zimních sportů a turistiky. Rozkládá se na sluncem zalité straně, je i lázeňským centrem [19, 21].

Území středního Švýcarska a Ticina

Nachází se zde kantony Zug, Luzern, Schwyz, Uri, Ticino, Nidwalden a Obwalden. Střední Švýcarsko, spíše rovinatá oblast, je obývaná německy hovořícím obyvatelstvem. Tato oblast je místem vzniku Švýcarské konfederace, a tudíž historickým jádrem země. V Ticinu, slunné oblasti s alpským i středomořským půvabem, se hovoří italsky. Německy i italsky hovořící obyvatelstvo je katolické [19].

Lugano, největší a nejlidnatější město Ticina, je centrem finančnictví a bankovníctví i významným letoviskem. Lugano leží na břehu jezera *Lago Di Lugano*, nad nímž se tyčí hora *Monte Bré*. *Locarno* s atmosférou mořského letoviska je nejslunnějším švýcarským městem. Jezero *Lago Maggiore*, na kterém leží Locarno, nese díky svému podnebí středomořské znaky (tropické stromy). Z dříve rybářské vesničky *Ascona* se nyní stalo místo známé svými lázněmi, historickým centrem s řemeslnými krámkami a uměleckými galeriemi. *Bellinzona*, správní město kantonu Ticino, je známé především svým opevněním a hrady *Castelgrande, Montebello a Sasso Corbaro (UNESCO)* [21, 24].

Průsmyk sv. Gottharda (2 108 m) je významnou trasou ze severu na jih do Itálie. Vede pod ním zhruba 15 km dlouhý tunel pro auta i železnici. *Burglen*, správní středisko kantonu Uri, je rodiště známého hrdiny *Viléma Tella*. Podle města *Schwyz*, správního města stejnojmenného kantonu, je pojmenována celá země a má i jeho vlajku. Zug je

správní středisko stejnojmenného kantonu, jednoho z nejmenších, zato nejbohatších. *Lucern* leží u Vierwaldstättského jezera a je dnes zejména turistickým centrem. Historické centrum proslulo *Kaplovým mostem*, nejstarším dřevěným mostem v Evropě, který byl v roce 1993 poničen požárem. Na horu *Pilatus* (2 133 m) nad městem vede při stoupaní 48 procent nejstrmější ozubený vlak na světě [19].

4.1.4 Politické uspořádání

Hlavním zájmem této země je princip neutrality a ochrana vlastních zájmů v integrujícím se světě. Švýcarsko je spolkovou federativní republikou a tvoří ji se svými jednotlivými samostatnostmi a rozhodovacími pravomocemi 26 kantonů (z toho 6 polokantonů). Federace se stará zejména o zahraniční a sociální politiku, obranu země, dopravu, energetiku a spoje, a v neposlední řadě i o měnu a cla. Samostatnost jednotlivých kantonů se projevuje v jejich nezávislé samosprávě, také v odlišné legislativě, zdravotnictví, daňovém systému, vzdělávání, policii apod. [58]

V zemi je dvoukomorový parlament (*Bundesversammlung/Assemblée fédérale*), který se skládá z Národní rady - dolní komory (*Nationalrat*) a ze Stavovské/Kantonální rady - horní komory (*Ständerat*). Sedmičlenná spolková, federální (ministerská) vláda (*Bundesrat*) pak zabezpečuje chod výkonné moci v zemi. Prezident je volen na jeden rok, a to oběma komorami z řad členů Spolkové rady a plní tak funkci předsedy celé vlády, zároveň ale je i ministrem svého rezortu ve vládě. Spolkovým prezidentem byl zvolen v lednu 2014 ministr zahraničních věcí Didier Burkhalter [58].

Volební právo mají občané nad 20 let věku, ženy smějí volit teprve od roku 1971. Ve Švýcarsku se používá přímá a polopřímá demokracie. Hlas lidu může rozhodovat při volbě v referendech (např. když se mění ústavní zákony nebo ústava) nebo ohledně verdiktů spolkového shromáždění.

Švýcarsko je sídlem mnoha mezinárodních organizací, jejichž aktivity jsou převážně zaměřovány na bezpečnostní politiku, na záchranné akce a mírové válečné mise, také na ekonomickou pomoc rozvojovým zemím a na ochranu životního prostředí. V referendu v březnu roku 2002 byl odsouhlasen vstup země do OSN, ovšem neúspěšné bylo referendum roku 2001 o vstup do EU, místo toho vešly v platnost pouze bilaterální dohody s EU z roku 1999 a také z roku 2004. Švýcarsko není ani členem NATO, je ale členem OBSE (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě), WTO (Mezinárodní obchodní organizace) a MMF (Mezinárodního měnového fondu) a Světové banky, Rady Evropy,

OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) a ESVO (EFTA - Evropské sdružení volného obchodu) [58, 59].

4.1.5 Ekonomická situace

Švýcarská ekonomika patří k nejlepším a nejvýkonnějším v Evropě a Švýcarsko k nejbohatším státům na světě. Díky vysoké ekonomické hodnotě země je zde i jedna z nejvyšších úrovní kvality života lidí. Ekonomiku tvoří odvětví výroby, průmyslu a samozřejmě služeb. K významným průmyslovým odvětvím se řadí hlavně stavebnictví, strojírenství, chemie, metalurgie, farmacie, kovoprůmysl, hodinářský průmysl a průmysl textilní a potravinářský. Princip tkví z velké míry v dovozu surovin pro výrobu, kdy následuje zpracování a vývoz. Švýcarskou ekonomiku utvářejí z největší míry podniky malé až střední, které tvoří přes 80% pracovních příležitostí a podílí se na velmi významné části národního důchodu země. Samozřejmě se na trhu nachází ale i velké nadnárodní korporace, bez kterých by ekonomika také nemohla být tak úspěšnou. Ekonomicky významné je i vyspělé zemědělství. Hlavním odvětvím však je sektor služeb, které v této zemi zajišťují národní důchod až ve výši 68,5%, což je zásluhou bankovníctví, pojišťovnictví a cestovního ruchu. Je známé, že Švýcarsko má nejvyspělejší a nejkvalitnější bankovní systém s vysokou seriózností, je to vůbec nejúspěšnější sektor celého hospodářství v zemi. Švýcarské pojišťovny a pojišťovací společnosti dokáží vytvářet největší míru pojištění na světě. Sektor cestovního ruchu je také velmi potřebnou a úspěšnou součástí trhu, protože se řadí k tzv. intenzivnímu cestovnímu ruchu, který zde vzkvétá díky opravdu velmi dobrým přírodním a historicko-kulturním atraktivitám a podmínkám. Švýcarským specifikem je dokonalá infrastruktura (vlaky a autobusy). Díky poloze lze hovořit o transitní zemi, protože je dopravním uzlem na cestách ze západu na východ a naopak [60].

Švýcarský hrubý domácí produkt (HDP) od roku 2009 do roku 2013 rostl poměrně plynulým tempem, i když lehké kolísání ročního procentního přírůstku bylo patrné. V roce 2009 byl roční přírůstek na úrovni 0,6%, kdy bylo vyprodukováno 129 879 mld. CHF HDP v běžných cenách při inflaci 1,1%. V roce 2010 nastalo jeho zvětšení o 3,3% při 134 598 mld. CHF HDP v běžných cenách a mírou inflace 0,7. Opět růst HDP, tentokrát 0,8%, byl zaznamenán v roce 2011 při vytvoření 135 690 mld. CHF HPD v běžných cenách při vyšší inflační hodnotě 2,4. Vývoj pokračoval i v roce 2012 růstem hodnoty hrubého domácího

produktu, a to o 1,6%, což znamenalo celkovou roční hodnotu 137 840 mld. CHF HDP v běžných cenách s inflační mírou 0,5. Rok 2013 přinesl opět zvýšení roční hodnoty, a to o 1,7%, v celkové konečné hodnotě 140 183 mld. CHF HDP v běžných cenách a roční inflaci 0,7. Dle Státního sekretariátu pro hospodářství je v roce 2014 očekáván růst HDP o 2,3% a v roce 2015 až o 2,7% [60].

4.1.6 Dějiny Švýcarska

V oblasti dnešních měst Curych, Neuchâtel a Ženeva začali lidé na konci doby ledové, zhruba před 10 000 lety, budovat první vesnice a osady. Ze starší doby kamenné (paleolitu) se pak nacházejí pozůstatky u měst Appenzell a Schaffhausen. Asi kolem roku 500 př. n. l. se na území Švýcarska začaly objevovat keltské kmeny (osada La Tène na jezeře Neuchâtel) a ve 2. století př. n. l. i keltský kmen Helvétiové. Dále zde byly i kmeny Rétů. Od roku 58 př. n. l. patřila Helvécie (Helvetia) a Récie (Rhaetia) Římanům, kteří začali s výstavbou měst (Nyon, Augst a Avenches) a důležitých obchodních cest (Grand-St-Bernard). Roku 260 nastal konec prosperujícího období a po nájezdech germánských kmenů (Alemanů a Burgundů – křesťané, latina) nastal útlum Helvécie a Récie. Kolem roku 400 došlo k odsunu Římanů a až do 6. století zde dále panovali Frankové, kteří pak patřili pod Svatou říši Karla I. Velikého (rok 800) [21, 22].

Jako protihabsburský protest byla roku 1291 vytvořena aliance kantonů Schwyz, Uri a Unterwalden na louce Rütli, z čehož byla později vytvořena **Švýcarská konfederace**. K prvním kantonům se od roku 1351 postupně přidávaly i kantony Curych, Glarus, Zug a Bern, roku 1481 Fribourg, Solothurn, roku 1501 Basilej a Schaffhausen a roku 1513 Appenzell. Vádkami proti Habsburkům a Burgundům si Švýcarsko nakonec roku 1499 zajistilo svou nezávislost [19, 22].

V 16. století nastala reformace římskokatolické církve a také reformace politická. V 17. století došlo k bouřlivému rozvoji zejména textilního, potravinářského a hodinářského průmyslu, což později v století 18. a především pak v století 19. vyústilo ve vybudování jednoho z nejlepších a nejvyspělejších evropských průmyslů. Po krátkém období Napoleonovy nadvlády a existence Helvétské republiky, byla Švýcarská konfederace obnovena, kdy se roku 1803 přidaly kantony Gallen, Graubünden, Aargau, Thurgau, Ticino, Vaud a roku 1815 i Valais a Neuchâtel. Nástup novodobého Švýcarska se počítá od

roku 1848, kdy vznik nové ústavy umožnil seskupení svazu kantonů s centrální vládou, spolkovým shromážděním v Bernu a nastolení federalismu [19, 20].

Během první světové války si Švýcarsko udrželo svou neutralitu, i když roku 1915 muselo bránit se 100 000 vojáky své hranice před nápoem utečenců a zajatců. V meziválečném období roku 1920 vstoupilo Švýcarsko do Společnosti národů a ve 30. letech se položilo společně s celou Evropou do Velké hospodářské krize, což se ale v lepší obrátilo v době před druhou světovou válkou, a to díky prosperitě bank a zbrojařského průmyslu. Když už se v roce 1940 zdálo, že se Švýcarsko bude muset podrobit nacistům, vrchní velitel švýcarské armády generál Henri Guisan svolal opět k přísahání o neutralitě země. Druhé světové války se tedy Švýcarsko sice v pravém slova smyslu přímo neúčastnilo a nebylo napadeno Německem, bylo ovšem podezříváno z kolaboračního jednání a spolupráce s nacisty a také bylo dějištěm mnoha tajných schůzek vůdců. Pro Němce bylo výhodnou zemí například kvůli dodávkám zbraní a také jako správce financí v bankách. I po válce zůstává Švýcarsko neutrální a neřeší, jako jiné země, problémy spojené s poválečnou obnovou. Švýcarsku se tak naskytla možnost ze svých velkých finančních zdrojů obnovovat Evropu. Roku 1986 nebyl odhlasován vstup do Organizace spojených národů a roku 1992 neprošel ani vstup do Evropské unie. Roku 1996 byl odhalen bankovní skandál spojený s majetkem židů zesnulých při holocaustu a uloupeným zlatem v držení Němců [19, 20].

Dnešní Švýcarsko je přístupnější dohodám, proto roku 2002 vstoupilo do OSN a zároveň legislativně odsouhlasilo sedm bilaterálních dohod s EU o liberalizaci trhu a volném pohybu obyvatel. Do popředí se ve školách i při obchodních stycích dostává anglický jazyk. Švýcarsko dělá vše pro ochranu životního prostředí, do čehož vkládá velké investice, je ale spíše tradicionalistickou a konzervativní zemí a zajímavý je i pohled na skutečnost, že každý muž této země má brannou povinnost [20].

4.1.7 Kultura a umění

Švýcarsko je vyspělou kulturní zemí. Díky příznivé atmosféře a dobrým podmínkám se sem již v minulosti stěhovalo mnoho umělců.

Architektura

Švýcarská architektura je do jisté míry protkána vlivy z Německa, Francie a Itálie. Již v 10. - 12. století s rostoucím významem církevních řádů se šířila románská architektura, hlavními památkami jsou benediktinský klášter v St. Gallenu, klášter Všech svatých v Schaffhausenu a zejména pak klášter v Basileji. Gotika ve 13. - 15. století sebou přinesla výstavbu katedrál. Nejznámějšími jsou francouzsko-gotické katedrály St-Pierre v Ženevě, de Nôtre-Dame v Lausanne a St-Nicholas ve Fribourgu, pak také německogotický bernský klášter. V období renesance vznikaly především radnice (Lucern), paláce s nádvořími (Collegio Pontificio di Papio v Asconě) a městské domy. Po roce 1648, vypukl rozvoj barokní architektury, patrný byl vliv jihoněmecké a severoitalské architektury. Nejúchvatnějšími barokními památkami jsou Klosterkirche v Einsiedelnu z roku 1745 a katedrála v St. Gallenu z roku 1768. Ze švýcarské lidové architektury lze pak zmínit vlastně původní horské chaty, sloužící jako příbytek pastevců, které jsou typické pro tuto zemi. Celá vesnice specifických dřevěných budov se nachází ve skanzenu Ballenberg [19, 25].

Nejvýznamnějším architektem byl Le Corbusier (1887-1965), objevitel, pokračovatel a zastánce moderních směrů, jenž má nemalé zásluhy na dnešní podobě mnoha budov. Modernisté Jacques Herzog a Pierre de Meron prosluli zejména návrhem stadionu pro olympijské hry roku 2008 v Pekingu. Dále pak Mario Botta (nar. 1943), jehož zásluhou stojí Muzeum moderního umění v San Francisku [19, 25].

Literatura

Asi nejslavnějším dílem je „Heidi, děvčátko z hor“, román napsaný Johannem Spyriovou. Švýcarský původ měl filozof a spisovatel Jean-Jacques Rousseau (1712-1718). Hry dramatika Friedricha Dürrenmatta (1921-1990) jsou stálicemi v repertoárech divadel [25].

Výtvarné umění

Sochaři a malíři byli spíše individualisté, z nich lze jmenovat třeba malíře Ferdinanda Hodlera (1853-1918), abstraktního malíře Paula Kleeho (1879-1940), sochaře Alberta Giacomettiho (1901-1966) a sochaře Jeana Tinguelyho (1925-1991). Zastoupení zde má i část grafického designu v podání Josefa Muller-Brockmanna (1914-1996) a Maxe

Billa (1908-1994). V souvislosti s výtvarným uměním je známý také největší veletrh současného umění Art Basel a národní umělecká galerie Curych Kunsthaus [19, 25].

Věda

Výjimečným fenoménem Švýcarska je věda, na obyvatele připadá největší počet patentovaných výrobků a Nobelových cen na světě (celkem 25 Švýcarů obdrželo Nobelovu cenu). Působil zde Albert Einstein, který v Bernu dokonce zformuloval rovnici teorie relativity. V Ženevě se nachází Středisko evropského jaderného výzkumu CERN, kde byla vymyšlena počítačová síť World Wide Web. V Curychu sídlí Federální ústav techniky [19, 25].

Hudba

Jedním z typických a specifických hudebních žánrů je jódlování na roh, které se dělí na „Juchzin“ (krátké tóny nesoucí určitý význam) a na „Naturjodel“ (i vícehlasná melodie beze slov). Tato forma hudby vznikla v Alpách při nahánění dobytka. Váženým a oblíbeným žánrem je klasická hudba prezentovaná švýcarskými symfonickými orchestry. K významným hudebním počinům patří festival konaný v Lucernu (Lucerne Music Festival) a také v Gstaadu (Menuhin Festival Gstaad). V průběhu roku je pořádáno mnoho dalších festivalů, např. rockových a tanečních (Paléo festival, Street Parade), nejznámějším je ovšem Montreaux Jazz Festival [20, 25].

Svátky a lidové slavnosti

Švýcarsko dodržuje veškeré tradiční svátky, pojetí oslav se však může lišit region od regionu. Nejvýznamnějšími svátky jsou Vánoce a předvánoční adventní období. Dalšími významnými svátky jsou Nový rok, Velký pátek velikonoční (Karf Freitag, Vendredi Saint), Velikonoční Pondělí (Ostermontag, Lundi de Pasques), Svátek práce, Nanebevzetí Panny Marie (Himmelfahrt, Ascension), Svatodušní svátky, švýcarský státní svátek (1. srpen), Boží hod vánoční, sv. Štěpán (25. a 26. prosinec). Během svátků jsou ve Švýcarsku uzavřeny všechny pošty, úřady, banky a informační centra, spoje v dopravní síti nejsou tak časté. Lidové slavnosti se všemi atributy se těší velké oblibě a jsou úzce spjaty s tradicemi oslavami tradičních svátků a nabývají různých podob podle regionů [21, 20].

4.1.8 Životní styl

Švýcaři jsou, jak i oni sami tvrdí, trochu odlišným národem než ostatní, nejen díky své neutralitě. Říká se, že Švýcaři jsou šťastnými, zdravými, bohatými a vzdělanými lidmi, jejichž život jim je možno jen závidět. Na druhou stranu jsou ale dosti konzervativní, někdy až „nudní“ a opatrní, ale jejich přesnost a smysl pro všeobecný pořádek ve všech ohledech jsou příkladné. Dalším jejich atributem je pracovitost. Když jde turista - cizinec po švýcarské ulici, ocení čistotu a pořádek, shledá se zde ale také s určitou švýcarskou „chladností“ v konverzaci, protože se Švýcaři nedají do řeči s člověkem jen tak na ulici a udržují si určitou anonymitu. Možná díky těmto návykům v chování a respektování těchto pravidel zde panuje i minimální kriminalita a celková bezpečnost.

Švýcarsko je jednou z nejbohatších zemí světa a má vysoký hrubý domácí produkt na osobu, přičemž města Ženeva, Curych a Bern patří mezi ty s nejlepší kvalitou života na světě. Švýcarsko je známé především také svou výbornou zdravotní péčí a jednou z nejlepších a nejkvalitnějších veřejných doprav světa. Obyvatelé jsou velmi ohleduplní ke svému přírodnímu bohatství. Ekonomické rozdíly mezi jednotlivými vrstvami společnosti nejsou příliš významné. Průměrný věk mužů je 77 let, u žen je to 83 let [25, 21].

Sport

Sport má ve Švýcarsku velikou tradici, už kvůli povaze lidí a perfektním podmínkám zdejší přírody. Je to země stvořená pro zimní sport číslo jedna, lyžování, nachází se zde 250 areálů (např. Zermatt, Davos, Saas Fee, Wengen a Mürren) a 2 400 vleků a lanovek, které přepraví asi 310 miliónu lidí ročně, dokonalá je infrastruktura s návaznými službami. Daří se i sáňkování, lednímu hokeji a curlingu. Díky přírodním podmínkám je rájem horolezectví, především na nejslavnějších vrcholech Matterhorn a Eiger. Pěší turistika nabízí přes 60 000 km tras. Opomenout nelze ani vodní sporty, cyklistiku a letecké sporty, tedy jezerní projížďky na jachtách, plachetnicích, výletních lodích a sjíždění dravých řek na kánoích a kajacích, resp. poklidné výlety na kole, terénní okruhy horských tras, či lety horkovzdušným balónem, vrtulníkem nebo paragliding přes Alpy. Pro milovníky adrenalinu je možnost extrémních sportů v podobě bungee jumping, kaňoning (skoky a klouzání do kaňonu a slaňování). V neposlední řadě může turista vyzkoušet i golf, tenis nebo vyjížděku na koni [19].

4.1.9 Doprava

Není snad ani mnoho kvalitnějších, efektivnějších, příjemnějších, čistších a zejména přesnějších doprav, jako je švýcarská veřejná doprava s propracovanou dopravní infrastrukturou na velmi vysoké úrovni. S dokonalou návazností propojuje různé typy přepravy a pokrývá i zdánlivě nedostupné části země. Její půvab je v neuvěřitelném propojení se scenériemi švýcarské přírody. Švýcarsko se mezinárodně řadí mezi významnou dopravní tepnu Evropy [19, 20].

Spojení s Českou republikou je zajišťováno především letecky. Nejrozšířenější nabídku letů z České republiky do Švýcarska nabízí společnost Swiss International Air Lines z Prahy do Curychu (4x denně), Ženevy a Basileje. Společnost ČSA spojuje Prahu a Curych a spolu s Darwin Airlines ještě také Curych a Ženevu (resp. Lugano). Z Prahy přes Basilej do Curychu lze cestovat přímým mezinárodním vlakem EuroNight 456 Phoenix Českých drah. Pro cestu automobilem se doporučuje trasa Praha-Plzeň-Rozvadov-Norimberk-Stuttgart-Karlsruhe-Basel-Bern, do západního Švýcarska Praha-Plzeň-Rozvadov-Norimberk-Ulm nebo do východního pak Mnichov-Bregenz. Dálniční poplatky jsou zde 40 CHF do 3,5 t na rok, až na dva hraniční tunely, není zpoplatněn jejich průjezd. Autobusový spoj pak zajišťuje společnost Student Agency z Prahy do St. Gallenu, Curychu, Bernu, Lausanne a Ženevy, společnost ČSAD Tišnov do Basileje, Bernu, Curychu, St. Gallenu, Luzernu, Lausanne a Ženevy a společnost Tourbus do Curychu, Ženevy, Basileje, Bernu, Lausanne, Lucernu a St. Gallenu [61, 62, 63, 64, 65].

Švýcarská veřejná doprava je proslulá především velmi moderní, rychlou, spolehlivou a pohodlnou přepravu po železnici, která je zajištěna hlavně Švýcarskými spolkovými drahami SBB/CFF/FFS, někde i jinými malými společnostmi. Kategorie vlaků jsou InterCity (IC) a InterCity-Neigezug (ICN) s jídelními vozy, InterRegio (IR) a RegioExpress (RE). Velmi oblíbené jsou speciální vyhlídkové panoramatické trasy, kdy nejznámější je Glacier Express, potom Golden Pass Express, Bernina Express, Wilhem Tell Express, Palm Express, BLS Lötschberger, Centovalli Express a Jungfraubahn [66].

Kvalitní a hustá silniční síť umožňuje efektivní autobusovou dopravu, která doplňuje dopravu železniční a má dokonalou návaznost právě na tyto spoje. Mimo ostatních lokálních spojů zde figurují tzv. žluté poštovní autobusy (postbusy, Swiss Post), které jezdí do horských oblastí. Pokud turista nechce jet do země vlastním vozem,

doporučuje se např. služba švýcarských železnic Click and Drive, což umožňuje půjčení vozu na místě na jakoukoli dohodnutou dobu [20].

Tři letiště, v Basileji, Curychu a Ženevě, zajišťují mezinárodní přepravu, kdy to Basilejské (EuroAirport) spolu s letištěm Bern-Belp a letištěm v Sionu zprostředkovává ještě přepravu vnitrostátní. Především k rekreačním účelům slouží doprava vodní po hojných jezerech stejně jako jízda na kole po připravených trasách, kdy pronajmout kolo lze skoro na každé vlakové stanici [19].

Hlavním a nejvíce využívaným typem městské hromadné dopravy je přeprava autobusy, trolejbusy a tramvajemi. Větší města pak mají i předměstské vlaky (S-Bahn), rozšířené jsou ale i lanovky, které mají svůj účel v kopcovitých terénech. Jediné metro v zemi má město Lausanne. Ve městech lze samozřejmě využít i taxi, jízdní kola nebo trajekty [19].

Swiss Travel System (STS) tvoří jednu velkou síť propojením sítě železniční, autobusové a lodní a poskytuje veškeré služby švýcarské veřejné dopravy. Zahrnuje zejména tzv. Swiss Pass (platí 4, 8, 15, 22 po sobě jdoucích dní nebo 1 měsíc) a Swiss Flexi Pass (platí 3, 4, 5 nebo 6 dní za jeden měsíc), který umožňuje cestovat po celé zemi a navíc poskytuje bonus slevy 50% na cestování lanovkami a horskými železnicemi a na vstup do 470 muzeí. Swiss Saver (Flexi) Pass je pro dva a více cestujících nabízející navíc ještě 15% slevu. Swiss Youth Pass pro osoby do 26 let, navíc se slevou 25%. Swiss Transfer Ticket je pro cesty z letišť nebo nádraží na místo pobytu a zpět, kdy se Swiss Card je navíc ještě sleva 50% na ostatní jízdenky. Dalšími jsou pak Swiss Half Fare Card a Swiss Family Card. Regionálními jízdenkami jsou Regional Pass Genfersee-Alpen, Tell Pass (centrální Švýcarsko), Regional-Pass Berner Oberland (např. Jungfrau-Top of Europe) [66].

4.1.10 Ubytování

Možnosti ubytování ve Švýcarsku vyhoví potřebám turistů v jakékoli cenové relaci a nabízí možnost pobytu v centrech měst, ve sportovních střediscích, na březích jezer, na horách nebo v oblastech člověkem příliš nedotčených. Návštěvníkovi se dostane kvalitních služeb v různých - mnohdy spíše vyšších - cenových relacích, přičemž ale i v levnějších zařízeních se lze setkat s velmi dostačující kvalitou [19].

Spíše dražší, ale kvalitnější formou ubytování jsou hotely. Největší hotelové řetězce jsou Best Western, TOP International, Minotel Suisse, levnější Swiss Budget Hotels a zámecké ubytování Romantik. Hotely často poskytují v rámci ubytování i slevy na veřejnou hromadnou dopravu či sportovní aktivity. Výhodnou, levnější a zároveň kvalitní variantou může být mládežnická ubytovna (Swiss Youth Hotels) s možností polopenze, např. i v takových střediscích jako je Zermatt, Sv. Mořic a Grindelwald. Velmi populární je i ubytování v apartmánech a horských chatách, tzv. chalet, s vlastním vařením v prázdninovém domě. Horské penziony a noclehárny pak nabízejí ubytování většinou v odlehlejších oblastech, podobně jako horské hostince, které poskytují teplou stravu a ubytování pro výletníky. Penziony nabízejí i tzv. B&B, což je nocleh včetně snídaně. V létě je hojně využívána i ta nejlevnější varianta - kempování a stanování, a to jak ve městech, tak i mimo ně. Od května od října lze využít i ryze vesnický typ ubytování na farmě („na seně“) [19, 67].

Lze zmínit i další formy ubytování jako hotely wellness, „child friendly“ hotely, hotely s důrazem na švýcarské dějiny, golf hotely, hotely design a lifestyle, hotely s kongresovou turistikou a cenově dostupné švýcarské hotely nebo tzv. zážitkové ubytování v kláštrech a věznicích [68].

4.1.11 Stravování

Švýcarská gastronomie je svými pokrmy a chutěmi dosti rozmanitá, neboť je inspirovaná vlivy sousedních států, a proto zde neexistuje jeden zcela národní pokrm. V každé oblasti však lze nalézt regionální speciality. Stravovací síť je také velmi rozmanitá. Typická zařízení v německé části jsou Beiz a Kneipe (jídlo a pivo), Stübli (jeden pokrm) a Spunte (bar). Ve francouzské je to rôtisserie a brasserie (lahůdková jídla), caveaux (vinárna). V italské části je to především pizzeria, trattoria a osteria a také grotto (taverna) a cremeria (zmrzlinářství) [19, 20].

Švýcarsko je proslulé především jako velmoc sýrů a čokolády, ale Švýcaři si potrpí i na sladkovodní ryby, jsou příznivci i současných zdravých trendů ve stravování. Švýcarsko je producentem zhruba 400 druhů sýru (např. Ementál, Gruyère, Raclette, Appenzeller, Sbrinz, Tilsiter, Vacherin Fribourgeois a Tête de Moine). Pro německy mluvící část země jsou hlavní specialitou „rösti“ – nakrájené a s dalšími přísadami zapečené brambory. Francouzské části dominuje pokrm „fondue“, kdy se postupně v

nádobách rozehtřívá sýr (Ementál, Gruyère, Comte) s přidáním bílého vína, mouky a někdy i hub, rajčat a bylinek. Do této směsi se namáčí bílý chléb a vařené brambory. Podobně i „raclette“ je sýr roztavený na talíři s bramborami a zeleninou. V oblasti Ticina upřednostňují ryby, těstoviny (noky), pizzu, rizoto a polentu, ale také ovoce a zeleninu, jehněčí a telecí maso. Proslulé jsou rozmanité dezerty a především zmrzlina [19, 25].

K vyhlášeným alkoholickým nápojům patří jak bílé (Fendant, La Côte, Chablais, Chasselas, Sylvaner a Chardonnay), tak červené víno (Dôle, Pinot noir, Blauburgunder, Salvagnin, Gamay, Merlot), které je ale téměř bezvýhradně určeno pro domácí spotřebu, proto nejsou švýcarská vína po světě příliš známa. Totéž se dá tvrdit i o pivo, kdy zhruba sto švýcarských pivovarů vyrábí klasická, pšeničná i tmavá piva (Feldschlösschen, Calanda, Rugenbräu a Cardinal) velmi dobré kvality pro spotřebu v zemi. Oblíbené destiláty a likéry jsou třešňovice kirsch a hruškovice williamine, švestkovice pruneau, z hroznů pak grappa a další nápoje z jablek, meruněk, malin atd. Z nealkoholických nápojů vyniká především perlivá i neperlivá minerální voda (Valser, Henniez, Fontessa, Passugger a Aproz), nápoj ze syrovátky zvaný Rivella a čokoládový nápoj Caotina. Z teplých nápojů jsou oblíbené především všechny druhy káv a čajů, národním nápojem je Ovomaltina s obsahem sladového extraktu [19, 25].

4.1.12 Švýcarsko z pohledu cestovního ruchu

Mezi nejvíce navštěvované oblasti Švýcarska patří obecně ty oblasti, které nabízejí možnosti trávit dovolenou v horách a především tedy v Alpách, jako jsou kantony Graubünden a Wallis, a také Jungfrau Region a oblast Ticina. Čeští turisté také v hojném počtu navštěvují švýcarská města Curych, Ženeva, Lucern a Basilej. Největší lákadla v zemi jsou tedy autentická a nedotčená příroda, hory, jezera a vlaky. Opomíjeny nejsou ani kulturní a historické památky [26].

Český turista využívá nejvíce zájezdů zaměřených na aktivní letní a zimní dovolenou. V případě poznávacích je nejzajímavější nabídkou ta, která obsahuje cestu panoramatickým vlakem. Poptávané jsou samozřejmě i zájezdy, které jsou zaměřeny na poznání kultury, historie měst a hor. Atraktivní jsou ale i jednodenní výlety na hlavní švýcarské atrakce (autosalon Ženeva a Air14 Payerne). Naopak málo známým a začínajícím typem zájezdů jsou např. s gastronomickou tematikou. Nejčastěji využívaným typem ubytování jsou hotely (většinou tříhvězdičkové), zařízení typu parahotellerie, dále

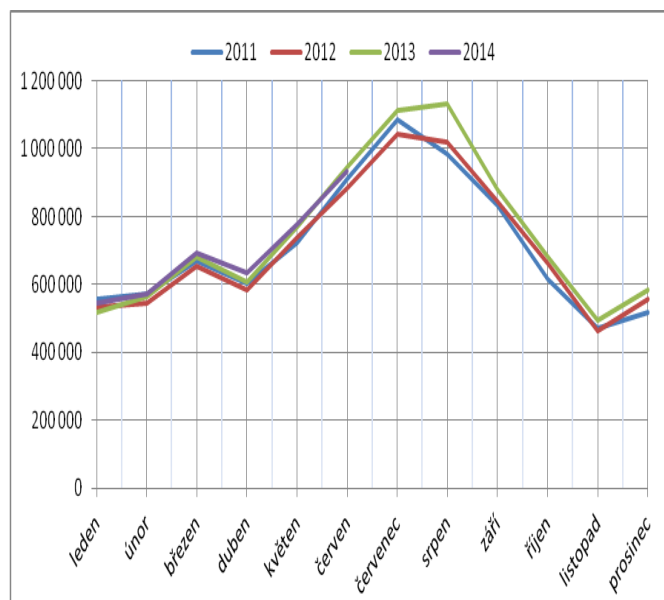

levné ubytování pro mladé v mládežnických ubytovnách (Swiss Youth Hotels), a také v prázdninové byty a kempy. Současný trend Čechů je dovolená, která se podobá eurovíkendu, tedy dovolené na 3-4 dny. Takovou dovolenou si Čech dopřeje i vícekrát do roka. Současný trend ukazuje klesající poptávku po delších dovolených ve Švýcarsku (7 a více dní v kuse). Toto se může zdát i jako světový trend [26].

Ve Švýcarsku samozřejmě existuje veliký potenciál ke zlepšení cestovního ruchu v určitých oblastech. Rozšířit cestovní ruch by bylo nejlepší např. v regionech Jura, Ostschwiz (východní Švýcarsko) a Ticino. V těchto oblastech jsou optimální faktory pro potencionální růst, navíc se nacházejí v blízkosti oblastí s již vysokou úrovní cestovního ruchu. Konkrétně v kantonu Jura, ve kterém se nachází různé přírodní unikáty, je problémem nízká úroveň infrastruktury, nedostačující komunikace, nedostatek turistických kanceláří a informačních stánků a navíc zde chybí i propagace, atd. [26]

Návštěvnost všech zahraničních příchozích turistů do Švýcarska, vyjádřena graficky, zobrazuje průběh trendu v této destinaci za jednotlivé měsíce v daném období 2011 - 2014. V Příloze B se nachází podrobné tabulkové zpracování grafu.

Graf 1 Vývoj počtu příjezdů všech zahraničních turistů do Švýcarska, do místa ubytování nebo do zdravotnických zařízení

Zdroj: [27], vlastní zpracování

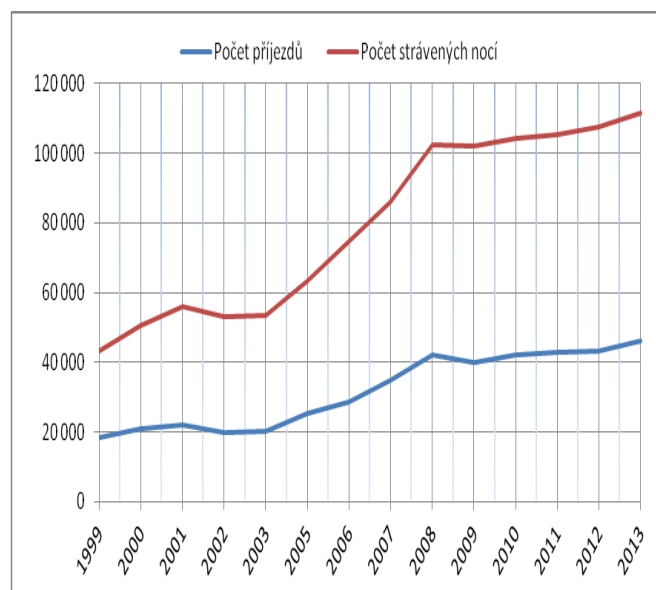
návštěvnost takřka lineárně. Nejvíce turistů zavítalo do této země vždy v těchto dvou letních měsících a to v rozmezí 984 tis až 1 130 tis. všech let za každý měsíc. Hodnoty poté

V této statistice je zachycen trend čtyřletého období, kdy hodnoty představují počty všech zahraničních turistů, kteří přicestovali do Švýcarska do místa svého ubytování nebo zdravotnického zařízení. Z grafu je patrná jasná sezónnost v návštěvnosti Švýcarska. Z počátku roku není návštěvnost nikterak vysoká, mírný krátkodobý vzestup je pouze v březnu. Pak se vše mění a od dubna až do července a srpna stoupá

stejným tempem klesají až na 495 tis. až 462 tis. turistů ve sledovaném období za měsíc listopad. Nejvíce návštěvníků připadá na rok 2013, konkrétně na měsíc srpen. Pro rok 2014 nejsou zcela kompletní data, dosavadní charakter mají ale stejný jako předešlé roky. Z tabulky v Příloze B je zřejmé, že absolutně nejpilněji přichozími turisty jsou Němci, kterých přijede vždy minimálně něco přes sto tisíc za každý měsíc. Pak jsou to převážně turisté z Francie, Spojených Států amerických, Velké Británie a poslední dobou také turisté z Číny.

Grafický vývoj návštěvnosti Švýcarska českými turisty je určen za uplynulé období 1999 - 2013. Roční statistika za rok 2004 není známa. Tabulka v Příloze C pak doplňuje konkrétní představu o konkrétních hodnotách.

Graf 2 Vývoj počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních

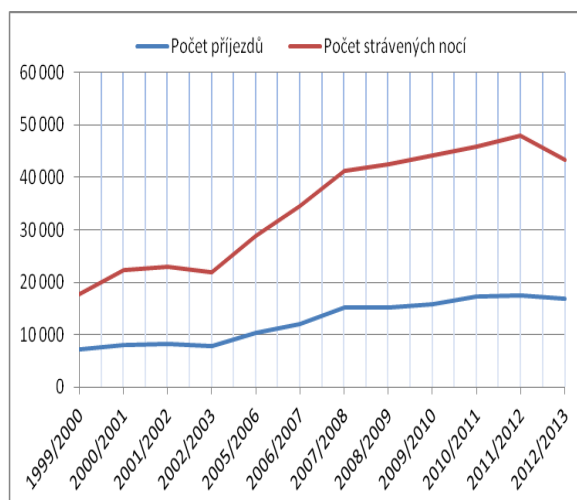
Zdroj: [27], vlastní zpracování

největší hodnoty, se ubytovalo na 45 974 českých klientů. Současně velmi podobný charakter růstu (pokles opět pouze v roce 2002 a 2009) ve sledovaných letech má logicky i počet přenocování těchto osob, kdy se konečné číslo za rok 2013 vyšplhalo až na hodnotu 111 569 nocí. Z dalších hodnot v tabulce (viz Příloha C) vyplývá, že průměrná délka pobytu českého turisty za sledované období se od roku 1990 moc nezměnila a pohybuje se v rozmezí 2,4 až 2,7 nocí za pobyt. Švýcarsko je tedy mezi českými klienty rok od roku čím dál populárnější.

Data v grafu vyjadřují hodnoty celkových příjezdů turistů a celkový počet nocí strávených těmito turisty ve Švýcarsku za každý rok, a to v jakémkoli švýcarském hotelu nebo ve zdravotnickém zařízení. Z vývoje návštěvnosti Švýcarska českými turisty je patrné, že až na rok 2002 a 2009, v celém období neustále stoupal počet příjezdů, a to poměrně plynulým tempem. Minulý rok 2013, kdy návštěvnost dosáhla za celé roky

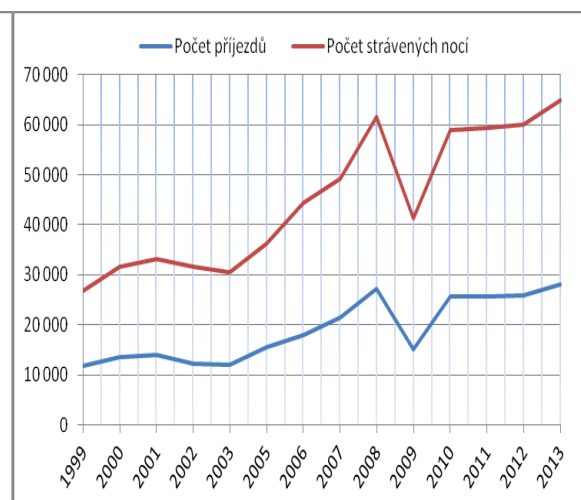
Rozlišení dle sezónnosti pouze u příchozích českých turistů do Švýcarska, znázorňují grafy za zimní období (1999/2000 - 2012/2013) a za letní období (1999 - 2013). Hodnoty části sezón 2003/2004 a 2004/2005 a celého roku 2004 v jednotlivých tabulkách bohužel nejsou dostupné. V Příloze D a E se nachází podrobné tabulkové zpracování grafů.

Graf 3 Vývoj za zimní sezónu v počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních

Zdroj: [27], vlastní zpracování

Graf 4 Vývoj za letní sezónu v počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních

Zdroj: [27], vlastní zpracování

Hodnoty grafů představují počty celkových příjezdů českých turistů a jejich celkový počet nocí strávených ve Švýcarsku za zimní resp. letní sezónu, myšleno opět v jakémkoli švýcarském hotelu nebo zdravotnickém zařízení. Oproti předešlé analýze jsou hodnoty návštěvnosti lehce jiné, protože sezóna zimní přesahuje vždy zpět do roku před ním. Souhrnně řečeno, pro zimní sezónu u příjezdu turistů do země bylo po celou dobu zaznamenáno stoupání, až na přelom roku 2002/2003, 2008/2009, a zejména na sezónu 2012/2013, kdy nadešel vždy určitý pokles. Zajímavý může být údaj právě z přelomu roku 2012/2013 (16 903 účastníků), což by mohlo znamenat menší zájem českých turistů o švýcarskou zimní sezónu v současnosti. Počet nocí všech osob v období 1999/2000 - 2012/2013 rovněž rostl, výjimkou je ovšem období 2002/2003 a 2012/2013. Z tabulky v Příloze D je patné, že délka pobytu (nebo počet nocí) pak byla v průměru na jednoho účastníka mezi hodnotami 2,5 a 2,9 nocí.

Na první pohled lze konstatovat, že v letní sezóně přijede do Švýcarska v každém sledovaném roce vždy více českých turistů, než tomu je v zimě. Za období 1999 - 2008 je znám zvyšující se průběh počtu příjíždějících, v roce 2009 ale přišel markantní odliv turistů. Od roku 2010 se tento počet opět významně navýšil a roku 2013 dosáhnul hodnoty 28 025. Hodnoty počtu nocí všech osob ve výsledku zaznamenaly také růst, s výjimkou roku 2002, 2003 a onoho propadného roku 2009. Konečná hodnota v roce 2013 se ustálila na 64 983. Průměrný počet nocí na osobu pobývajících ve Švýcarsku v období 1990 - 2013 se pohybovala v hodnotě mezi 2,3 a 2,7 (viz Příloha E).

4.2 Nabídka poznávacích zájezdů do Švýcarska vybraných cestovních kanceláří

Na českém trhu cestovního ruchu se nachází větší počet různě velkých cestovních kanceláří (odlišné jsou i jejich podíly na trhu) s různým zaměřením, nabízející tudíž i různorodá portfolia nabídek typů zájezdů do Švýcarska. Tvorbou zájezdů se zabývají jak společnosti bez určité specializace, tak i ty se zaměřením na určité zájezdy podle různých forem a druhů cestovního ruchu. Lze konstatovat, že na trhu je poměrně velký počet zájezdů. Některé jsou změřeny pouze na vybrané destinace v zemi.

V zimních měsících je ve Švýcarsku samozřejmě velmi oblíbené lyžování spolu s ostatními zimními sporty a třeba i wellness pobyty. V letní sezóně se zde ale odehrává mnoho pobytových a poznávacích zájezdů s rozšířenými možnostmi vyžití jako jsou např. pobyty s výlety a relaxací či poznání krajiny turistickými pochody nebo výlety na kole atd.

V této části práce bylo v rámci výzkumu rozhodnuto o analyzování trhu poznávacích zájezdů zvolených českých cestovních kanceláří působících na českém trhu cestovního ruchu. Bylo potřeba vybrat pouze jeden typ zájezdů z důvodu velmi širokého záběru veškerých typů produktů na trhu. Konkrétněji byl výzkum práce v rámci poznávacích zájezdů soustředěn na tyto blíže typově zaměřené zájezdy do Švýcarska:

- *kulturně-poznávací zájezdy*
- *turistické zájezdy*
- *cykloturistické zájezdy*
- *vlakové zájezdy*

Jako zdroje pro zkoumání nabídek cestovních kanceláří a různých jiných doplňujících informací a dat, byly využity možnosti sběru katalogů poznávacích zájezdů na letní sezónu pro rok 2014 a také prohlížení internetových stránek příslušných cestovních kanceláří či rozhovory se zástupci společností. Katalogy byly získány osobní návštěvou sídel společností, doručováním poštovní formou na adresu anebo návštěvou veletrhu cestovního ruchu MADI Travel Market a Holiday World.

Následující text je věnován konkrétnímu rozboru vybraných českých cestovních kanceláří působících na českém trhu a jejich nabídek poznávacích zájezdů do Švýcarska. V Příloze F jsou v tabulce u každé konkrétní cestovní kanceláře uvedeny informace o názvu jednotlivých poznávacích zájezdů a jejich typovém zaměření, také ale o trasách a lokacích, rovněž o cenách a dobách trvání zájezdů. V Příloze G jsou cestovní kanceláře souhrnně zobrazeny podle jejich nabízených typů poznávacích zájezdů a Příloha H pak zobrazuje hodnoty analýz tras zájezdů. V Příloze I se v tabulce nachází přehled položek, které tvoří konečnou cenu zájezdů. Ve všech přílohách je navíc řešena provázanost zájezdů s partnerskými cestovními kancelářemi. Vše řešeno v rámci letní sezóny pro rok 2014.

Čedok

Společnost Čedok, a.s. působí na našem trhu od roku 1920 a je naší nejstarší cestovní kancelář. Čedok patří k těm nejznámějším a nejocetovanějším cestovním kancelářím. Podruhé získala cenu za image „Rhodos“, na TTG Travel Awards byla pro sezónu 2012 - 2013 vítězem všech kategorií, dále se stala nejlepší cestovní kancelář pro pobyty u moře pro rok 2013 a nejlepší cestovní kancelář pro období 2004 - 2012. V neposlední řadě také byla také nejlepší incomingovou agenturou v ČR v období 2002 - 2007, 2009 - 2012, atd. Čedok pořádá velké množství zájezdů pobytových (rekreace u moře, lázeňské a relaxační) a poznávacích, jsou tu ale i zájezdy sportovní, prodloužené víkendy a další tematické dovolené., to vše do zhruba 50 zemí světa [69].

Čedok nabízí mnoho poznávacích zájezdů do Švýcarska, většina jsou kulturně poznávací (zejména západní, jižní a východní část země, málo sever a střední část), malé množství je pak zájezdů vlakových (jihovýchod, sever, střední část), turistických (jih země). Čedok poskytuje slevu zájezdů pro členy Clubu Čedok, jednak za včasný nákup (s rezervací do 28. 2. 2014, sleva 4% pro členy Silver a 5% pro členy Gold), a také slevy trvalé (2% pro členy Silver, 3% pro členy Gold). Pro ostatní nečleny je za včasný nákup

s rezervací do 28. 2. 2014, zlevněno 3% sazbou z ceny. Další je skupinová sleva a sleva pro velkoodběratele. Slevy navzájem nelze sčítat. Ceny zájezdů na osobu zahrnují převážně autokarovou dopravu do země (i luxusní), ale také železniční přepravu (Praha-Švýcarsko-Praha). Doprava v zemi je autobusem (v rámci jednoho zájezdu i místní dopravou - Regional pass) a vlaky (u dvou zájezdů skupinový Swisspass - některé vlaky a lodě v zemi). Dále zahrnují ubytování ve dvou, resp. tří, resp. čtyřlůžkových apartmánech se snídaní (s plně vybaveným kuchyňským koutem) nebo hotelech se snídaní nebo polopenzí, případně využití hotelového příslušenství. Zájezdy obsahují i pojištění cestovní kanceláře proti úpadku a průvodcovské služby. Ceny zájezdů nezahrnují veškeré ostatní fakultativní vstupy do objektů, lanovky, jízdné lodí a některé jízdy vlakem. Příplatek je i za ostatní stravu, za jednolůžkový pokoj, komplexní pojištění a případně další fakultativní výlety a služby. U jednoho zájezdu navíc neobsahuje ani dopravu a průvodce [28, 70].

Firo - tour

Cestovní kancelář Firo-tour, a.s. je na našem trhu již od roku 1990 (transformace roku 2004 na akciovou společnost). Patří k těm největším a nejúspěšnějším touroperátorům v zemi. Je jedním z lídrů na trhu a udává trendy. Jejími největšími úspěchy a oceněními jsou např. 1. místo v kategorii Nejlepší touroperátor pro evropské destinace pro rok 2007, 2008 a 2010. V roce 2013 získala v sedmi kategoriích 3. - 5. místo. Je nejlepší touroperátor pro Evropu pro rok 2012. Největší nabídku společnosti tvoří letecké pobytové zájezdy (Řecko, Turecko, Tunisko, Španělsko) a poznávací zájezdy, dále pak pobytové zájezdy s autokarovou a vlastní dopravou, a také lyžařské nebo relaxační dovolené [71].

Firo - tour nepořádá veliké množství poznávacích zájezdů, převahu mají kulturně poznávací (střední, západní a jižní část země), pak jsou dva zájezdy vlakové (střední, severovýchodní a jihozápadní část země). Na zájezdy existuje sleva za včasný nákup (11%, resp. 8%, resp. 5% ze základní ceny zájezdu dospělé osoby na 1. a 2. pevném lůžku s rezervací do 30. 11.2013, resp. do 31. 1. 2014, resp. do 5. 3. 2014). Je zde i zvýhodněná nabídka pro rodiny s dětmi (1 dítě do 18 let se 2 dospělými - autokarem 30%, letecky 20%). Ceny zájezdů na osobu zahrnují autokarovou dopravu do země i v rámci ní a jednu výletní cestu vlakem v rámci země. Dále ubytování ve 2 lůžkovém pokoji v hotelu (s vlastním příslušenstvím) se snídaní. Zahrnuto je i pojištění cestovní kanceláře proti úpadku a průvodcovské služby. Cena zájezdů neobsahuje dopravu v zemi železnicí (cestu

zubačkou na Jungfrauoch, cestu panoramatickým vlakem Mont Blanc Express 2. třídou a cestu panoramatickým vlakem Glaciér Express 2. třídou - cena na zubačku Jungfrauoch a panoramatický vlak platí při rezervaci a platbě předem, rezervace nutná v CK). Dále neobsahuje komplexní pojištění, příplatek za jednolůžkový pokoj, vstupy, večere a fakultativní výlety [29].

Travel 2002

Činnost cestovní kanceláře Travel 2002, s r.o. byla zahájena roku 1990, nejprve nabídkou poznávacích zájezdů, která v současnosti obsahuje turistiku, prodloužené letecké víkendy, relaxace a wellness, či cesty za vínem. Později došlo k organizování pobytových zájezdů k moři (zejména leteckou dopravou do Středomořských oblastí), incentivních pobytů (odborné a vzdělávací akce), či pořádání koncertních turné s poznávacím programem anebo zájezdy pro kolektivy a školy. Společnost poskytuje svým klientům evropský standard při řešení reklamací (International Travel Quality Codex) [72].

Travel 2002 má ve své nabídce poznávacích zájezdů nejvíce zastoupené kulturně-poznávací (západní, střední a jižní část), v závěsu jsou turistické (západní, střední a jižní část) a jsou zde i dva zájezd vlakové (střední a jihovýchodní část. Klientům nabízí cestovní kancelář velké množství slev, jako třeba tu pro stálé zákazníky (10% do 31. 1. 2014 a 8% do 28. 2. 2014), slevu za včasný nákup (10% do 31. 12. 2013, 8% do 31. 1. 2014 a 6% do 28. 2. 2014), oboje max. do 2 000 Kč, dále slevu pro seniory a invalidy a slevy pro skupiny. U pár zájezdů se objevují i slevy za 3. a 4. osobu na pokoji, 3. osobu na přistýlce a osoba do 17 let jako třetí osoba na pokoji na přistýlce. Na jednu osobu je v ceně zájezdů zahrnuta doprava do země i v zemi luxusním autobusem a jeden výlet lanovkou v zemi. Zahrnuto je i ubytování v hotelu ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím (u dvou zájezdů i vstup do relaxačního centra s bazénem) s polopenzí nebo jen se snídaní a v jednom případě také s ochutnávkou vín a obědem. Všechny zájezdy mají zajištěny průvodcovské služby a pojištění cestovní kanceláře proti úpadku. V ceně zájezdů ovšem nejsou zahrnuty vstupy, lanovky a vlaky (Bernina Express Tirano – Sv. Mořic) v zemi. Dále pak ostatní strava, komplexní pojištění (tedy i pojištění léčebných výloh a storna) a případné ostatní fakultativní služby a výlety [30, 73].

Slan tour

Cestovní kancelář Slan tour, s.r.o. (transformována z fyzické osoby roku 2009) je jednou z nejstarších a vznikla roku 1990, kdy se ihned věnovala zejména poznávacím zájezdům. Nyní se má ve své nabídce země přímořské, ale i horské, ale také se specializuje na pořádání zájezdů za sportem či relaxací. Získala ocenění odborné ankety „Zlatá palma“ a v roce 2010 se umístila mezi deseti nejlépe hodnocenými cestovními kancelářemi [74].

Zde je v nabídce malé množství poznávacích zájezdů, jeden je kulturně-poznávací do střední, západní a jihovýchodní oblasti země, jeden je turistický na západ země a jeden je s příměsí vlakových výletů. Cestovní kancelář má všechny své zájezdy převzaté, dva od společnosti Mayer a Crocus a jeden od společnosti Amitours. Konkrétněji lze toto spatřit v Příloze F a v Příloze G. Neznamena to ovšem, že by společnost Slan tour neprodávala určité vlastní služby zájezdů. Slan tour nabízí klientům na poznávací zájezdy slevu za včasný nákup (4-8%) a slevu pro stálé klienty (3% s rezervací min. 30 dní předem), pro kolektivy (min. 6 osob), pro seniory. U autokarových zájezdů lze uplatnit maximální slevu 1 500 Kč a zároveň zaplatit pouze 30% zálohy z ceny zájezdu. Kombinovat se dá pouze sleva věrnostní s jakoukoli jinou. V ceně zájezdů na osobu je zahrnuta doprava do země i v zemi autobusem. Účastníci jsou ubytováni v chatkách s polopenzí ve dvou až čtyřlůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, v penzionu s plnou penzí ve dvou až čtyřlůžkových pokojích s příslušenstvím a v hotelu s polopenzí ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím. V ceně jsou dále služby průvodce a také zákonné a komplexní pojištění (vše viz Příloha I). V ceně ale není jízdenka na horský expres a příplatky jsou i za jednolůžkový resp. dvoulůžkový pokoj. Cestující si musí případně doplatit i ostatní fakultativní služby a výlety jako např. vstupné do objektů atd. [31, 75]

Vsacan tour

Vsacan tour, s.r.o. je cestovní kancelář, která vznikla v roce 1989 a zabývá se zejména zájezdy poznávacími, pobytově-poznávacími, leteckými a turistickými, v nabídce ale má i adventní zájezdy či lodní výlety [76].

Vsacan tour pořádá pouze tři poznávací zájezdy do Švýcarska, jeden zaměřený na kulturně-poznávací typ, prostřednictvím kterých účastník navštíví střední, západní a jižní část země a dva zájezdy navíc i s vlakovými výlety po střední, jižní a jihovýchodní části Švýcarska. Společnost garantuje na nákup zájezdu některé ze slev (za včasné přihlášení -

lednová sleva do 31. 1. 2014, únorová sleva do 28. 2. 2014, pro stálé klienty - 3% z ceny zájezdu max. 1000,- Kč a za nákup přes internet. Kombinovat lze pouze slevu přes internet s tou za včasné přihlášení. V ceně zájezdů na osobu je započítána doprava do země i v zemi zájezdovým autobusem včetně poplatků a parkovného v zahraničí. Ubytování je ve dvou případech v hotelu se snídaní (dvou nebo třílůžkové pokoje), v jednom případě v hotelu a horské chatě taktéž se snídaní buďto ve dvou nebo třílůžkovém pokoji. Cena dále obsahuje i pojištění proti úpadku cestovní kanceláře a komplexní pojištění (včetně přípojištění léčebných výloh). V cenách zájezdů se nenachází vstupné do památkových i jiných objektů, jízdné lanovkami, zubačky a vlaky (Glacier Express a Bernina Express) a třeba také ostatní strava nebo případně další fakultativní služby [32].

Čebus

Cestovní kancelář Čebus, s.r.o., působící na českém trhu 23. sezónu, specializuje se na poznávací zájezdy po Evropě, i když populárními jsou také pobyty v exotických zemích a jednodenní zájezdy do evropských destinací. Svou nabídkou se snaží preferovat zážitkovou turistiku prostřednictvím specializovaných cest za vínem a vinařstvím, relaxačně-poznávacími leteckými zájezdy s vinařskou tematikou a cestami za operou a muzikály [77].

Poznávací zájezdy do Švýcarska jsou nabízeny v celkovém počtu tří. Dvakrát lze navštívit Švýcarsko programem kulturně-poznávacího zájezdu do středních, západních a jižních končin. Zájezd s vlakovou tematikou pak odveze turistu od východu k jihu. Zákazník může využít slev při včasné rezervaci (8% do 31.1.2014, 5% do 28.2.2014 a 3% do 31.3.2014, max. do 1 000 Kč a při složení 50% zálohy z ceny zájezdu) nebo pro stálé klienty (10% do 31. 1. 2014, 7% do 28. 2. 2014 a 5% do 31. 3. 2014, max. do 1 000 Kč a při složení 30% zálohy z ceny zájezdu). Čebus svým klientům nabízí i výhodné slevy na zájezdy a navíc i možnost vynechání příplatku za jednolůžkový pokoj, doobsazením jednolůžkového pokoje jinou osobu. Klient si platbou zájezdu hradí dopravu luxusním autobusem a to jak do země, tak i v zemi. V ceně jednoho zájezdu je i třídní jízdenka na vlak. Do ceny je zahrnuto i ubytování účastníků, a to v hotelu s polopenzí nebo jenom se snídaní ve dvoulůžkových pokojích. Samozřejmostí jsou i služby průvodce a pojištění cestovní kanceláře proti úpadku. Co si ale zákazník cenou zájezdu nehradí je komplexní

pojištění, případné vstupy do památek a jiných objektů, plavba výletní lodí, vyjížďka parním vlakem či lanovkou a další fakultativní služby a výlety [33].

Inter Zbiroh

Inter Zbiroh působí na trhu od roku 1991, přičemž se nejvíce soustřeďuje na poznávací zájezdy do všech možných částí Evropy. Klientům poskytuje i zájezdy pobytové (také s výlety) a exotické, víkendové a lázeňské, lyžařské a adventní, a také zájezdy pro děti. Cestovní kancelář používá k dopravě klientů své vlastní autobusy [78].

Inter Zbiroh pořádá dva kulturně-poznávací zájezdy do Švýcarska, po střední, západní, jižní a také severozápadní části země. U třech zájezdů jsou patrné známky poznání kultury i krajiny z vlaků po Švýcarsku, což je zaměřeno na střední, jižní, západní a východní končiny. Společnost neposkytuje na zájezdy žádné slevy. Cena zájezdů na osobu obsahuje autobusovou dopravu do země i dopravu v zemi. Jeden zájezd má v ceně i jízdné vlakem přes Furkapass ve Švýcarsku. Ubytování a strava pro klienty je zařízena v hotelu s polopenzí. Cena dále zahrnuje pojištění proti úpadku cestovní kanceláře, služby průvodce a komplexní pojištění každého z účastníků. V ceně naopak už nejsou zahrnuty vstupy do objektů, jízdenky na lanovky a vlakové jízdné (tyto vlakové jízdenky je potřeba zarezervovat již při objednávání zájezdu). V případě potřeby klienta je možno si připlatit za jednolůžkový pokoj, pokud mu cestovní kancelář nesežene někoho jiného na pokoj. Samozřejmě si každý hradí i své případné ostatní fakultativní služby a výlety [34].

Nomád

Cestovní kancelář Nomád, s.r.o. pořádá zájezdy do opravdu všech možných koutů země, např. Afrika, Amerika, Asie, Evropa, Austrálie a Oceánie. Organizuje velké množství cest v rámci poznávacích zájezdů, turistických a cyklistických zájezdů, pobytových zájezdů k moři, exotických cest a expedicí, též i dětských táborů a jiných sportovních programů. Navíc nabízí i tzv. zájezdy na klíč, což jsou zájezdy pro firmy, kolektivy a školy (kongresy, veletrhy) [79].

V nabídce cestovní kanceláře Nomád jsou pouze dva cyklistické zájezdy. Cestou Švýcarskem se pojedje po trase vedoucí na nejprve na západ a potom přes jihozápad až na jih. Druhý zájezd má trasu výtýčenou na severovýchodě. Ohledně slev poskytuje společnost ty za včasný nákup (4% s rezervací do 31. 3. 2014 a další), věrnostní (3%), pro

studenty a účastníka skupiny o min. sedmi osobách (2,5%). Maximální výše sumarizovaných slev je 10%, některé slevy ovšem nelze sčítat. V zájezdech je zahrnuta autobusová doprava do země i v zemi, včetně přepravy kol. Účastníkům je poskytnuto ubytování v kempu ve dvoulůžkových chatkách nebo mobilhomech, za oboje je ale příplatek. Vaří se polní kuchyně a jedná se o polopenzi nebo zvýšenou polopenzi. Součástí ceny jsou i služby průvodce společně s informačními materiály, pojištění proti úpadku společnosti a zdravotní pojištění klientů. V zájezdech ale nejsou vstupy do objektů, jízdné vlaky, lanovkami a loděmi a ostatní strava. Nenajde se tam ani komplexní pojištění a příplatek se musí i za jednolůžkový pokoj a další fakultativní výlety a služby. Prvý zájezd je obtížnosti 1-2 s doporučením vzít si silniční nebo crossové kolo, druhý zájezd je na obtížnosti 2 a doporučuje se vzít si kolo crossové až horské (MTB) [35].

Monatour

Monatour, a.s. začala provozovat svou činnost v roce 1992 (z fyzické osoby na akciovou společnost transformace roku 2010). Věnuje se zájezdům poznávacím, pobytovým zájezdům k moři a zájezdům s relaxací v lázních a termálech [80].

Společnost Monatour a.s. pořádá pouze dva poznávací zájezdy do Švýcarska. Cílem obou zájezdů je poznat zdejší kulturu, kdy trasa prvního z nich je ze severovýchodu, přes střední Švýcarsko až na jih. Druhým se účastník dostane do západní části země. Cestovní kancelář nabízí členství (karta Travelclub), na základě kterého bude klientům poskytovat zvýhodnění a slevy (např. na poznávací zájezdy je to 10% z ceny zájezdu). Ti, kdo nejsou členy, mají slevu 5% při koupi zájezdu do 28. 2. 2014. Cena zájezdu na osobu pak pokrývá luxusní autobusovou dopravu do země i v rámci země. Do ceny se počítá i jedna cesta trajektem ve Švýcarsku. K přenocování využívají klienti služeb hotelu, kde je jim poskytována pouze snídaně, na cestu ale dostávají balíčky. Cena dále zahrnuje i služby průvodce a zákonné pojištění cestovní kanceláře proti úpadku. Komplexní pojištění klienta, jízdné lanovkami, vstupy do objektů, ostatní strava a případné další fakultativní výlety a služby nejsou součástí cen zájezdů. Příplatek je i za jednolůžkový pokoj [36].

Pangeo tours

Cestovní kancelář Pangeo tours a.s. se pasuje za největšího hotelbusového dopravce v České republice, nabízející poznávací a expediční zájezdy zejména po Evropě, na Blízký

východ, do Jižní Ameriky a Afriky. Specifikum cestování s Pangeo tours je právě onen hotelbus, který nabízí poskytování plné penze, pohodlných lůžek a veškerého zázemí hodné dlouhých zájezdů. Pro klienty toto může být nesporná výhoda na jejich cestách [81].

Ohledně zájezdů do Švýcarska je možnost zúčastnit se s cestovní kanceláří Pangeo tours pouze jednoho. Ač jeden zájezd, tak se za to ale s hotelbusem projede země trasou okolo celého Švýcarska, od severu, přes jih, až po jihovýchod a východ. Cestovní kancelář umožňuje klientům slevu za včasný nákup (6% do 31. 12. 2013 a 3% po 31. 12. 2013), slevu pro stálé zákazníky (2%) a skupinovou slevu. Zaplacením zájezdu si účastník uhradil odvoz do země hotelbusem a poznávací okruh v zemi. Přenocování v Hotelbusu, který slouží klientovi po celou dobu zájezdu jako jeho útočiště, a kde je mu je poskytnutá i plná penze (ovšem bez nápojů). Na cestách bude podpora i prostřednictvím služeb technického doprovodu a služeb průvodce spolu s tištěnými materiály. Dále je cestovní kancelář pojištěna proti úpadku. Zaplacením zájezdu si ale klient neuhradil fakultativní služby a výlety jako třeba vstupy do objektů a lokalit národních parků apod., jízdu vlakem, komplexní pojištění a třeba i ostatní nápoje [37, 82].

Ideal tour

Cestovní kancelář Ideal tour Praha, s.r.o., která je na českém trhu od roku 1990, organizuje zahraniční zájezdy k moři a za poznáním, autokarem i letecky. Pro skupiny je možnost sestavit si svůj vlastní zájezd a cestovat dle svých požadavků do všech koutů Evropy [83].

Cestovní kancelář Ideal tour pořádá tři zájezdy do Švýcarska, kulturně-poznávacího typu. Cestující mohou navštívit jižní a jihovýchodní kouty nebo zabrousit na západ, či prozkoumat střed Švýcarska. Jeden zájezd je navíc zčásti orientován i na vlak do jižní a jihovýchodní oblasti. Společnost Ideal tour má dva zájezdy, u kterých je garantem partnerská společnost Travel 2002 (k nahlédnutí v Přílohách F a G). Cestování lze cenově zvýhodnit pomocí slev za včasnou rezervaci (3 - 10% podle včasnosti nákupu zájezdu) a slev pro stálé zákazníky (2 - 14% podle včasnosti nákupu zájezdu, pokud byl v minulé sezóně kousen zájezd jiný) a v jednom případě i sleva za 3. přistýlku na pokoji. V ceně na jednoho účastníka zájezdu je zahrnuta doprava do země i v rámci země luxusním autobusem. U jednoho zájezdu je hrazena cesta lanovkou na Hochsaas. Účastníci přebývají v hotelech ve dvoulůžkových pokojích s vlastním příslušenstvím, s možností doplnění

třetího lůžka braného jako přistýlka bez slevy. Strava je buďto polopenze nebo pouze snídaně. Jako součást zájezdů jsou započítáni i průvodci a jejich služby, a také zákonné pojištění proti úpadku cestovní kanceláře. Toto je možné vidět v Příloze I. Cena zájezdů ale nezahrnuje vstupy do objektů, jízdné vlaky (výjezd na Jungfrau a jízda Bernina Expressem II. třídy panoramatickým vozem z Tirana do Sv. Mořice), lodní plavby a ostatní lanovky v zemi. Doplatit si musí účastník i komplexní pojištění, ostatní stravu a pobytovou taxu za noc či jednolůžkový pokoj, a případné další fakultativní výlety a služby [38].

Redok Travel

Společnost Redok Travel, s.r.o. je specialistou zejména na zájezdy poznávací, neopomíjí ale ani ty turistické či pobytové. Nabídka se zaměřuje na horské a mořské oblasti a na poznání místních zvyklostí a kultur, a také na aktivní dovolenou [84].

V nabídce cestovní kanceláře Redok Travel jsou čtyři zájezdy typu kulturně-poznávací (do oblastí jižních až západních, do střední části a severovýchodní části země), dva zájezdy jsou orientované na vlaky (do střední a jihovýchodní části) a čtyři zájezdy mají charakter turistiky (střed, jihozápad a východ země). V nabídce Redok Travel se vyskytují tři zájezdy, u kterých jsou zvlášť garanty společnosti Mayer a Crocus, Geops a Poznání (konkrétněji v Přílohách F a G). Cestovní kancelář poskytuje věrnostní slevy pro stálé zákazníky (10% s rezervací do 20. 12. 2013, max. 1 000 Kč, 8% s rezervací do 10. 1. 2013, max. 800 Kč atd.), slevy za včasné přihlášení (8% s rezervací do 20. 12. 2013, max. 600 Kč), dále tzv. bonus pro každého (při nákupu dvou zájezdů sleva 300 Kč), slevy pro skupiny (od 6 ti až po 40 platících osob), pedagogy, školy, firmy a důchodce (pouze při označení v zájezdu, 3% nad věk 60 let), případně 3. osoba na přistýlce (sleva 500 Kč) a slevy pro děti s dospělými. Na osobu cena zájezdu obsahuje dopravu luxusním klimatizovaným autobusem do země, u některých zájezdů i cesty vlakem v zemi a u jednoho také dopravu lanovkou. Cena pokrývá i ubytování, a to ve tříhvězdičkových hotelech ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím a ve dvou až čtyřlůžkových pokojích s příslušenstvím s vlastním ložním prádlem. Ve většině případů je součástí i snídaně, většinou formou bufetu. V jednom případě se nabízí i polopenze a večeře s grilováním. Cestovní kancelář je pojištěna proti úpadku a všechny její zájezdy navíc mají služby průvodců. Jeden zájezd v ceně obsahuje komplexní pojištění, včetně storno zájezdu, a potom také kartu na slevu do termálních lázní (přehled v Příloze I). Cena ovšem

nezahrnuje ostatní fakultativní služby a výlety. Hrazené tedy nejsou cesty vlakem, lanovkami či lodní výlety v zemi. Příplatky jsou i za jednolůžkové pokoje a ubytování ve dvoulůžkovém pokoji. V ceně pak chybí i ostatní strava (večeře, obědy, raclette a ochutnávky) vstupné do objektů (celodenní vstupenku na autosalon), lázeňské fakultativní služby a komplexní pojištění [39, 85].

Kudrna

Cestovní kancelář Kudrna, s.r.o. která na trhu načala svou 22. sezónu má ve svém portfoliu zejména zájezdy aktivního charakteru. Jejich doménou je cyklistika a MTB společně s turistikou, ale také zájezdy plážové, pohodové nenáročné s určitým sportovním zaměřením, až po náročnější expedice. Za svůj katalog dosáhla společnost v nedávné době druhé místo na Veletrhu cestovního ruchu Holiday World 2013 a také třetí místo Asociací českých kancelářů a agentur roku 2011 [86].

Převažují zájezdy se specializací cyklistiku a MTB, kterých je zde šest (zejména do jižních a východních částí země). Tři zájezdy jsou pak pořádány s turistickým zaměřením, kdy jejich lokace jsou pouze jižní kouty Švýcarska. Existuje zde věrnostní sleva na tzv. Kudrnovskou zákaznickou kartu (při zakoupení zájezdu, možnost uplatnění slevy 5%, max. 500 Kč, při nákupu cestovatelského vybavení či jiné služby u vybraných partnerů) a věrnostní sleva na tzv. Kudrna Sphere Card (útrata nad 45 000 Kč za rok, možnost sleva 7%, max. 1 000 Kč), novoroční sleva za včasný nákup (8%), dále skupinová sleva, dětská sleva, novomanželská sleva, studentská sleva a turistická sleva. Cena zájezdu na jednu osobu v sobě zahrnuje dopravu do země autobusem (včetně kol), u jednoho zájezdu je to doprava mikrobusem. Doprava v zemi je zajišťována autobusem a také u některých zájezdů je v ceně i cesta vlakem, zubačkou, lanovkou nebo lodí. Ubytování je ve všech případech zajištěno v kempech s polopenzí. Účastník dostane navíc pišingr a u některých zájezdů a iontový nápoj s energetickou tyčinkou. Dalšími položkami ceny zájezdu jsou služby průvodce, zákonné pojištění cestovní kanceláře proti úpadku a také pojištění léčebných výloh účastníka. Cena zájezdů naopak neobsahuje ostatní fakultativní služby a výlety, tedy vstupy do objektů (např. vstup do termálních lázní Leukerbad), část komplexního pojištění, u některých zájezdů dopravu vlaky či lanovkami.

U každého zájezdu je dán doporučený typ kola, podle příslušného terénu. Zpravidla se uvádí buďto kola silniční, treková či horská, na zájezdy MTB musí však mít účastník celoodpružené horské kolo MTB [40, 87].

Poznání

Cestovní kanceláře Poznání vznikla v roce 1993 a její hlavní specializací jsou převážně poznávací a pobytové zájezdy s prvky aktivní dovolené po celé Evropě. Nejširší škála zájezdů se nabízí s turistickou a cykloturistickou tematikou, s různým stupněm obtížnosti a velkého výběru typu ubytování. V neposlední řadě jsou nabízeny také zájezdy do exotických částí [88].

Cestovní kancelář pořádá celkem třináct poznávacích zájezdů do Švýcarska, z nichž až na dva jsou všechny zaměřeny turistické a jsou většinou do jižních až západních částí země. Zbývající dva zájezdy jsou kulturně-poznávací (taktéž do jihozápadní části) a vlakový zájezd (na jih). Společnost Poznání má ve své nabídce čtyři zájezdy převzaté, jeden od cestovní kanceláře Mayer a Crocus a tři od cestovní kanceláře Redok Travel, což je možno najít v Přílohách F a G. Na zájezdy společnost uvaluje mnoho slev a zvýhodnění jako jsou sleva za on-line nákup (2%), sleva za včasné přihlášení (first moment 500 - 2 000 Kč, později 5% max. 400 Kč a 3% max. 300 Kč), věrnostní sleva pro stálé zákazníky (10% max. 1 000 Kč, později pak 8% max. 800 Kč a 5% max. 500 Kč), dále existují slevy pro pedagogy, slevy pro studenty, tzv. bonus pro každého (500 Kč), slevy skupinové, slevy pro děti a sleva lékařská. U dvou zájezdů se navíc objevuje sleva pro třetí osobu na přistýlce. V ceně zájezdu na osobu je hrazena doprava autobusem do země, v případě cestování v zemi jsou díky kartám Montafon Card, Multi Pass, Davos Klosters Inclusive Card a Bürger Pass zdarma některé lanovky, autobusové a vlakové linky a mimo jiné také některá koupaliště a plno jiných. Ubytování je převážně ve tříhvězdičkových hotelích o dvouúžkových pokojích s polopenzí, někdy i s možností využití bazénu a sauny. U dvou zájezdů se objevuje i ubytování v horských chatách (s plnou penzí) a v kempech s vlastními stany (bez stravy). Součástí zájezdů je průvodce společně s informačními materiály. Cestovní kancelář má samozřejmě pojištění proti úpadku, zároveň je ale i u dvou zájezdů navíc v ceně i pojištění léčebných výloh v zahraničí včetně pojištění na horskou turistiku a připojištění storno poplatků (vše k náhledu v Příloze I). Ze svého si

ovšem účastník musí hradit ostatní fakultativní služby a výlety, tzn. vstupy do objektů, ostatní jízdné vlaky, ostatní stravu či příplatek za jednolůžkový pokoj [41].

Mayer a Crocus

Mayer a Crocus, s.r.o. je cestovní kancelář, která působí na trhu již od roku 1991. Je to společnost známá a oblíbená, jejíž předností je pořádání poznávacích zájezdů (dlouhodobých i krátkodobých). Pořádá ale i zájezdy s lehkou pěší turistikou a pobyty s výlety (i z termálních lázní), v neposlední řadě i zájezdy exotické, to vše do 32 zemí celého světa. Za svou oblíbenost dostala od cestovní agentury Invia.cz cenu „Volba klientů“ pro rok 2011 [89].

Do Švýcarska realizuje Mayer a Crocus osm zájezdů turistických (do jihozápadní, jižní a jihovýchodní oblasti země). Další čtyři zájezdy jsou kulturně-poznávací do celkem rovnoměrně rozmístěných oblastí (nejvíce ovšem na jih) a dva zájezdy jsou s poznáním Švýcarska, jeho kultury a krajiny z vlaků (do jižní až východní oblasti). U poloviny zájezdů, tedy u sedmi, je garantem společnost Amitours (zobrazeno v Příloze F a v Příloze G). Cestovní kancelář snižuje cenu zájezdu o položky slevy za včasné přihlášení (do 15. 2. 2014), kde zároveň zvýhodňuje stálé klienty, poté o slevy pro skupinky osob (6 a více osob, min. 20% z ceny) a slevy pro cestující nad 55 let věku. Zájezd lze koupit na splátky a také lze udělit slevu tomu, kdo naláká nové klienty (je možno kombinovat se slevou za včasné přihlášení). Do celkové ceny zájezdu na osobu se počítá doprava do země autobusem, ubytování se stravou je různorodé, nejčastěji však v horské chatě ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím a polopenzí nebo plnou penzí. Pak jsou další v úpravě s dvou až čtyřlůžkovými pokoji v chatkách s vlastním sociálním zařízením s plnou penzí, a pak také hotel s dvoulůžkovými pokoji s příslušenstvím a polopenzí. Samozřejmostí jsou zde také služby průvodce a zákonné pojištění proti úpadku, ale navíc je u všech zájezdů započítáno i pojištění léčebných výloh a storna zájezdu (viz Příloha I). Co už v ceně není, jsou ostatní fakultativní služby a výlety jako vstupy do objektů jízdenky na horský expres, lanovky a příplatky za dvoulůžkový pokoj [42].

Alpina

Alpina cestovní kancelář, s.r.o. vznikla v roce 2004 a svou nabídku zájezdů se specializuje na aktivní dovolenou, tedy na horskou turistiku, cyklistiku, ferraty (zajištěné

cesty v horách - náročnější druh turistiky) a expedice do odlehlejších zemí. Ve své kategorii je jednou z nejúspěšnějších cestovních kanceláří. Jsou vypravovány i zájezdy pro rodiny s dětmi [90].

Nejvíce zájezdů do Švýcarska organizuje cestovní kancelář Alpina právě pro zájemce o turistiku. Pro sezonu 2014 jich je šest a směřují nejvíce do jižních a jihovýchodních končin země. Další dva zájezdy jsou cyklistické, oba do jihovýchodní části země. Zákazník si může snížit cenu pomocí slevy věrnostní, slevu do 26 let věku, slevu skupinovou (u všech 5%, max. 500 Kč), dále je poskytována sleva lékařská a slevy pro děti. Jednotlivé slevy se nedají sčítat. Cena zájezdu počítá s dopravou cestujících do země autobusem a navíc u čtyř zájezdů do oblasti Davosu je v ceně místní doprava některými lanovkami, autobusy a vlaky na tzv. kartu Davos Klosters Inclusive. Účastníci mají zajištěné ubytování v kempech s vlastními stany s polopenzí (někdy je v ceně i bečka piva). V jednom případě ale není strava zajištěna vůbec. Cestovní kancelář zprostředkovává svým zákazníkům i svého průvodce, který rozdává informační materiály. Samozřejmostí je opět zákonné pojištění proti úpadku a v tomto případě (až na jeden zájezd) i pojištění storna zájezdu. V ceně se naopak neobjevují případné fakultativní služby a výlety, vstupy do objektů (např. do aquaparku, sýrárny, čokoládovny a lázní), jízda vlakem a přeprava kol vlakem, dále to může být ostatní strava a také pojištění léčebných výloh [43, 91].

Cyklotour

Cestovní kancelář Cyklotour pořádající na trhu svou 16. sezonu, specializuje svou nabídku na cyklistické zájezdy, tedy na aktivní dovolenou na kole. Ve svém portfoliu má ale i cyklorelaxační, relaxační, poznávací, adventní a skupinové a školní zájezdy [92].

V této sezóně uskutečňuje společnost Cyklotour celkem tři cyklistické zájezdy do Švýcarska. Prvý je orientován na jih ke švýcarským jezerům, druhý je pak jakýmsi průřezem země od středu k jihu až po západ a třetí zájezd je na pomezí tří zemí na východě. Na zájezdy je možnost získat slevu za včasné přihlášení (5% z ceny, záloha 50% do 20. 12. 2013), slevu věrnostní (30 Kč za každý den zájezdu) a slevu skupinovou (3% z ceny pro min. 8 osob). Slevy je možno kombinovat (mimo slevy skupinové) do maximální výše 500 Kč za osobu a zájezd, u 1-3 denních zájezdů je sleva ovšem pouze do maximální výše 300 Kč. Cena zájezdu obsahuje dopravu autobusem s vlekem na kola,

ubytování v ubytovně ve čtyřlůžkových pokojích s polopenzí, ve tříhvězdičkovém hotelu se saunou a bazénem ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím a s polopenzí. U jednoho zájezdu je využita kombinace hotelu ve dvou až čtyřlůžkových pokojích a ubytovny ve vícelůžkových pokojích se společným sociálním zařízením s pobytovou taxou, oboje pouze se snídaní. Ani zde nejsou cestující ochuzeni o služby průvodce. Cestovní kancelář je pojištěna proti úpadku a navíc ještě poskytuje cestujícím komplexní pojištění v ceně. Připlatit si kdokoli může pokoj o jednom lůžku a ostatní stravu na hotelu či v ubytovně. V ceně zájezdu nejsou fakultativní služby a výlety [44, 93].

Quicktour

Společnost Quicktour, s.r.o. byla jako cestovní kancelář založena v roce 1990. Její snahou je vytvářet co nejrozmanitější nabídku zejména poznávacích a pobytových zájezdů po celé Evropě. U poznávacích zájezdů je stávající nabídka zaměřena nejvíce na Holandsko, Švýcarsko, Francii a Rakousko. Věnují se ale i školním a lyžařským kurzům, eurovíkendům, sportovním zájezdům (např. golfovým turnajům), jazykovým pobytům, dále i adventním a lyžařským zájezdům [94].

V rámci poznávacích zájezdů do Švýcarska je jich pět orientováno na turistiku od severovýchodní části přes část střední a jižní až po jihozápadní oblast země. Do severovýchodní a jihozápadní se pak lze podívat díky zájezdům spíše kulturně-poznávacím včetně jednoho vlakového, které směřují přes střed země po jih až jihovýchod. Cestovní kancelář Quicktour má jeden zájezd převzatý od společnosti Geops, což je zaneseno v tabulkách v Přílohách F a G. Cena se posléze může zmenšit prostřednictvím slevy za včasné objednání a slevy pro stálé klienty (při zaplacení 50% zálohy do 20. 12. 2013 má stálý klient 10%, nový klient 8%, sleva se postupně snižuje až do 3% při zaplacení do 28. 2. 2013) nebo skupinové slevy (200 Kč/os od 20 osob). Slevy se počítají pouze do výše 800 Kč na osobu a 1 000 Kč na apartmán. U pár zájezdů lze využít i možnost uplatnit slevu při 3. osobě na přistýlce a méně stojí i pokoje se 4-6 lůžky. Cena za osobu zahrnuje dopravu do země autobusem, v jednom případě i jízdu vlakem a metrem v cílové zemi. Ubytování je řešeno většinou ve tříhvězdičkových hotelech ve dvoulůžkových pokojích (s možností přistýlky) s vlastním sociálním zařízením, ovšem někde lze využít i čtyř až šestilůžkových variant ubytování (sleva na osobu na pokoji), kde už je sociální zařízení pro všechny na patře. V jednom případě lze v hotelu využít i relaxační centrum s bazénem,

vířivkou, saunou a párou. Polovina zájezdů má zajištěnou stravu ve formě polopenze, druhá nabízí pouze snídaně. Na vstup do termálních lázní mají účastníci slevu s kartou Leukerbad, která je v ceně zájezdu. Všechny zájezdy mají v ceně i průvodce a jeho služby (viz Příloha I). Zákonné pojištění proti úpadku společnost Quicktour má, ale její zájezdy už nemají komplexní cestovní pojištění účastníka, které si musí hradit. Fakultativní příplatky jsou i za vstupy, jízdné vlakem, lanovkami a loděmi, dále za jednolůžkový pokoj, ostatní stravu apod. [45, 95]

Geops

Cestovní kancelář Geops, s.r.o. je na trhu aktivní od roku 1991. Své zaměření soustřeďuje především na poznávací zájezdy a zájezdy na přání pro kolektivy, na relaxaci v termálních lázních a wellness, evropské slavnosti, na umění a gastronomií, adventní zájezdy, turistické a cykloturistické cesty, pobyty u moře s výlety, daleké cesty za poznáním a také na eurovíkendy. Zájezdy směřují celkem asi do 40 zemí celé Evropy, zejména do Francie, Itálie, Maďarska, Španělska a Alpských zemí. Společnost Geops byla oceněna od cestovní agentury invia.cz cenou „Volba klientů“ za rok 2010 a 2011 [46, 96].

Nabídka zájezdů Geops je tvořena pěti zájezdy s turistikou, nejvíce do jižní až jihozápadní a také střední části Švýcarska. Nabídku dotvořují dva zájezdy kulturně-poznávací na severovýchod a do středu s prodloužením až k západu a jeden zájezd i s vlakovou tematikou zejména na jih země. Geops má většinu produktů v kooperaci s partnerskými cestovními kancelářemi. Nejvíce jich je se společností Redok Travel, po jednom zájezdu pak se společností Quicktour a Poznání (vše zobrazeno v Přílohách F a G). Cestovní kancelář poskytuje celou řadu slev, např. za včasné zaplacení (při zaplacení 50% ceny sleva 13%, max. 1 500 Kč, pro prvních 30 osob), věrnostní (1% možnost kumulace až do 10 %, max. 1 300 Kč, možnost zájezdu zdarma do 8 000 Kč), sleva pro dvojici (5%), slevy pro skupiny (min. 7-10 a sleva 20%), množstevní sleva pro firmy a organizace, sleva pro pedagogy a studenty a také webovské, seniorské, vánoční, lednové či únorové. Kumulovat lze pouze věrnostní a slevu pro dvojici. Do ceny zájezdu se započítává doprava autobusem do země a dvakrát i jízdné vlakem v určité oblasti Švýcarska. Jeden zájezd na jih země má v ceně dokonce tzv. kartu Bürger Pass, se kterou je možno cestovat zdarma lanovkami a vlaky. Účastníci přebývají v hotelech ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím a se snídaní. V rámci jednoho zájezdu je ale navíc možnost bydlet ještě ve

čtyř až šestilůžkových pokojích bez příslušenství (kde je sleva na osobu na pokoji) s polopenzí. U dvou zájezdů navíc účastníci dostanou i možnost slevy prostřednictvím karty Leukerbad na vstup do termálních lázní. V ceně je i průvodce, který je součástí každého ze zájezdů. Cestovní kancelář je pojištěna proti úpadku (přehled v Příloze I). Co si ale cestující musejí v případě potřeby doplatit, je komplexní pojištění a jednolůžkový pokoj. V ceně nejsou ani fakultativní služby a výlety vlaky, lanovkami a lodí v zemi, vstupy do objektů (např. lázně) anebo ostatní strava v hotelu [46, 97].

Inex

Cestovní kancelář Inex, s.r.o. byla založena v roce 1990 a její 21letá zkušenost na trhu cestovního ruchu byla zúročena v dostatečně kvalitní nabídce zájezdů. Specializuje se na poznávací (bez nočních přejezdů) a pobytové zájezdy po celé Evropě autobusy i letadly. Velmi zajímavá je celoroční nabídka do exotických zemí mimo Evropu, které si může zákazník sestavit i na míru. Společnost dále pořádá nemalý počet lyžařských zájezdů, a také eurovíkendy a plavby [98].

Inex má poměrně dobře strukturovanou nabídkou zájezdů do Švýcarska. Početně vyrovnané jsou turisticky zaměřené zájezdy (jsou čtyři a jsou orientované především na jih a západ země) a zájezdy vlakové (taktéž čtyři s orientací zejména na jih a východ Švýcarska). Zbylé tři zájezdy jsou kulturně-poznávací do jižních a západních oblastí. Cestování u této společnosti je možno s využitím slevy časové (2% - 12% podle včasnosti přihlášení a zaplacení 50% zálohy), věrnostní (2% nebo 4%), novomanželské (2%) a ostatních slev - dětské, seniorské, učitelské, pro držitele karty a VIP karty věrnostního programu Sphere Card a sleva za druhou účast v jednom roce. Ostatní slevy nejdou kombinovat s jinými slevami. V rámci ubytování lze u některých zájezdů využít i slevy na 3. a 4. osobu na pokoji, na dítě do 17 let jako 3. osobu na pokoji a slevu na 3. osobu na přistýlce. Klient za sebe hradí v ceně zájezdu dopravu luxusním autobusem z Čech do Švýcarska a zároveň i dopravu v rámci příjezdové země. V jednom případě zahrnuje konečná cena i dopravu vlakem Glaciér Express na trase Brig - Svatý Mořic. Přenocování je naplánováno v hotelech ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím, televizí a s polopenzí (někde je i možnost vstupu do relaxačního centra s bazénem). U jednoho zájezdu je strava pouze se snídaní, u jiného dalšího je zas možnost přespání i ve tří a čtyřlůžkových pokojích s umyvadlem, sprchou a WC na patře. Inex je dle zákona pojištěn

proti úpadku. Svým klientům nabízí komplexní pojištění na všechny své cesty, na kterých je bude provázet průvodce. Cena zájezdů nezahrnují vstupy, jízdy lanovkami, zubačkami a lodí. Připlatit si je třeba za jednolůžkový pokoj v hotelu, či za četnější stravování [47].

V-tour

Společnost V-tour, s.r.o. zahájila své působení na trhu v roce 1991. Je brána jako první a v současnosti i také jako jedna z nejlepších českých cestovních zaměřené na outdoor a sportovní zájezdy. Věnuje se turistice, vysokohorské turistice, tzv. zajištěným cestám, cykloturistice, expedicím a zimním akcím, navíc její specialitou je právě destinace Švýcarsko. V roce 2001 cestovní kancelář V-tour založila Český alpský klub, který navazuje ve výuce a metodické činnosti na rakouský Alpenverein (Rakouský alpský svaz). Členstvím v těchto klubech vznikají klientům různé výhody a slevy, třeba také i možnost získat kvalitní pojištění, školení na kurzech o horských sportech či poskytnutí dalšího vybavení nutného pro cesty (např. outdoorovou výstroj, mapy apod.) [99].

Opravdu pestrou nabídku V-touru lze považovat za velmi kvalitní, zároveň pokrývá velkou část Švýcarska. Celkem devět zájezdů je cykloturistických, z nichž čtyři jsou zaměřeny na horská kola MTB. Prostřednictvím nich účastník na kole může projet všemi možnými částmi země, především pak střední, jižní až jihovýchodní, ale také severozápadní až západní oblasti. V pozadí není ani turistika, na niž je zaměřeno pět zájezdů, díky nimž cestující může vidět přírodu nacházející se zejména na jihu až jihovýchodě a také některé oblasti ve střední části Švýcarska. Jeden je i zájezd, který umožní poznávat Švýcarsko z pohodlí vlaku, který jede po trase ze severu přes jihovýchod na jih. Klient má nárok na slevy pro stálé zákazníky (voucher z příslušné ceny zájezdu), skupinové (3%), pro děti, studenty a juniory, při členství v Alpenvereinu (sleva až 50 % na alpské chaty a výhodné celoroční, celosvětově platné pojištění léčebných výloh) a na slevy při členství v Českém alpském klubu. První dvě slevy lze sčítat. Ceny zájezdů do Švýcarska obsahují dopravu do země mikrobusem včetně přepravy kol, pouze ve dvou případech je za toto doplatek. Na všechny zájezdy je nicméně možnost dopravit se po vlastní ose (o což je pak cena zájezdu nižší). U vlakového zájezdu je započítán příjezd do země vlakem. U některých zájezdů je hrazena i doprava v zemi vlaky, lanovkami, busem a lodí. V ubytovacích službách a stravování převažují kempy (s vlastním stanem a spacákem) se snídaní, pouze dvakrát je ubytování v chatě s polopenzí, resp. mládežnické

ubytovně bez stravy. Jsou ale také možné příplatky za ubytování v penzionu, hotelu či mládežnické ubytovně se snídaní nebo polopenzí. Na každý zájezd je cenově rozpočítáno i povinné pojištění proti úpadku a také služby průvodce, který poskytuje i informační materiály. Hrazena je výuková část programu a dále také u cyklistických akcí i doprovodné vozy společně s transportem zavazadel. V rámci cyklistiky se doporučuje vždy určitý typ kola, dle terénu (na zájezdech se obecně využijí všechny tyto typy kol: horské pro countrycross, trekkingové, all mountain nebo silniční). Turistické akce jsou většinou v průměrné obtížnosti 2 - 3, cyklistické pak spíše 3 - 4. Co ale není ve standardní ceně zájezdu, je komplexní pojištění, vybavení na zajištěné cesty, mapy, vstupy, jízdné některými vlaky a lanovkami, ostatní strava a třeba i rafting [48].

Rialto

Cestovní kancelář Rialto je aktivní od roku 1992. Už od začátku své působnosti se zabírala nejvíce poznávacími zájezdy, které nakonec dosáhly působnosti po celé Evropě. Nyní ale organizují i zájezdy kombinované pobytově-poznávací a pobyté u moře. Novinkou jsou i jednodenní zájezdy, zejména po České republice. V nabídce jsou ale i zájezdy turistické či zaměřené na rodiny s dětmi [100].

Společnost Rialto pořádá tři cesty po Švýcarsku jako kulturně-poznávací, do přírody a měst s trasou po středním, jižním a západním Švýcarsku. Dvě cesty organizuje do Ženevy na zdejší známý autosalon. Zbývající jeden zájezd je turistický s trasou přes střední část na jih. Snížit cenu cesty lze prostřednictvím slevy za včasnou rezervaci (6% do 28. 2. 2014 a 8% do 31. 1. 2014, max. 1 200 Kč), pro stálé klienty (5%, 8% nebo 10% se stejnými daty), pro skupiny (až 50% na osobu ze skupiny). Záloha při platbách a následném poskytování slevy je 30%. Slevy nelze kombinovat. Při cestování do Švýcarska s cestovní kanceláří Rialto má klient v ceně všech zájezdů autobusovou dopravu. Ubytování je zařízeno většinou ve variantě hotel se snídaní nebo v jednom případě i jako hotel bez snídaně. U všech zájezdů je přítomen průvodce, který se postará o účastníky. Společnost Rialto je pojištěna dle zákona proti úpadku. Účastník si musí ale už sám zaplatit za vstupy do objektů (např. vstupenka na autosalon v Ženevě), cesty lanovkami a dalšími prostředky nebo může využít ještě další fakultativní služby jako je komplexní pojištění nebo ostatní stravu (večeře a snídaně) [49, 101].

Amitours

Cestovní kancelář Amitours byla založena v roce 1992. Nejvíce se zaobírá autobusovými zájezdy do Švýcarska, a to po celý rok. Organizuje zájezdy i do ostatních zemí a lze obecně říci, že na jaře a na podzim jsou to poznávací zájezdy, v létě pobytové s výlety a lehkou pěší turistikou nebo návštěvou lázní a v zimě jsou to také pak zájezdy lyžařské. Pro skupiny cestujících osob zde existuje možnost zájezdu na míru [102].

Amitours má ve své nabídce sedm turistických zájezdů s trasou zaměřenou hlavně na jih až jihovýchod a také lehce do jihozápadní a střední oblasti. Kulturně-poznávací cesty jsou čtyři, a to přes severovýchod, přes střední část na jih až jihozápad. Pak je možné zvolit ze dvou zájezdů s vlakovými výlety s trasou z jihovýchodu na jih. Společnost Amitours nabízí šest zájezdů, u nichž je garantem cestovní kancelář Mayer a Crocus, což lze spatřit v Přílohách F a G. Cena lze snížit slevou za včasné přihlášení (do 15. 2. 2014) při větším zvýhodnění stálých klientů, dále slevou pro skupiny osob (6 a více osob, min. 20% z ceny), a také slevou pro osoby nad 55 let věku. Je možné pořídit zájezd na splátky nebo lze udělit slevu osobě, která naláká nové klienty (tu je možno kombinovat se slevou za včasné přihlášení). Do ceny zájezdů na jednu osobu se počítá doprava do země i v zemi autobusem. Jednou je hrazena i cesta lanovkou v zemi. Nečastěji je ubytování osob řešeno v horské chatě ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím a polopenzí nebo plnou penzí. U některých zájezdů jsou to pak dvou, tři nebo čtyřlůžkové pokoje s příslušenstvím na chodbě nebo na pokoji s polopenzí nebo plnou penzí. A zbývá ještě možnost dvoulůžkového pokoje s polopenzí v hotelu a dvou, tři nebo čtyřlůžkové pokoje s příslušenstvím a polopenzí v penzionech. Společnost Amitours je jako cestovní kancelář pojištěna dle zákona proti úpadku. Cena všech zájezdů ještě zahrnuje pojištění léčebných výloh včetně storna (v Příloze I). Zahrnuté naopak do cen zájezdů nejsou vstupy do objektů, jízdné vlaky, ostatní cesty lanovkami, příplatek za dvoulůžkové pokoje a další fakultativní služby a výlety [50].

Intertrans

Intertrans, s.r.o. je jako cestovní kancelář na trhu od roku 1990, kdy jejím největším produktem jsou poznávací zájezdy. Mimoto i pobytové zájezdy u moře, zájezdy aktivní dovolené jako je turistika a cykloturistika, zájezdy tematické, školní, adventní a wellness. Určitou specializací nabídky cestovní kanceláře jsou lyžařské pobyty ve Francii [103].

Se společnostmi Intertrans se zákazník může podívat do Švýcarska prostřednictvím pěti zájezdů kulturně-poznávacích do oblastí převážně jižních, ale také do středních, západních a v minimu i do severovýchodních a jihovýchodních. V programu má i dva výlety s cykloturistickou náplní s trasou od jihu až na západ nebo na jihovýchodě a také dva zájezdy, kde se objevují vlakové trasy (střed, jih, jihovýchod). Klientovi může být cena zájezdu snížena o slevu za včasnou objednávku (3 - 5% podle období přihlášení), pro věrného účastníka (4 - 7% podle období přihlášení), jako bonus při doporučení jiným klientům, pro skupiny (od 15 osob) a pro školní skupiny. U některých zájezdů je možné aplikovat slevu za 3. osobu na přistýlce. Cena zájezdu obsahuje autobusovou dopravu (včetně kol) do Švýcarska včetně pojezdu v zemi. Ubytování je ve formě hotelu ve dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím a strava je zajištěna pouze snídaněmi. U cyklistických výletů se k variantě ubytování v hotelu může vyžadovat vícelůžkový pokoj anebo se bydlí v penzionu ve dvou či vícelůžkových pokojích se snídaní. Je ale možno využít i vlastní stany a obývat místní kemp, kde však není poskytována strava. Do ceny zájezdů je dále rozpočítáno i pojištění proti úpadku cestovní kanceláře, komplexní pojištění klienta na cestách a také služby průvodce a technika v dané zemi. Cena jednotlivých nabízených zájezdů ovšem nezahrnuje vstupy do objektů, cesty vlaky, lanovkami, dále také ostatní stravu či příplatek za jednolůžkový pokoj a ostatní fakultativní služby. První cyklistický výlet je svou obtížností hodnocen jako lehčí až střední (95% asfalt, 5% nezpevněný povrch) a doporučený typ kola zde je trekingové nebo horské. Druhý výlet na kole je hodnocen jako střední (lze zvolit lehčí i těžší variantu - 60% asfalt, 40% šotolina), při doporučeném typu kola horské nebo trekingové [51, 104].

Voma

Cestovní kancelář Voma, s.r.o. vznikla v roce 1992. Společnost pořádá zájezdy po Evropě, kdy si zprvu jejím prostřednictvím mohli klienti dopřát dovolenou u moře a lyžařské zájezdy, později i zájezdy poznávací a poutní. Nabídka ale obsahuje i zájezdy adventní a jednodenní či kolektivní a školní [105].

S cestovní kanceláří Voma může klient navštívit střední, západní a jižní Švýcarsko. Nabídka obsahuje čtyři zájezdy do těchto oblastí, které jsou kulturně-poznávacího ražení. Na zájezdy existují slevy ve formě slevy za včasný nákup (při zaplacení 50% ceny do 18. 3. 2014 sleva 300 Kč). Každý klient si uhrazením ceny zájezdu zajišťuje autobusovou

dopravu do země i v zemi. V ceně je i ubytování v hotelu, většinou se snídaní. V jednom případě je zájezd bez snídaně, ale pouze pokud klient nezaplatí zálohu na zájezd do 18. 3. 2014. Společnost je pojištěna dle zákona proti úpadku, svým klientům poskytuje služby průvodce a do ceny zájezdů rozpočítává také pojištění léčebných výloh. Ovšem do ceny zájezdů nejsou zahrnuty vstupy do objektů, jízdné lanovkami, vlaky a zubačkami v zemi a také komplexní pojištění a ostatní fakultativní služby a výlety. Připlatit si klient musí třeba i za ostatní stravu (snídaně, večeře) [52].

4.2.1 Zhodnocení nabídky

Po provedení analýzy lze říci, že nabídka poznávacích zájezdů do Švýcarska zvolených českých cestovních kanceláří, působících na českém trhu, je dosti rozsáhlá (což dokládá Příloha F, v číslech pak i Příloha G). Z analýzy nelze jasně určit poměr poznávacích a pobytových zájezdů, spíše ale převažují ty poznávací, což je dáno velkou oblíbeností poznávacích zájezdů zejména v letních měsících.

Pohledem na všechny analyzované cestovní kanceláře (viz Příloha F) lze konstatovat, že poznávací zájezdy jsou v nabídkách jak větších a známějších cestovních kanceláří, které mají zpravidla spíše větší počet produktů (což je dáno jejich velkým kapitálem a podílem na trhu), tak i těch menších a méně známých, které mají spíše menší až malý počet produktů. Ve výzkumu je dostatečně zobrazen poměr cestovních kanceláří, pokud jde o jejich zaměření. Některé mají své produkty obecnějšího charakteru, bez určité specializace (tzn. mají více typů zájezdů), některé mají zase specializovanou nabídku na určité produkty, tzn. v nabídce silně převažuje buďto cyklistika, turistika, anebo kulturně poznávací zájezdy. U některých společností existuje obecně zaměřená nabídka zájezdů, při velmi malé celkové nabídce. Naopak ale je i stav, kdy má společnost se specializovanou nabídkou zájezdů svou nabídku i poměrně rozsáhlou. Konkurenceschopnost specializovaných (zpravidla však těch menších) cestovních kanceláří tkví v cílenějších produktech s větší dávkou nápaditosti. Mimo rozdílnosti v jednotlivých počtech zájezdů u každé společnosti je možno zaznamenat i rozdílnost v cenách.

Dále byla v analýze této práce zjištěna určitá menší míra provázanosti neboli duplikace zájezdů u určitých cestovních kanceláří. Společnosti toto realizují např. z důvodu toho, že mají pochyby o naplnění svých zájezdů, a tak je prodávají společně. Důvod další může být třeba ten, že chtějí prostě uskutečnit zájezd v kooperaci. Garantem

zájezdu se v tomto případě stává jedna z cestovních kanceláří, která do zájezdu vložila více služeb. Ovšem tyto interní informace o přesném poměru vložených služeb obou cestovních kanceláří do zájezdu nebylo možné zjistit. Určité problémy nastaly i při zjišťování provázanosti zájezdů, ale pouze u minima společností. Lze ale říci, že duplikace zájezdů mezi jednotlivými cestovními kancelářemi nijak výrazně výsledky analýz neovlivnily, protože z celkového počtu 184 všech typů zanalyzovaných zájezdů a všech cestovních kanceláří je pouze 32 z nich duplikovaných, což je 17,39% zájezdů. Přehledné zobrazení duplikovaných zájezdů jsou v příslušných tabulkách v přílohách.

Zhodnocení nabídky poznávacích zájezdů podle jednotlivých typů

Dále se bude vycházet z Přílohy G, kde jsou zobrazeny a zanalyzovány jednotlivé cestovní kanceláře a počet jejich zájezdů podle jednotlivých typů. Data v tabulce jsou vyhodnocena jak při zohlednění duplikace, tak při nezohlednění duplikace zájezdů.

Kulturně-poznávací zájezdy

Kulturně-poznávací zájezdy (při nezohlednění duplikace) jsou po zájezdech turistických těsně těmi druhými nejčastěji organizovanými při jejich celkovém počtu 64 ze 184 všech zájezdů všech typů. Vyjádřeno procenty jde o 34,78% zájezdů. Zároveň se tento typ zájezdů vyskytuje u 20 cestovních kanceláří z 25 analyzovaných, což se rovná přesně podílu 80%. V případě, že se bere v potaz duplikace zájezdů jednotlivých cestovních kanceláří mezi sebou, jsou tyto hodnoty jiné. Kulturně poznávací zájezdy jsou pak najednou těmi nejčastěji pořádanými a jejich podíl na ostatních typech zájezdů se zvýší na 36,84%, což je 56 zájezdů z celkového počtu 152 všech zájezdů všech typů. Zmenší se ale procento cestovních kanceláří, které pořádají kulturně-poznávací zájezdy do Švýcarska na 72%, což představuje 18 cestovních kanceláří z celkových 25. Prostřednictvím analýzy se tedy zjistilo, že zájezdů tohoto typu je velký počet a že se jimi zabývá většina analyzovaných cestovních kanceláří (nejvíce např. Čedok, dále třeba Travel 2002, Rialto, Intertrans). Existuje v portfoliu malých, středních i velkých cestovních kanceláří a důvod je zřejmě takový, že je to nejtypičtější zájezd, který lze do Švýcarska vůbec vytvořit. Specifické je to, že tento typ zájezdu netvoří nabídku specializovaných cestovních kanceláří jako je např. Kudrna, Poznání, Alpina, Cyklotour a V-tour. Z tohoto důvodu nebude v práci navržen produkt tohoto typu.

Turistické

Turistické zájezdy jsou v případě existence duplikace zájezdů vůbec těmi nejčastěji nabízenými. Celkový počet nabídek cestovních kanceláří je 66 z celkového počtu 184 všech zájezdů všech typů, tedy 35,87% zájezdů. Celkem tento typ zájezdu nabízí 14 cestovních kanceláří ze všech zkoumaných, procentem řečeno je hodnota rovna 56%. Pokud se zohlední duplikace zájezdů mezi subjekty, je patrné, že zájezdů turistických bude celkem pouze 49 (klesnou na druhé místo za kulturně-poznávací) oproti 152 zájezdům všech typů, vyjádřeno procenty - 32,24%. Duplikací se sníží počet cestovních kanceláří pouze o jednu, na 13 z celkového počtu, což představuje najednou 52% cestovních kanceláří. Nabízených turistických produktů je také veliké množství. Nachází se jednak u subjektů, které jsou více či zcela specializované na aktivní typy zájezdů (např. Alpina, Poznání, Kudrna, V-tour) a dále i ve velké míře u subjektů, které mají obecnější nabídku zájezdů (tzn., že v nabídce mají v podobné míře i např. kulturně-poznávací produkty - nejvíce např. Travel 2002, Quicktour, Inex, Amitours). Vzhledem k dosti rozsáhlé nabídce turistických produktů je zřejmé, že není nutné tuto nabídku nějak výrazně rozšiřovat.

Cykloturistické

U cykloturistických zájezdů se provázanost (duplikace) nevyskytuje. Jejich počet je proto stabilní na hodnotě 24. Z celkového počtu 184 všech zájezdů se podílí na celkové nabídce všech analyzovaných subjektů ze 13,04%. Je to tedy, co do počtu, nejméně organizovaný typ zájezdů (pokud se tedy pomine zohlednění duplikace u kulturně-vlakových zájezdů). Na cyklistiku se také orientuje i nejmenší množství subjektů ze všech, je to 24%, což znamená 6 cestovních kanceláří. Duplikace u ostatních typů zájezdů má zde nicméně lehký vliv pouze na větší podíl cyklistických zájezdů vůči jiným typům, protože se zmenší celkový počet všech zájezdů. Hodnota pak bude 15,79% (tzn. 24 ze 152 zájezdů). Cykloturistických zájezdů je tedy nejméně a má je i nejmenší počet cestovních kanceláří, které jsou převážně specializované (Kudrna, Alpina, Cyklotour a V-tour) a dva subjekty s obecnou nabídkou zájezdů (Nomád a Intertrans). Důvod může být ten, že subjektů s cíleně zaměřenou nabídkou je oproti těm klasickým výrazněji méně, a tak se jejich nabídka nemůže rovnat. Klienti navíc nejsou zcela zvyklí na cyklistiku v zahraničí, i když je zde zvyšující se trend propojení poznání země se sportovně zaměřeným typem

zájezdu. Na tomto poli by tedy bylo možné uvažovat o doplnění nabídky tam, kde to atraktivní švýcarská krajina dále dovolí.

Vlakové

Vlakový typ zájezdu je za předpokladu neprovázanosti třetím nejčastějším. Cestovní kanceláře ho nabízejí dohromady v počtu 30 zájezdů z celkových 184, což podílem dává 16,30%. Vlakové zájezdy figurují u 17 cestovních kanceláří z celkových 25, což lze vyjádřit zase hodnotou 68% subjektů. Za předpokladu provázanosti zájezdů mezi cestovními kancelářemi jsou pak ovšem v celkovém počtu zájezdů vlakové produkty těsně na posledním místě. V tomto případě se jedná o 23 zájezdů z celkového počtu 152, a tedy pokles na 15,13%. V konečném důsledku duplikací ubyl i počet subjektů, které tyto produkty nabízejí, na 12 z celkového počtu 25 (48%). Celkový počet vlakových zájezdů sice není nijak vysoký, zato jsou poměrně rovnoměrně rozsety do nabídek nemalého počtu subjektů, což se týká jak těch větších a známějších, tak i menších až malých a méně známých (nejvíce Inex, Inter Zbiroh, Čedok, Firo-tour atd.). Výjimkou jsou specializované cestovní kanceláře, u kterých tyto zájezdy v nabídce nejsou (Kudrna, Poznání, Alpina, Cyklotour). Kompletní nabídka produktů obsahující železniční trasy a výlety nedosahuje množství zájezdů kulturně-poznávacích nebo turistických. Vytvoření nového zájezdu toho typu tak, aby vyplňoval mezeru na trhu, by nebylo příliš jednoduché, poněvadž v analyzovaných zájezdech je již obsazeno většina tras všech podstatných i méně podstatných vlakových tratí, zubaček a lanovek. Určitý počet z nich se dokonce v zájezdech opakuje.

Zhodnocení tras zájezdů

Ve zhodnocení tras zájezdů se duplikace samozřejmě taktéž objevuje, ale výsledky hodnocení při zohlednění nebo nezohlednění duplikace nezaznamenávají (pro potřeby obecných závěrů níže v textu) významný rozdíl. Příloha H zobrazuje konkrétnější pohled na hodnoty analýzy. Analýzou tras každého ze zájezdů se došlo k následujícím závěrům. Kulturně-poznávací zájezdy jsou v největší míře orientovány na jih Švýcarska. Velmi podobně jsou na tom pak i oblasti středu a západu, kdy se v závěsu za nimi nachází také poměrně navštěvovaná oblast jihozápadu. Mezi ne zcela využívané trasy patří ty na severovýchod, jihovýchod a sever, a potom také i v minimální míře na východ a

severozápad země. U turistických zájezdů významně převažují trasy do jižních partií země. Poté následují trasy po oblastech středozápadu, některé směřují i na jihozápad a jihovýchod Švýcarska. Velmi sporadicky jsou ale organizovány zájezdy na východ, severovýchod a sever, přičemž na severozápad není organizovaná žádná trasa. Zájezdy s cyklistickým zaměřením se po svých trasách pohybují také nejvíce v jižní a jihovýchodní oblasti Švýcarska, dále do určité míry do střední a východní části země. Menší pozornost je věnována jihozápadním až západním a severovýchodním a severozápadním trasám. Ryze na sever země není organizován žádný cyklistický zájezd. Organizace vlakových zájezdů má opět převahu do jižních, jihovýchodních a středních končin Švýcarska. Zhruba podobně velmi malý počet zájezdů je pořádán na východ, severovýchod a sever, rovněž i na západ země. Jeden zájezd je na jihozápad, přičemž na severozápad není zájezd žádný.

Souhrnně za všechny typy zájezdů lze tedy říci, že nejvíce jich je pořádáno bezesporu na jih Švýcarska. Velmi četné jsou i zájezdy do střední a západní části země. Menší, ale také poměrně významný podíl na trasách má i jihozápad a jihovýchod země. Malý počet zájezdů je ovšem na severovýchod a východ a zcela nejméně na sever a zejména na severozápad Švýcarska.

Zhodnocení položek tvořících konečnou cenu zájezdů

Soubor položek, které tvoří cenu zájezdů, je zobrazen v Příloze I. Zároveň jsou od sebe odlišeny položky u osmi konkrétních cestovních kanceláří, u kterých se duplikované zájezdy nacházejí. Konečné hodnocení položek bere v potaz obě varianty, jak při duplikaci, tak při odstranění duplikace zájezdů. Ovšem nelze pak zcela detailně určit, která položka (neboli služba) byla vytvořena přesně tou či onou cestovní kanceláří, protože tyto informace jsou interní. Ceny produktů vybraných cestovních kanceláří jsou uváděny včetně daně z přidané hodnoty. Z Přílohy I vyplývá, že konečná cena zájezdů je tvořena dopravou, ubytováním, stravováním, zákonným pojištěním proti úpadku a průvodcovskými službami (u některých zájezdů jsou součástí i informační materiály a v případě cyklistických výletů i služby technika). Jen malý počet společností má v ceně zároveň i komplexní pojištění klienta na cestách. Cestovní kanceláře poskytují mnoho typů slev pro zvýhodnění jejich nabídek. Co ale dále většinou v ceně svých zájezdů nemívají, jsou vstupy do památek a objektů (např. lázní, čokoládovny, sýrárny a aquaparku), dopravu v zemi vlakem, zubačkou, lanovkou, lodí a místními autobusovými spoji. V ceně vždy

chybí položky brané jako příplatky, které mohou být za ostatní stravu a nápoje, za jedno či dvoulůžkový pokoj apod. Samozřejmě klient si sám doplácí i za jakékoli ostatní fakultativní výlety a služby, pro které se rozhodne.

Doprava

U všech cestovních kanceláří se při realizaci jejich zájezdů do země objevuje autobusová doprava. U této dopravy se duplikace objevuje pouze u autokaru. Dle kategorií této dopravy je nejčastěji nasazován klasický autobus, který má ve svých zájezdech 44% cestovních kanceláří. Následuje luxusní autobus s 24%, autokar s 20% (při eliminaci duplikace je to 16%), a také mikrobuse s 8% cestovních kanceláří. Zde u těchto kategorií je v případě nasazování na cyklistické zájezdy navíc vyřešena i přeprava kol vlekem (u 24% cestovních kanceláří). Luxusní autokar pak využívá 8% subjektů, ale bez přepravy kol. U dvou cestovních kanceláří (8%) se objevuje minimum zájezdů, které jsou pouze vlastní dopravou. V jenom případě je doprava do země i v zemi řešena hotelbusem, který skrývá veškeré zázemí pro účastníky. Většina autobusové dopravy je vybavena klimatizací, WC, barem a videem. Jedna cestovní kancelář organizuje jeden svůj zájezd do Švýcarska vlakem.

Doprava do země u všech zájezdů pokračuje dopravou v zemi (tj. většinou tedy danými kategoriemi autobusové dopravy) a zároveň řeší i většinu přesunů účastníků během zájezdu po Švýcarsku. Jsou ale i další typy doprav, které jsou zahrnuty v cenách opravdu pouze u některých zájezdů některých cestovních kanceláří v rámci inomingové země. Nejvíce to je jízdné vlakem (48% společností při duplikaci zájezdů a 40% společností při eliminaci duplikace zájezdů) a jízdné lanovkou (44% společností při duplikaci, 32% po odstranění duplikace). Patří sem i některé výlety lodí (16%) a místní linky autobusů (8%). U většiny zájezdů většiny cestovních kanceláří však tato doprava v zemi hrazena není, pokud je tedy v programu zájezdu vůbec předpokládána.

Ubytování

Nejvíce využívaným typem ubytování je hotel, který se při nezohlednění duplikace zájezdů nachází u 80% cestovních kanceláří, v případě zohlednění duplikace je toto procento 72%. Tento typ ubytování poskytují menší i větší společnosti. Hotely jsou většinou vybaveny dvoulůžkovými pokoji s vlastním příslušenstvím, ale objevují se zde varianty

dvou až tří lůžkových, tří až čtyřlůžkových a dvou až čtyřlůžkových pokojů s vlastním příslušenstvím, potažmo čtyř až šestilůžkových pokojů bez příslušenství. Horské chaty a chatky mají ve svých zájezdech spíše menší cestovní kanceláře nebo zaměřené na aktivní dovolenou, využívá jich 24% (při duplikaci) resp. 16% (bez duplikace) cestovních kanceláří. Ubytování v kempech s vlastními stany má ve svých zájezdech také 24% cestovních kanceláří, které jsou také specializovaně orientované. 12% (8% v případě odstranění duplikace) subjektů pak ubytovává své klienty v penzionech ve dvou, tři a čtyř lůžkových pokojích s vlastním příslušenstvím. Dalšími jsou ubytovny (8% společností, čtyř a vícelůžkové pokoje) a apartmány (pouze jedna společnost ve dvou, tři a čtyřlůžkových pokojích s příslušenstvím). Jedním specifíkem je ubytování v hotelbusu. Do ceny zájezdů se nezapočítává jedno resp. někdy i dvoulůžkový pokoj s vlastním příslušenstvím, toto je možno získat za příplatek.

Stravování

Jednotlivé typy stravování jsou u každého zájezdu do značné míry ovlivněny typem zájezdu. Klientům je poskytována polopenze (tzn. snídaně a večeře), která je v nabídce 72% (60% - bez duplikace) cestovních kanceláří a jejich zájezdů. Zajištěné pouze snídaně má v rámci svých nabízených produktů 68% (64% - bez duplikace) společností a plnou penzi (tzn. snídaně, oběd, večeře) má pouze 16% (12% - bez duplikace). Dále se u 16% subjektů vyskytují i zájezdy, kdy klient nemá zajištěnou žádnou stravu a musí si tak toto zajišťovat z vlastních zdrojů. V naprostém minimu se v ceně objevuje například i ochutnávka vín nebo třeba zvýšená polopenze či balíčky na cestu. Samozřejmě je, že ostatní stravu nad rámec toho co je dáno v ceně zájezdu si musí také klient hradit sám, patří sem večeře, obědy, nápoje, ochutnávky, grilování atd.

Pojištění

Všechny cestovní kanceláře mají povinnost být pojištěny dle zákona č. 159/1999 Sb., proto je do cen všech zájezdů automaticky zahrnuto i toto pojištění proti úpadku cestovní kanceláře. Nepovinné komplexní pojištění, týkající se klientů, kteří jsou na cestách pojištění proti různým vlivům, je v ceně u 24% (20% - bez duplikace zájezdů) cestovních kanceláří. Zbytek komplexní pojištění nenabízí, ovšem zhruba 20% subjektů má u některých zájezdů v ceně alespoň pojištění léčebných výloh a 20% (bez duplikace

16%) storno zájezdu. Pokud klient má zájem, může si komplexní pojištění sjednat u jakékoli pojišťovny nebo prostřednictvím cestovní kanceláře.

Slevy

Položka slev je jedinou, která celkovou cenu zájezdu dokáže snížit. Nabídka slev začíná těmi nejčastěji vyskytujícími se, a to pro stálé klienty (nabízí ji 88% cestovních kanceláří, 84% pak v případě zohlednění duplikace) a za včasný nákup do určitého data (88%, resp. 84% - při eliminaci duplikace), následované slevou skupinovou (68%, resp. 64% bez duplikace). Nezapomíná se ani na slevu pro studenty, pedagogy a školní skupiny (36%), na dětskou (28%) a seniorskou slevu (28%, resp. 24%), na slevu za 3. osobu na přistýlce (24%). Dále se vyskytují i další, méně poskytované, slevy a zvýhodnění, např. za doporučení nového klienta, pro členy klubu dané společnosti, pro 3. a 4. osobu na pokoji, na dítě do 17 let, za nákup přes internet, sleva lékařská, sleva pro velkoodběratele, sleva pro novomanžele, sleva turistická a tzv. bonus pro každého.

4.3 Vlastní návrhy poznávacích zájezdů

Po konečném zhodnocení analýzy stávajících zájezdů na trhu lze říci, že nabídka produktů cestovních kanceláří je velmi rozsáhlá a různorodá, ale je zde prostor pro nové produkty.

Typem zájezdu, který v nabídkách cestovních kanceláří vyloženě chybí, je prodloužený letecký eurovíkend do destinace se zajímavým programem. Z analýzy dále vyplývá, že úplně nejméně zájezdů je realizováno do severozápadní části země stejně tak do části severní východní a severovýchodní. Proto by bylo dobré zaměřit se na tyto oblasti. Z analýzy rovněž vyplynulo, že nejméně je zájezdů cyklistických a vlakových.

Prvním navrhovaným zájezdem je prodloužený letecký víkend, který odpovídá současným požadavkům klientů. Cílovou destinací je Ženeva, kde klient pozná kulturu i historii města, v programu je ale i vodní turistika (sjezd dvou řek) a odpočinek ve vodních areálech a u Ženevského jezera. Vzhledem k trendu zkracování dovolené, klienti poptávají krátké pobyty spojené s nevšedními zážitky při maximálním uspokojení určitých potřeb. Lze předpokládat, že překážkou nebude vyšší cena, pokud budou výše uvedené požadavky naplněny. Produkt je cílen spíše na movitější klientelu.

Jako dobrá příležitost se rovněž jeví uspořádat cyklistický zájezd do severozápadní části Švýcarska. Zájezd je určen pro zdatnější účastníky. Během více než týdenního pobytu klienti projedí křížem krázem pohoří Jura, které sice není tak fascinující jako Alpy, ale má jiné přírodní krásy a specifika. Toto pohoří není mezi cestovateli (ani českými) příliš známé, a proto by bylo dobré tuto destinaci více propagovat, podporovat a pokusit se nabízet ji ve větší míře.

I třetí produkt by měl vyplnit mezeru na trhu, kterou je malá nabídka gurmánských zážitků. Proto byl sestaven poznávací zájezd gurmánského typu do regionu Ostschweiz (východní Švýcarsko). Zvolená oblast má z toho hlediska opravdu co nabídnout, a je s podivem, že tento potenciál není příliš využíván. Zájezd není zaměřen na určitý segment zákazníků, je určen pro všechny věkové kategorie, od dětí až po důchodce. Zákazníky by mohla oslovit i přijatelná cena. Hlavní náplní zájezdu jsou exkurze, ochutnávky a nejruznější gurmánské zážitky s tradičními místními pokrmy (sýr, čokoláda, fondue, raclette) a vínem. Část programu je zaměřena na wellness, což zabezpečuje hotel. Vše je proloženo krátkými procházkami a návštěvami zajímavých míst v dané oblasti (třeba také výjezd lanovkou nebo výlet lodí).

4.3.1 Prodloužený letecký eurovíkend do Ženevy

Základní informace o zájezdu

Název:	<i>Poznání Ženevy s vodní turistikou</i>
Typ:	<i>Prodloužený letecký eurovíkend</i>
Termín realizace:	<i>uskutečnění zájezdu se doporučuje během měsíce srpna</i>
Klientela:	<i>náročnější a movitější s vyššími příjmy s kulturním pochopením a nadšením pro vodní sporty</i>
Počet účastníků:	<i>25 (maximální počet)</i>
Počet průvodců:	<i>1</i>
Trasa letu:	<i>tam: přímý let Praha - Ženeva zpět: nepřímý let Ženeva - Curych - Praha</i>
Cílový region:	<i>Ženeva</i>
Navštívené kantony:	<i>Ženeva</i>
Doprava:	<i>letecky, autobusový transfer mezi letištěm a hotelem, veřejná doprava po městě</i>
Ubytování:	<i>tříhvězdičkový hotel se snídaní</i>
Základní cena zájezdu:	<i>18 773 Kč</i>
Sleva:	<i>pro stálé klienty, za včasný nákup, skupinová</i>

Cena zahrnuje:

3x ubytování ve tříhvězdičkovém hotelu se snídaní ve dvoulůžkových pokojích s vlastním příslušenstvím, dopravu letecky se všemi poplatky a taxami, transfer veřejnou dopravou (autobusem) mezi hotelem a letištěm (vyzvednout lístek na letišti), veškerou veřejnou dopravu po městě (prostřednictvím karty, vyzvednout na recepci hotelu), veřejnou autobusovou dopravu za město v rámci lodních výletů, pronájem lodí a vybavení při sjezdu dvou řek, služby průvodce, zákonné pojištění cestovní kanceláře proti úpadku

Cena nezahrnuje:

- veškeré vstupy do historických objektů (68 CHF)*
- veškeré vstupy, základní služby v ostatních objektech (vodních areál, půjčovně vodních vehiklů na jezeře a půjčovně kol (50 CHF), exkluzivnější služby (extrémnější vodní sporty a půjčovně motorizovaných vehiklů na vodě) v ostatních objektech (až 400 CHF)*

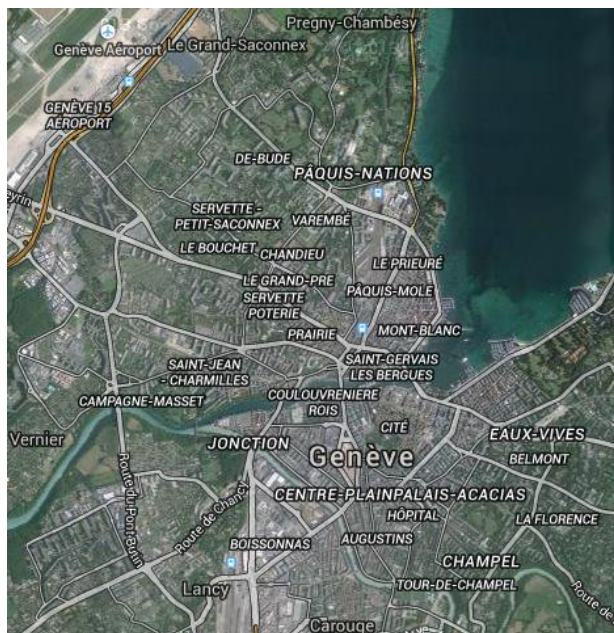
- komplexní pojištění

- ostatní strava

- ostatní fakultativní služby a výlety

(fakultativní útrata je orientační, záleží na počtu lidí ve skupině a na věkovém rozložení)

Obr. 7 Mapa cílové oblasti města Ženeva

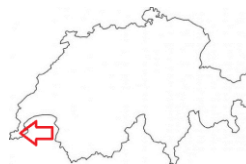

Zdroj: [106]

du Mont-Blanc a shlédnutí *Île Rousseau* (vybíhající chodník se sochou Jeana-Jacquesa Rousseaua). Pokračuje se do anglického parku *Jardin Anglais* s květinovými hodinami *Horloge Fleurie* a dále k největšímu symbolu Ženevy - *Jet d'Eau* (140 metrů vysoká fontána s proudem vody vyvěrajícím rychlostí 200 km/h a 7 tunami vody ve vzduchu). Přesun dále od centra po břehu a návštěva atraktivního vodního areálu *Geneve-Plage* (olympijský bazén, plavání v jezeře s pláží, bazén pro neplavce, brouzdaliště a skluzavka pro děti, za poplatek možnost beachvolejbalu, pétanque, obřích šach, stolního tenisu a bowlingu nebo si půjčit lehátko, balon, za další příplatek pak windsurf, stand up paddle, wakesurfing, wakeboard, ski nebo wakeskate, relaxace - masážní vana, masáže a estetika, aquabike, aquazumba, potápění). V prostorách areálu je restaurace a občerstvení.

Potom přesun po pobřeží směrem k centru k půjčovně *Les Corsaires* (lodičky, šlapadla, vodní skútry a plachetnice). Projížďka po Ženevském jezeře.

Obr. 8 Orientační bod cílové oblasti města Ženeva

Zdroj: [107]

PROGRAM ZÁJEZDU:

1. DEN

V dopoledních hodinách (10:45) odlet z Letiště Václava Havla do Ženevy. Po příletu (12:15) následuje transfer do hotelu a ubytování, poté individuální oběd. Po obědě následuje procházka od

hotelu po jediném silničním mostě **Pont**

Večer volný program, např. *noční život* – návštěva velké plejády klubů, barů, restaurací, kin, a jiných kulturních zařízení.

2. DEN

Snídaně v hotelu a příprava na odchod do města. Začíná prohlídka historických památek města severně od centra a řeky Rhôny, úchvatnou květinovou promenádou *Quai du Mont-Blanc* přes *Bains des Pâquis* až k parku *Parc de la Perle du Lac* do blízkosti budov OSN. Možnost zdarma vstupu do botanické zahrady *Jardin Botanique*. Cestou dále prohlídka parku *Parc de l'Ariana*, procházka k Paláci národů - *Palais des Nations* (jedno z největších kongresových center světa, rezidence OSN, kde se nachází žáruvzdorný titanový památník dobytí vesmíru SSSR - fakultativní vstup na hodinovou prohlídku). Pokračování k muzeu Mezinárodního červeného kříže a Červeného půlměsíce - *Musée International de la Croix-Rouge et du Croissant-Rouge*, založené Henrim Dunantem a Henri Dufourem (vstup zdarma). Prohlídka se vrací opět k řece do oblasti Pâquis, ke katedrále *Cathédrale de Notre Dame*. Následuje program ve čtvrti *Pâquis*, která je vyhlášena gurmánstvím a mezinárodní kuchyní. Možnost oběda, posezení v kavárně s nezaměnitelnou atmosférou (např. Alliance Gourmande, Les 5 Portes, Buvette des Bains, Café de Paris a Café des Arts) nebo nákupů (nákupní středisko Balexert nebo Manor). Zastávka na hotelu.

Odpoledne příchod na La Pointe de la Jonction poblíž centra města) a příprava na *sjezd řeky Rhôny* do *Bois des Frères na Peney* (kus za Ženevu směr západ) na kajaku. Výlet asi na 3 hodiny, kdy v ceně je zapůjčení lodi, pádel, neoprenu, bundy, vesty a barelu. Obtížnost sjezdu je lehká, je tedy vhodný i pro rodiny s dětmi. Odjezd místní dopravou (autobus) z dojezdového místa do hotelu. Večer volný program.

3. DEN

Snídaně v hotelu, příprava na odchod do města. Procházka za historií a památkami do jižní části Ženevy. Začíná se na náměstí *Place Neuve* (socha Henriho Dufoura), možnost prohlídky muzea *Musée Rath* a budovy *Maison des Arts du Grütli* (výstavy, fotogalerie, divadelní události), dále se pokračuje do staré části Ženevy (*Vieille Ville*). Trasa povede hlavní ulicí Grand Rue k muzeu *Musée Barbier-Mueller* a muzeu *Espace Rousseau*. Cestou je možnost zdarma navštívit *Maison Tavel*, nejstarší dům v Ženevě ze 14. století. Dále bude možné zdarma navštívit gotickou katedrálu *Cathédrale St-Pierre*,

shlédnout Muzeum reformace *Musée International de la Réforme* a dojít k archeologickému nalezišti *Site Archéologique*. Cesta dále povede na náměstí *Place du Bourg-de-Four*, kde se kromě radnice z 15. stol. *Hôtel de Ville* a Městského soudního dvora *Palais de Justice* nachází plno galerií a starožitnictví. Prohlídka pokračuje k promenádě *Parc des Bastions* se sochami vůdců reformace Farel, Kalvína, Bezy a Knoxe v nadživotní velikosti. Z *Vieille Ville* se půjde k muzeu umění a historie *Musée d'Art et d'Histoire* (vstup zdarma), k ruskému pravoslavnému kostelu *Cathédrale Orthodoxe Russe*, k přírodovědeckému muzeu *Musée d'Histoire Naturelle* (vstup zdarma) a k paláci *Petit Palais*. Poté přesun na jihozápad Ženevy s možností návštěvy *Musée d'Art Moderne et contemporain* a *Patek Philippe museum*. Prohlídka končí blešími trhy na *Plaine de Plainpalais*, oběd je individuální.

Následuje přesun autobusem veřejné dopravy z *Plaine de Plainpalais* do *Pont de Sierne* ve *Veyrieru* (kus za Ženevou směr jihovýchod) a odtud *sjezd řeky Arve* do *La Pointe de la Jonction* (poblíž centra Ženevy) na kajaku nebo raftu (nebo kanoeraft a kajakraft). Výlet na cca 3 hodiny, kdy v ceně je zapůjčení lodí, pádel, neoprenu, bundy, vesty a barelu, přičemž obtížnost řeky je 2-3. Později návrat na hotel, večer volný program.

4. DEN

Snídaně v hotelu, odchod do půjčovny kol *Genève roule* poblíž hotelu. Projížďka na kolech po Ženevě do zajímavých a zatím nepoznaných míst. Mimo jiné i do jižní části *Carouge*. Tato oblast je známá jako bohémská a módní, je charakteristická velkým množstvím barů, alternativních klubů, kaváren a obchůdků s nezaměnitelnou, stylově svéráznou atmosférou, kde turista pozná pravé Ženevany.

Vrácení kol a individuální oběd ve městě. Dále zastávka na trzích na *Place de la Fusterie*, zde čas na případné nakupování. Možnost krátké zastávky na hotelu a poté odchod Ženevskému jezeru za koupáním do areálu *Bains des Pâquis*. Zde možnost za příplatek vyzkoušet masáže, hammam, tai-chi nebo vodní pólo.

Návrat na hotel a příprava na transfer na ženevské letiště a odlet do Prahy s mezipřistáním v Curychu.

Cena za ubytování

Ubytování je realizováno přímo v centru Ženevy v ***Hôtel Bernina Genève***, který disponuje třemi hvězdičkami. Hotel je svou polohou ideálně zasazen do centra města, do pravé ženevské atmosféry části Pâquis, s vynikající dopravní dostupností hned vedle Ženevského jezera. Ubytování je zajištěno ve dvoulůžkových pokojích s vlastní koupelnou (vana nebo sprcha a fén) a WC s manželskou nebo oddělenou postelí. Pokoje jsou vybaveny bezplatným vysokorychlostním wi-fi připojením, TV s plochou obrazovkou, kabelovou nebo satelitní televizí, klimatizací, rádiem a pracovním stolem a židlemi. Pokoje jsou výhradně nekuřácké, kuřácký je pouze na vyžádání. Za příplatek je povoleno mít na pokojí domácí zvíře. Je zde možnost uložit si věci v sejfě na recepci. S kartou, kterou si lze vyzvednout také na recepci, se dá jezdit během celého pobytu zdarma veřejnou dopravu po městě. Hotel zabezpečuje klientům pouze snídani. Dítě do šesti let má ubytování zdarma, není ovšem možná dětská přistýlka na pokoji. Podmínky skupinových rezervací - při více jak šesti pokojích je poskytována sleva. ***Cena na osobu za tři noci*** (bez skupinové slevy) je **5 475,87 Kč** (tj. 217,08 CHF, při kurzu ČNB z 8. 8. 2014 a zohlednění kurzového rizika ve výši 10%; CHF = 25,2252). V této ceně je zahrnuta i 3,80% DPH a také 3,30 CHF městská daň za noc a osobu [108, 109, 110].

Cena za dopravu

Doprava do Ženevy je zajištěna letecky společností ***Swiss air***. Odlet z Letiště Václava Havla v Praze je naplánován na 10:45 letadlem značky Airbus Industrie A319 do Ženevy, kam dorazí ve 12:15. Zpáteční let povede z Ženevy (19:15) přes Curych (20:05) letadlem značky Airbus Industrie A320 a z Curychu (21:30) do Prahy (22:45) letadlem značky Arvo RJ100 Avroliner. V ceně těchto letů jsou započítány veškeré letištní poplatky a taxy. ***Cena zpáteční letenky je 5 133 Kč na osobu*** (Praha - Ženeva - Geneva Economy Light = 1 648 Kč Ženeva - Curych - Praha - Geneva Economy Flex = 3 485 Kč). V ceně letenky je palubové zavazadlo do 8 kg a 1 zavazadlo do 23 kg. Po příletu do Ženevy je na letišti k vyzvednutí lístek, který dovoluje 80 minut cestovat zdarma veřejnou hromadnou dopravou na hotel. Na hotelu si pak klienti vyzvednou kartičku, díky které mohou cestovat během celého pobytu zdarma městskou veřejnou dopravou kamkoli po městě. V ceně zájezdu je ***doprava místním autobusem mimo Ženevu*** v rámci dvou výletů (sjezdů řek),

tato cena dohromady činí 5 CHF, po přepočtu (dle aktuálního kurzu ČNB z 8. 8. 2014) **115 Kč** [111, 112, 113, 110].

Cena vodáckého sjezdu

Do celkové ceny zájezdu jsou zahrnuty i dva výlety s pronájmy lodí. Asi tříhodinový **sjezd řeky Rhône** s instruktáží a pronajmutím kajaku, pádel, neoprenu, bundy, vesty a barelu je veden z La Pointe de la Jonction v Ženevě do Bois des Frères na Peney a stojí 80 CHF, což je **2 018,02 Kč** (kurz ČNB z 8. 8. 2014, kurzové riziko 10%). Zhruba stejně dlouhý **sjezd řeky Arve** z Pont de Sierne ve Veyrieru do La Pointe de la Jonction do Ženevy stojí 72 CHF, resp. **1 816,21 Kč** pro dospělého, přičemž v ceně jsou kanoerafty nebo kajakrafty, pádla, neopren, bunda, vesta a barel [114, 115, 110].

Cena za průvodce

Součástí zájezdu jsou služby průvodce, za něž dostane 1 500 Kč za jeden den. Počítá se s tím, že průvodce bude vykonávat svou činnost po většinu dne. Veškeré náklady týkající se průvodce (mzda, ubytování, strava, doprava a vodácký sjezd) jsou rozpočítány mezi ostatní účastníky zájezdu. Pokud není zařízena celá nebo částečná strava v ceně zájezdu, musí se mezi klienty rozpočítat navíc tzv. stravné na průvodce. Stravné bude počítáno z denní sazby pro Švýcarsko (75 CHF). Za snídani v hotelu je třeba stravné o 20% snížit, tj. na 60 CHF a den. **Celkové náklady na průvodce** rozpočítané **na jednoho klienta** činí **1 330,60 Kč** (kurz ČNB k 8. 8. 2014, 10% kurzové riziko, riziko neobsazenosti 20%) [14, 116, 110].

Stanovení prodejní ceny

Při kalkulaci prodejní ceny se vychází z maximálního počtu klientů na zájezd, což v tomto případě činí 24 + průvodce. Do kalkulace ceny je třeba zahrnout riziko neobsazenosti 20%, počítá se tedy s počtem 20 + průvodce. Náklady na průvodce jsou rozpočteny mezi ostatních 20 cestujících. Tabulka 1 zobrazuje základní minimální cenu zájezdu na osobu (bez marže, DPH), Tabulka 2 pak náklady na jednoho průvodce rozpočítané na jednoho klienta. V tabulkách jsou navíc ceny za služby navýšeny o kurzové riziko 10%, protože může dojít k jeho změně během doby od vypsání zájezdu.

Tab. 1 Cena zájezdu Ženeva na osobu v minimální částce

Náklady na jednoho účastníka	Kč (bez kurzového rizika)	Kč (+ 10% kurzové riziko)
Náklady na ubytování	x	5 475,87
Náklady na dopravu	5 248,00	x
Náklady vodácký sjezd	x	3 834,23
Náklady na průvodce	x	1 330,60
Minimální cena zájezdu	15 888,70	

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 2 Náklady jednoho průvodce rozdělené na jednoho klienta, zájezd Ženeva

Náklady na průvodcovské služby	Kč (bez kurzového rizika)	Kč (+ 10% kurzové riziko)
Mzda	300,00	x
Náklady na ubytování	x	273,79
Náklady na stravné	x	302,70
Náklady na dopravu	262,40	x
Náklady na vodácký sjezd	x	191,71
Celkové náklady jednoho průvodce na jednoho účastníka	1 330,60	

Zdroj: vlastní zpracování

Po těchto kalkulacích je třeba připočítat marži, která je stanovena na 15% ze základní minimální ceny. Marže pokrývá náklady režijní, náklady na povinné pojištění cestovní kanceláře proti úpadku a také zisk. Položka daně z přidané hodnoty (DPH) je potom 21% z hodnoty marže. Celý postup se nachází v následující tabulce. **Celková prodejní cena zájezdu** je ve výši **18 773 Kč**. Celková marže při počtu 20 klientů činí 47 667 Kč.

Tab. 3 Konečná prodejní cena zájezdu Ženeva

Prodejní cena	Kč
Minimální cena	15 888,70
Marže 15%	2 383,31
DPH 21%	500,50
Celková prodejní cena zájezdu	18 773

zdroj: vlastní zpracování

Konkurenceschopnost zájezdu

Tento představený čtyřdenní zájezd typu eurovíkend do Ženevy má svá specifika, která odpovídají trendům v požadavcích klientů na dovolenou, což je stručně vyjádřeno mnoho zážitků v krátkém čase. Za to je klient ochoten vydat i vyšší částku. Lze tudíž předpokládat, že zájezd bude konkurenceschopný. Rozdíl oproti ostatním zájezdům je třeba už v dopravním prostředku, kdy všechny ostatní zájezdy jsou realizovány autobusem. Především však je Ženeva u ostatních zájezdů pouze součástí programu zájezdu, který si

žádá více času a poznání místa není tak důkladné. Letecká přeprava, ubytování v centru města a koncentrace na využití atraktivity jedné destinace umožňují toto místo poznat důkladně za relativně krátkou dobu a v pohodlí. Hlavní výhoda ale plyne ze skloubení programu kulturně-historického a sportovně-relaxačního. Další plus tohoto zájezdu je ve skladbě programu, který je velmi pestrý a uspokojí jak milovníky vodních sportů (sjezd řek a další sporty na Ženevském jezeře) a rekreace u vody (ve vodních areálech a relaxačních zónách), tak příznivce procházek a poznávání památek a životního stylu. Vyšší cena je logickým vyústěním celé skladby zájezdu i zvoleného dopravního prostředku. Proto lze předpokládat, že osloví spíše movitější klientelu. Cenu ovlivňuje i fakt, že Švýcarsko je poměrně drahou zemí, švýcarský frank je silnou měnou a Ženeva patří k nejdražším městům Evropy. Součástí prodeje by měla být tedy i účinná propagace zaměřená na segment klientů s vyššími příjmy. Produkt eurovíkendu do Ženevy by se mohl hodit např. do portfolia cestovních kanceláří, které se neobávají oživit nabídku novátorským produktem zaměřeným na užší segment klientů. Úspěch by mohl být podpořen i s využitím prodeje cestovní agenturou.

4.3.2 Cyklistický zájezd do severozápadního Švýcarska

Základní informace o zájezdu

Název:	<i>Šlapaní do pedálů kol po regionu Jura</i>
Typ:	<i>Sportovně-poznávací zájezd cyklistického zaměření</i>
Termín realizace:	<i>uskutečnění zájezdu se doporučuje během měsíce červená</i>
Klientela:	<i>zdatnější sportovci, středně zkušené cyklisté, aktivní milovníci sportu</i>
Počet účastníků:	<i>43 (maximální počet)</i>
Počet průvodců:	<i>2</i>
Trasa jízdy:	<i>Praha - Plzeň - hraniční přechod Rozvadov - Norimberk - Stuttgart - hraniční přechod u Thayngenu - Schaffhausen - Zurich - Bern - Neuchâtel - Colombier</i>
Cílový region:	<i>Jura</i>
Navštívená místa:	<i>Bern, Schffhausen, Rýnské vodopády (mimo cykloturistiku)</i>
Navštívené kantony:	<i>Neuchâtel, Bern, Jura</i>
Doprava:	<i>zájezdový autobus s vlekem na kola</i>
Ubytování:	<i>pětihvězdičkový kemp v zařízení „mobil home“ bez stravy</i>
Základní cena zájezdu:	<i>14 088 Kč</i>
Sleva:	<i>pro stálé klienty, za včasný nákup, skupinová</i>

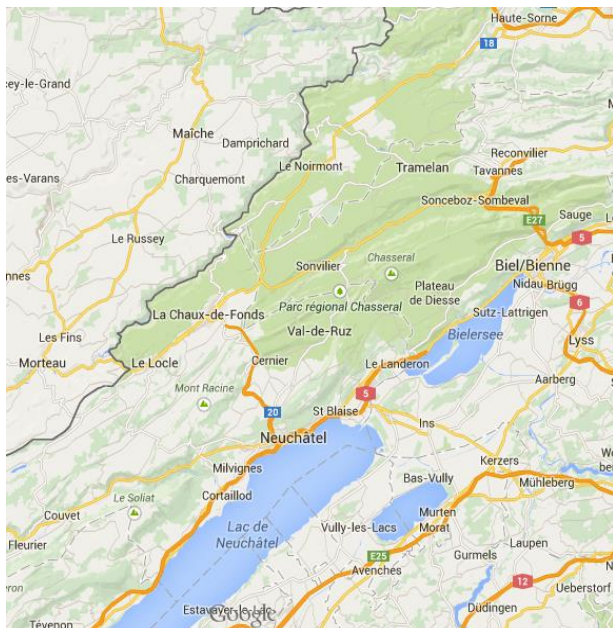
Cena zahrnuje:

8x ubytování v pětihvězdičkovém kempu v zařízení „mobil home“ bez stravy, dopravu zájezdovým autobusem s vlekem na kola do země i v zemi, služby dvou průvodců včetně servisních služeb, komplexní pojištění, zákonné pojištění cestovní kanceláře proti úpadku.

Cena nezahrnuje:

- pronájem lodí a vybavení při sjezdu řeky Le Doubs včetně autobusové dopravy (55 CHF) (fakultativní útrata je orientační, záleží na počtu lidí ve skupině a na věkovém rozložení)
- veškeré vstupy do objektů a prohlídky, veškeré ostatní půjčovné, ostatní dopravu v zemi, veškerou stravu a příplatky v kempu a ostatní fakultativní služby a výlety
(u těchto položek není stanovena doporučená cena, protože je to v rámci fakultativních dnů a účastník si může vybrat ze široké škály činností)

Obr. 9 Mapa cílové oblasti regionu Jura

Zdroj: [117]

Obr. 10 Orientační bod cílové oblasti regionu Jura

Zdroj: [107]

Informace k cyklistice:

Cyklistický program se v prvních třech dnech odehrává v kantonu Neuchâtel a další čtyři dny se přesouvá severovýchodněji do pohoří na území kantonu Bern a kantonu Jura. Doporučené typy kol jsou horská a treková. Povrch je zpevněný (např.

asfaltová silnice) nebo nezpevněný jako je šotolina, prашná polní cesta, lesní cesta a cesta s kamením, či přejezd vodního toku. Trasy značené červenou barvou jsou zpravidla lehčí až středně těžké, ty značené černou barvou jsou pak těžší až obtížné s náročnějším kolísavým profilem trasy (stoupání a klesání). Během cyklistických výletů je možnost častých zastávek u občerstvovacích zařízení s možností doplnění tekutin či lehkého občerstvení. Zájezd není doporučován pro rodiny s dětmi či méně sportovně zdatné jedince nebo skupiny, je určen pro středně zkušené cyklisty. Program je poměrně náročný s mnoha dny strávenými v sedle, při ne zcela malém počtu najetých kilometrů za den. Dle dohody je možné před započítáním výletu dohodnout delší trasu (celkem 497,7 km, průměrně na den 71,1km) či kratší výlet (celkem 442 km, průměrně na den 63,14 km).

PROGRAM ZÁJEZDU:

1. - 2. DEN

Odjezd z Prahy od metra Strašnická ve 20:30 hod., přes hraniční přechod **Rozvadov** do Německa (okolo **Norimberku**, **Stuttgartu**), přechod do Švýcarska u městečka **Thayngen**, dále přes **Schaffhausen** do hlavního města **Bern** (příjezd okolo 10:00 hod.), kde bude krátká cca 2 hodinová procházka, následně cesta do kantonu Neuchâtel přes město **Neuchâtel**, k vesnici **Colombier** do kempu **Paradis Plage** (příjezd okolo 13:00

hod.). Následuje ubytování a seznámení s kempem a okolím, poté volný program. Doporučených aktivit je nepřeborné množství. Je možné dojet tramvají nebo pěšky procházkou (asi hodina) z kempu do Neuchâtelu. V Neuchâtelu je impozantní hrad, za procházku stojí historické jádro města či přírodní archeologický park Laténium. Dále jsou zde muzea (zejména hodiny), trhy, obchůdky a kavárničky. Toto město nabízí i možnost sportovního vyžití v plaveckém areálu *Nid du Crô*. Kdo chce, může podniknout výlet lodí po jezeře. Milovníci golfu si mají šanci zahrát v místním Golf & Country Club Neuchâtel. Dále od města je i populární bobová dráha v *La Vue-des-Alpes* nebo motokáry v *Muntelieru* či Fun laser v *St-Blaise*. Nezaměnitelnou atmosféru má vinná stezka vedoucí od jihozápadu z vesnice *Vaumarcus* přes *Saint-Aubin* do *Bevaix*, *Cortailod*, *Boundry* až do *Auvernieru*, *Bôle* a *Colombieru* (kde je kemp Paradis Plage). Další trasa je přes *Cormondrèche*, *Môtiers*, *Peseux* a *Neuchâtel*, dál přes *Hauterive* do *St-Blaise*. Stezka ještě pokračuje do *Cornaux*, *Cressier* a končí v *Le Landeron*. V rámci této stezky a těchto vesniček a vesnic se dá navštívit řada vinic, vinoték a sklípků. Víno se zde dělá ze 13 různých odrůd vín.

3. DEN

Ráno výjezd rovnou na horském kole z místa pobytu asi pětakilometrovou trasou podél Neuchâtelského jezera do města *Neuchâtel* odkud se pokračuje spojovací cestou (3,62 km) na obtížnější, černě značenou cyklostezku č. 743 Chamount Bike. Zde se při jízdě naskýtají krásné pohledy na Neuchâtelské jezero a v dálce na tyčící se Alpy, stezka vede přes vesnici *Chamount*. Uprostřed trasy je obtížnější stoupání, pak náhlý techničtější sjezd. Po této stezce se pojedje zhruba 11 km, poté po vybočení ze stezky 2,5 kilometrovým úsekem do vesnice *Fenin*. Odtud dále po části modré lehčí stezky (6 km) č. 744 Valangin Bike (lehká příjemná trasa a možnost kochání se oblastí Val-de-Ruz) přes vesnici *Fontaines*, za ní pak odbočkou z této trasy (1,68 km) do místa *Fontainemelon*, kde se naváže na středně obtížnou červenou trasu č. 746 Les Vieux-Prés Bike (objevování přírody oblasti *Val-de-Ruz*). Touto trasou vede okruh 20 km s převážně stoupajícím charakterem cesty z *Cernieru* přes *St-Martin*, *Les Vieux-Prés* a *Forêt de Fontainemelon* zpět do Fontainemelonu. Výlet pokračuje napojením (1,69 km) na poslední cyklostezku ve městečku *Les Hauts-Geneveys*. Je to trasa č. 747 Tête-de-Ran Bike, 13 kilometrový náročnější okruh s delším stoupáním přes *Combette Vallier* do *Rochers Bruns*, odkud ale

následuje velmi svižný sjezd přes *Tête-de-Ran* zpět do Les Hauts-Geneveys. Z tohoto městečka následuje odvoz autobusem zpět do kempu Paradis Plage na nocleh. Celková délka trasy na kole je zhruba 65 kilometrů. Oběd je možno absolvovat kdekoli během výletu v místech občerstvení [118, 119].

4. DEN

V ranních hodinách odjezd autobusem i s koly z kempu Paradis Plage 23 km na sever do města *La Chaux-de-Fonds*. Zde první část výletu na horských kolech po stezce č. 752 Roche Guillaume Bike směřující k severu, 23 km je středně obtížná (červená). Touto trasou plnou výhledů se lze dostat až k samotným hranicím s Francií jízdou podél řeky Le Doubs. Cesta vede přes místa *Parc des sports*, *Le Valanvron*, přes panoramata *La Roche Guillaume* a *Roche Plate* a také do *Les Joux Derrière* a zpět do *La Chaux-de-Fonds*. Z tohoto města je na programu poslední okruh č. 753 Pouillerel Bike, náročnější (černá) cesta se stáčí k západu, aby se opět přichýlila k řece Le Doubs. Prvé stoupání je přes oblast *Bois du Petit-Chateau* až na vrchol *Le Gros Crêt*, dále k *La Ferme Modèle*, až k výhledům na řeku Doubs k *L'Escarpineau* a *Roches-de-Moron*. Pokračuje se na *Les Planchttes* zpět do *La Chaux-de-Fonds*. Odtud poslední štace prostřednictvím cyklotrasy č. 750 La Chaux-de-Fonds Bike, která vede směrem na jih od La Chaux-de-Fonds, měří 24,5 km a má proměnlivý charakter stoupání a klesání střední obtížnosti. Cesta stoupá na panorama *Le Communal de La Sagne*, pak dolů na *La Rocheta* až k *Le Crêt v La Sagne* (na základě dohody většiny účastníků možno v tomto místě po 12 km po stezce výlet ukončit a nechat se odvést autobusem zpět do kempu) Pokud výlet pokračuje, cesta dále stoupá k *Le Mont Dar* a následuje sjezd do místa *La Corbatière*). Celý okruh pak opět končí ve městě *La Chaux-de-Fonds*. Následuje odvoz autobusem zpět na nocleh do kempu Paradis Plage. Dohromady se na kolech v rámci tohoto výletu najede zhruba 70,5 km (lehčí varianta 58 km). Po dohodě přestávka na oběd na místě, kde to je možné [118, 119].

5. DEN

V brzkých dopoledních hodinách odjezd severně do 27 vzdáleného města *La Locle*, odkud se vyráží na první okruh. Je to cyklostezka č. 754 Le Doubs Bike, která má 27,1 km a je svou střední obtížností značená jako červená. Trasa z velké části kopíruje hranice s Francií na severu a umožňuje pohledy na jezera Moron, Saut-du-Doubs a Brenets. Výlet

pokračuje přes *Les Monts* až k vrcholu *La Ferme Modéle*, dále klesáním k *L'Escarpineau*, *Roches-de-Moron* a *Les Planchettes*. Klesání pokračuje na panorama a k největšímu vodopádu Jury (27 m) do *Le Saut-du-Doubs*. Poté přes místa *Le Banc Vert*, k jezeru *Les Brenets* a pak přes *Les Frêtes* zpět do *La Locle*. Z tohoto místa posléze na první půlku okruhu červené trasy č. 755 Le Locle Bike, cca 11 km směrem na jihozápad. Tedy nejprve výšlap na vrchol *Grand Som Martel* (1 337 m), pak sjezdem do místa *La Petite Joux* a *La Grande Joux*. Odtud tak v půlce této stezky, přejezd na novou trasu č. 756 La Sibérie Bike vedoucí jiným okruhem směrem dále na západ a vracející se zpět do místa *La Grande Joux*. Tato nová cyklostezka je taktéž červená, měří 27,5 km a vede přes místo *La Rocheta* k oblasti rašelinišť *Martel-Dernier*, přes vesničku *La Brévine* a *Les Roussottes* a přes *Le Cerneux-Péquignot* zpět do *La Grande Joux* (nebo *Les Ponts-de-Martel*). V tomto místě může, na základě dohody, dojít k ukončení celého výletu a odjezdu autobusem do zpět do kempu nebo se může pokračovat a navázat na zbývající druhou polovinu předešlé trasy č. 755 Le Locle Bike a po cca 12 km dorazit zpět do města *La Locle*. Odtud pak autobusem zpátky na břeh Neuchâtelského jezera, do kempu Paradis Plage. Pro tento den je cyklistický výlet vyměřen asi na 77,5 km (lehčí varianta = 65,6 km). Během jízdy je pauza na oběd [118, 119].

6. DEN

Zcela fakultativní program účastníků s možností sjezdu řeky Le Doubs nebo jízdy po stezce podél Neuchâtelského jezera na in-line bruslích či jiných aktivit (viz 2. den). Pokud bude dobrý stav vody, přípustné počasí a dohodne se skupina osob, tak je třeba v případě sjezdu řeky *Le Doubs* odjet dopoledne autobusem 56 km na severovýchod do vesnice *Goumois* na Švýcarskou stranu. Odtud 15 kilometrový sjezd řeky do vesnice *Soubey*, kdy většinu cesty tato řeka dělí Švýcarsko a Francii. Z tohoto místa odvoz autobusem zpět do kempu Paradis Plage. Koryto řeky Le Doubs teče zajímavou nedotčenou divokou říční krajinou skrz rezervace. Obtížnost řeky je snadná, místy středně těžká, protože se místy nachází peřeje v divočejším proudu. Výlet je zhruba na 4 až 5 hodin a v ceně za osobu se nachází pronájem kánoe i s pádly, záchranná vesta a instruktor. Navíc je možnost připlatit si za komentovanou jízdu. V kempech jsou WC, sprchy a možnost stravy. Druhá varianta je výlet na in-line bruslích po stezkách, které vedou hned okolo kempu Paradis Plage. Z vesničky *Colombier* lze na západ vyrazit do městečka *Bevaix* vzdáleného 8 km po

lehké trase, kdy úsek mezi *Petit-Cortailod* a *La Pointe du Grain* je jedním z nejkrásnějších břehů tohoto jezera. Jde se vydat i druhým směrem na východ od vesnice *Auvernier* po břehu až do města *Neuchâtel*, po snadné stezce asi 6 km dlouhé. Dále se může navázat na stezku č. 3 Mittelland Skate, etapa 12 *Neuchâtel - Ins*, která má 17 km a je opět fyzicky i technicky snadná. Vede okolo krásných pláží mezi Neuchâtelem a *St-Blaise*. Je ale nutno upozornit účastníky, aby si sebou vzali svoje in-line brusle z domova (nezjištěna možnost zapůjčení na místě). Možnost vytvořit program v Neuchâtelu na míru podle přání klientů [120, 121].

7. DEN

Ráno výjezd na kole přímo z kempu Paradis Plage do Neuchâtelu (asi 5 km), odtud pak směrem na severovýchod snadnou částí žluté trasy č. 44 Chasseral – Weissenstein Bike do města *Sonceboz*, asi 38 km dlouhým úsekem s výhledem na celý Mittelland a Alpy. Trasa vede přes místa *Enges*, *Prés de Chuffort*, *Nods a La Citerne* (1 288 m). Od Soncebozu z Pierre Pertuis červenou cyklotrasou č. 863 Pierre-Pertuis zhruba 4 km do místa *La Tanne*. Zde, po rozhodnutí účastníků možnost buďto zvolit kratší variantu a pokračovat po této stezce 12 km přes místa *Orange* a *Chaidon* rovnou do městečka *Reconvilier* a odtud autobusem do kempu Paradise Plage, nebo navázat na červenou cyklostezku č. 868 Tramelan směřující na západ a objet 23 km středně těžký okruh přes *Le Jeanbrein*, *Bises de Cortébert*, *Chalet de la Croix-Bleue*, přes větrnou farmu *Eoliennes de Mt-Crosin*, *Combe à Nicolas*, *Mont Tramelan*, *Tramelan - Gare*, *Les Rottes* a zpět do *La Tanne*. Potom se výlet opět přenese na trasu č. 863 Pierre-Pertuis a úsekem asi 12 km dlouhým povede na východ přes oblasti *Orange*, *Chaidon* až do města *Reconvilier*, kde část je dřívější římská cesta. Obě stezky vedou přes úchvatné oblasti. Z Reconvilieru odjezd autobusem zpět do kempu do Paradis Plage na nocleh. Výlet je asi na 82 km (lehčí varianta 59 km). V rámci výletu je plánován oběd [122, 123].

8. DEN

Hned ráno autobusem s koly z kempu Paradis Plage na severovýchod 53 kilometrů do vesnice *Loveresse*, kde směrem na sever začíná 30 kilometrová obtížnější černá trasa č. 862 La Courtine s dosti členitým střídavým terénem. Trasa vede divokou a rozmanitou krajinou přes *Saules* do městečka *Bellelay* (známé díky sýru), pak přes *Cernier de*

Rebévelier, Rebévelier, Pâturate de l'Envers, Châtelat, na horu *Moron*, a dále přes *Combe des Peux, Bergerie de Loveresse* zpět do *Loveresse*. Z tohoto místa hned u Reconvilieru na novou, opět černou cyklostezku č. 865 Montoz, tentokrát vedoucí lehce na východ a měřící 33 km. Je to těžší terén, specifický svým strmým stoupáním, ke konci pak zase ale rychlým klesáním, cestou se naskýtají výhledy. Vše vede po trase přes obce a oblasti *Malleray - Bévilard, Sorvilier, Court, Le Harzer (Pré Richard), Métairie de Court, Bergerie Bévilard, La Cernière, La Werdtberg, La Golatte* až zase do *Reconvilieru*. Zde výlet končí a následuje odjezd autobusem zpět do kempu Paradis Plage. Celý cyklistický den má něco okolo 63 km. S obědem se počítá někdy během jízdy [122, 123].

9. DEN

Ráno autobusem na sever do vesnice *La Ferrière* vzdálené 27 kilometrů. Zde nájezd na stezku č. 3 Jura Bike a lehkým, zhruba 13 kilometrovým, přejezdem do městečka *Villeret*, kde se celý výlet napojí na poměrně obtížnější černou stezku č. 848 Villeret - Chassereal, která má 36,4 km a vede kopcovitým terénem. Trasa vede přes kopce *Les Pontins* a *Les Savagnières*, k panoramatickému bodu *L'Egasse* a přes hřeben hory *Chasseral* (1 606 m), dále k místům *Milieu de Bienne, Meuringue* a *Vieille Vacherie* zpět do *Villeretu*. Následuje přejezd 2 km do městečka *Saint-Imier* a odtud dále 17,6 km po ne příliš těžkém okruhu č. 843 Erguël Bike vedoucí údolím Saint-Imier k *Ruines du Château d'Erguel* (zřícenina hradu Erguël), dále k *Renan* a zpět do *St-Imier*, cestou krásný výhled na horu *Chasseral*. Pak cesta busem z tohoto městečka zpět do kempu a nocleh. Trasa je asi 69 km dlouhá, během dne pauza na oběd [122, 123].

10. - 11. DEN

Ráno odjezd autobusem i s koly do severně umístěného městečka *Le Noirmont*. Zde následuje první okruh směrem na jih a východ stezkou č. 712 Franches - Montagnes Tour, která není náročná, zato dlouhá 41,6 km, specifická divočinou, pastvinami a rašeliništi. Vede přes vrchol *Les Sommètres* (panorama, skála), *Pont de Muriaux*, městečko *Saignelégier, Sous La Neuve-Vie, Les Cerlatez* (rezervace s jezerem Gruyere), *La Pâturate, Le Cernill, Les Cerneux, Le Cerneux-Veusil-Dessus, La Chaux-d'Abel* (sýr), vesnice *Les Bois, Le Boéchet, Le Creux-des-Biches, Le Peu-Péquignot*

(gurmánství) a zpět do *Le Noirmont*. Poté je zde možnost delší či kratší varianty dalšího okruhu. Kratší okruh 20,8 km vede po lehčí červené trase č. 714 Le Noirmoint přes *Les Côtes, Le Cerneutat, Les Barrières, Le Peu-Péquignot* do *Le Noirmont*. Druhá, těžší a delší odnož, okruh z *Le Noirmont* po černé cestě č. 713 Le Noirmont, měřící 29,1 km a vedoucí podél hranice s Francií. Projíždí se *Les Côtes*, přírodními rezervacemi *La Goule, La Bouège* a *Fromont*, dále přes *Près Derrière, Les Barrières, Le Peu-Péquignot* a zpět. Pak odjezd autobusem zpátky do kempu. Cyklistické okruhy vyjdou na 70,7 km (lehčí varianta 62,4 km). Kdykoli během jízdy možno zastavit na oběd. Ve večerních hodinách příprava na odjezd, odhlášení z ubytování a cca ve 20:30 odjezd do Prahy po stejné trase. Cestou je plánovaná asi hodinová zastávka u *Rýnských vodopádů u Schaffhausenu* (kolem 23:30 hod). Příjezd do Prahy plánován kolem 11:00 hod. [122, 123]

Cena za ubytování

Kemp Paradis Plage, nacházející se u vesničky Colombier, je usazen na břehu Neuchâtelského jezera, a to pouhých 5 kilometru od města Neuchâtel. Tento pětihvězdičkový, plně vybavený kemp s travnatými a oblázkovými plážemi je hojně navštěvovaný turisty zahraničními i místními a řadí se k nejvýznamnějším kempům ve Švýcarsku. Nachází se zde více než 350 míst ke kempování ve stanu nebo karavanu. Kemp sám o sobě disponuje velikou restaurací s terasou, dětskými hřišti a brouzdališti, obchodem s velkým výběrem zboží (potravin y a jiné), kvalitním sociálním zařízením, pračkami a sušičkami. Nabízí dále i možnost zapůjčení kajaku a stand-up prken či kol. V těsné blízkosti kempu jsou pak hřiště na tenis, badminton, squash, pétanque a fotbal. Kemp je přístupný bezbariérově. Psi smí do prostor kempu pouze na vodítku. K dispozici je zdarma wi-fi připojení, platby kreditní kartou jsou samozřejmostí. Ubytování klientů je sjednáno v zařízení „mobil home“ se samostatnými pokoji s lůžky, kuchyňským koutem, koupelnou a WC. Při obsazenosti po pěti osobách je ***cena za osobu*** za devět strávených dnů 200 CHF, což činí **5 053,40 Kč** (dle kurzu ČNB k 14. 8. 2014 s připočtením kurzového rizika - 25,267). V ceně jsou již započteny úklidové služby (100 CHF na jeden mobil home za pobyt). V ceně není žádná strava, kontinentální snídaně nebo polopenze v místní restauraci si je možno doobjednat za příplatek, stejně tak i třeba ložní prádlo a povlečení, ručníky a osušky, kávo var nebo gril. Cena ubytování se může měnit podle aktuálního kurzu [124, 125, 126, 127, 110].

Cena za dopravu

Doprava je realizována pronajatým zahraničním autobusem značky Scania Irizar od autobusové dopravní společnosti **Bohemia Bus**. Tento dopravní prostředek má kapacitu 49 míst, je vybaven ABS, klimatizací, CD a TV/DVD, GPS navigací, kávovarem, lednicí, WC, bezpečnostními pásy a také tažným zařízením pro vleky. Vlek na kola má maximální kapacitu 45 kol [128].

Základní sazba za ujetý kilometr je společností stanovena na 26 Kč/km bez DPH (DPH se ale na zahraniční dopravu nevztahuje), tato sazba pokryje jen některé náklady (např. pohonné hmoty, mzdu jednoho řidiče, základní poplatky atd.) a je použitelná pouze v České republice. Proto se v případě zájezdu do Švýcarska musí přistoupit ke komplikovanější kalkulaci ceny dopravy. Nejprve se určí sazba z prvního úseku cesty z Prahy na hraniční přechod Rozvadov. Tato část je počítána jako počet najetých kilometrů tam a zpět (2 x 176 km) násobeno sazbou, do níž je přidáno rozpočítané mýtné (27,5 Kč/km). Cena dopravy **po ČR** tedy vyjde na **9 680 Kč**. Jízda v Německu (od Rozvadova na hraniční přejezd k městečku Thayngen) představuje 942 km (2 x 471). Výsledná sazba 36,89 Kč/km obsahuje navýšení o mzdu 2. řidiče (celkem 31 Kč/km) a místní daň z obratu (19%). Celková cena dopravy **po Německu** pak bude **34 750,38 Kč**. Po přechodu švýcarských hranic se automaticky počítá poplatek 27 CHF na den, tj. 243 CHF za 9 dnů pobytu (přepočítáno na Kč kurzem ČNB k 14. 8. 2014, 10% kurzové riziko - 25,267).

Sazba 26 Kč/km je použita k výpočtu ceny pojezdů po Švýcarsku - 452 km od hranic do cílového místa a zpět, 822 km pojezdy během cyklistických výletů. Celková cena za dopravu **ve Švýcarsku** včetně kurzového rizika pak je **39 263,881 Kč**. Protože jsou potřeba služby dvou řidičů, musí se dále připočítat i **mzda druhého řidiče**, která činí 1 500 Kč na jeden den, dohromady tedy za 9 dnů **13 500 Kč**. Podle zákona je nevyhnutelné zařídit oběma **řidičům stravné** ve výši **34 110,45 Kč** (sazba 150 CHF/den/oba, kurzové riziko 10%, kurz ČNB k 14. 8. 2014, 25,267). Nezbytnou položkou je i **ubytování obou řidičů**, které vyjde na **10 106,80 Kč** (tj. 5 053,40 Kč/osoba x 2). Počítá se i **pronájem vleku na kola**, který stojí 1 000 Kč za den, tzn. za 9 dnů **9 000 Kč**. V případě, že jede **plně obsazený autobus a vlek na kola**, je základní sazba na kilometr o korunu vyšší, tzn., že $2\,157 \times 1 = 2\,157\text{ Kč}$. Závěrem se ještě berou v úvahu **možné objížďky na trase**, počítá se jako 5% z celkem najetých kilometrů (tzn. $5\% \text{ z } 2\,568\text{ km} = 128,4\text{ km}$, tato dráha se pak násobí sazbou 26 Kč, čili to vyjde na **3 338,40 Kč** [134, 116, 110].

Po sečtení všech dílčích nákladů je pak **souhrnná cena** za dopravu s připočtením kurzového rizika **155 906,91 Kč**. Cena na jednu osobu se získá podílem souhrnné ceny za dopravu a maximálním počtem osob při zohlednění 20% neobsazenosti zájezdu, což je 35 účastníků + 2 průvodci. Výsledná **cena za jednoho cestujícího je 4 213,70 Kč** (při zohlednění kurzového rizika).

Zájezdový autobus ujede **za celý zájezd dohromady 2 568 km**, z toho 352 km po ČR, 942 km po Německu a 1 274 po Švýcarsku (z čehož 452 km v rámci prvního příjezdu a posledního odjezdu ze Švýcarska a 822 km v rámci přesunů při cyklistických výletech. Doba jízdy do Švýcarska do kempu i se všemi přestávkami potrvá 15 hodin 30 minut (trasa 873 km, počítáno při plném naložení a rychlosti 70 km/hod po dálnici). Trasa povede od metra Praha - Strašnice, přes hraniční přechod Rozvadov, okolo Norimberka, Stuttgartu, až k hraničnímu přechodu k městečku Thayngen, dále do Schaffhausenu, přes Curych a Bern (cca 2 hod zastávka na krátkou prohlídku města) a pak přes Neuchâtel k vesničce Colombier do kempu Paradis Plage.

Cena za průvodce

Vzhledem k tomu, že je daný zájezd dlouhodobý s poměrně velkým počtem účastníků (až 43), jsou zajištěni dva zkušení průvodci se specializací na cyklistiku a vodní sjezd. Budou zodpovídat zejména za cyklistický program a zároveň poskytovat servis přímo během výletů. Mzda na jednoho průvodce na den činí 1 500 Kč. Mzda, stravné, doprava a cestovní pojištění pro průvodce se rozpočítává mezi klienty zájezdu. Celodenní stravné je dle zákona 75 CHF na osobu (stravné - 75 x 2 x 9 x 25,267, kurz ČNB k 14. 8. 2014, 10% kurzové riziko). Jeden **klient zaplatí** za náklady na průvodce **2 296, 13 Kč** [14, 116, 110].

Cena za cestovní pojištění

Součástí ceny zájezdu je i **komplexní pojištění** klienta, které je sjednáno na základě větší pravděpodobnosti vzniku nahodilé události, zejména v souvislosti s cyklistickými výlety. V potaz jsou ale brány i další sportovní aktivity zájezdu včetně sjezdu řeky. Klientovo pojištění je sjednáno u pojišťovny **Kooperativa** v rámci balíčku pojištění léčebných výloh v zahraničí, pojištění při úrazu, pojištění zavazadel, pojištění odpovědnosti, případné pojištění při přerušení cesty a také pojištění storno poplatků.

Klientovi je poskytnuta při sjednání on-line pojištění sleva ve výši 10%, potom částka *na jednoho účastníka* zájezdu činí **360 Kč** [129].

Stanovení prodejní ceny

Jako první je třeba stanovit maximální počet účastníků, kteří se mohou zúčastnit zájezdu. Maximální počet je dán kapacitou vleku na kola a činí 43 + 2 průvodci. Riziko neobsazenosti je 20%, což činí 35 osob + 2 průvodci. Kalkulace musí zohledňovat již výše zmiňované náklady na dva průvodce, které se rozdělí mezi všechny klienty. Základní rozbor ceny je zobrazen v Tabulce 4, která vyjadřuje minimální cenu zájezdu bez marže a DPH, zatímco v Tabulce 5 jsou rozpočítány náklady na průvodce. U některých položek kalkulace je třeba počítat s kurzovým rizikem 10%.

Tab. 4 Cena zájezdu Jura na osobu v minimální částce

Náklady na jednoho účastníka	Kč (bez kurzového rizika)	Kč (+10% kurzové riziko)
Náklady na ubytování	x	5 053,40
Náklady na dopravu	x	4 213,70
Náklady na pojištění	360,00	x
Náklady na průvodce	x	2 296,13
Minimální cena zájezdu	11 923,23	

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 5 Náklady dvou průvodců rozdělené na jednoho klienta, zájezd Jura

Náklady na průvodcovské služby	Kč (bez kurzového rizika)	Kč (+10% kurzové riziko)
Mzda	771,43	x
Náklady na ubytování	x	288,77
Náklady na stravné	x	974,58
Náklady na dopravu	x	240,78
Náklady na pojištění	20,57	x
Celkové náklady dvou průvodců na jednoho účastníka	2 296,13	

Zdroj: vlastní zpracování

Pro dokončení kalkulace je nyní třeba z minimální ceny vypočítat marži, která je stanovena na 15% a má sloužit jednak k pokrytí režijních nákladů či povinného pojištění cestovní kanceláře proti úpadku, tak i k vytvoření zisku. Daň z přidané hodnoty (DPH) činí 21% pouze z výše vypočtené marže. Po součtu položek se dojde ke konečné hodnotě celkové *prodejní ceny zájezdu*, která zde činí **14 088 Kč**, viz Tabulka 6. Celková marže při předpokládaném počtu 35 klientů, činí 62 598 Kč.

Tab. 6 Konečná prodejní cena zájezdu Jura

Prodejní cena	Kč
Minimální cena	11 923,23
Marže 15%	1 788,49
DPH 21%	375,58
Celková prodejní cena zájezdu	14 088

Zdroj: vlastní zpracování

Konkurenceschopnost zájezdu

Vytvořený poznávací zájezd zaměřený na aktivní dovolenou je usazen do nepříliš pro turisty známé části země, do oblasti pohoří Jura na severozápadě Švýcarska. Produkt tímto vyplňuje mezeru na trhu, a proto je jeho konkurenceschopnost velká. Předpoklady cestovního ruchu v severozápadní oblasti Jury jsou dobré, protože je zde velký počet kvalitních cyklistických tras, zajímavé přírodní prostředí a ostatní možnosti sportovního využití. Většina existujících zájezdů CK na českém trhu je orientována do střední, jižní, západní a jihovýchodní části země, proto je záměrem nabídnout zákazníkům něco jiného a tuto oblast popularizovat. Specifikem zájezdu je jeho určení středně sportovně zdatným jedincům. Proto si ho užijí spíše zdatnější sportovci a milovníci horských kol. Podstatou je poznání krajiny a oblasti ze sedla kola. Klienti budou po celou dobu zájezdu ubytováni v luxusním kempu hned na břehu Neuchâtelského jezera, pár kilometrů od stejnojmenného města. Kemp skýtá vynikající zázemí pro regeneraci sil po výletech. Další předností tohoto zájezdu je i nabídka celé řady dalších sportovních, kulinářských i poznávacích aktivit, které mohou celý program zpestřit. Zájezd je tedy vymyšlen tak, aby klient mohl vyzkoušet také i některé jiné sporty, měl možnost procházek krajinou i poznávat města a dokázal tak maximalizovat svůj užitek. Účastník může vyzkoušet třeba sjezd řeky, projížďku na in-line bruslích po stezkách podél jezera, může také prozkoumat oblast vinnou stezkou, či relaxovat v nedalekém vodním areálu se mnoha dalšími sportovními i jinými aktivitami.

Tento produkt by mohl získat své místo v nabídce cestovních kanceláří menších až středně velkých, které jsou zaměřené na aktivní dovolené a jsou schopny účinnou propagací dostat zájezd do povědomí klientů. S novým zájmem o produkt by cestovní kancelář získala více klientů a posílila by tak svou pozici na trhu.

Faktem je, že cena zájezdu lehce převyšuje podobné nabídky na trhu, a proto lze předpokládat menší zájem například u studentů. Důraz je ale kladen především na

maximalizaci sportovního vyžití klientů v kombinaci s pohodlným bydlením. Propagace by měla být tedy zaměřena na zákazníky středního věku, kteří mají dostatek financí a jsou ochotni je za toto spotřebovat. Určité obavy mohou být z toho, zda klient (tedy český klient) nezvolí při této ceně radši bližší a levnější destinaci, např. Rakousko.

4.3.3 Gurmánský wellness zájezd do východního Švýcarska

Základní informace o zájezdu

Název:	<i>Švýcarské pochoutky s relaxem</i>
Typ:	<i>Gurmánský poznávací zájezd s wellness</i>
Termín realizace:	<i>uskutečnění zájezdu se doporučuje během měsíce července</i>
Klientela:	<i>segment zákazníků nespecifikován, určeno pro klienty všech věkových kategorií se zájmem o gurmánské zážitky</i>
Počet účastníků:	<i>48 (maximální počet)</i>
Počet průvodců:	<i>1</i>
Trasa jízdy:	<i>Praha - Plzeň - hraniční přechod Rozvadov - Regensburg - Mnichov - hraniční přechod Hörbranz - Bregenz - hraniční přechod St. Margrethen - St. Gallen - Flawill</i>
Cílový region:	<i>Ostschweiz (Východní Švýcarsko)</i>
Navštívená místa:	<i>Flawill, Stein, Appenzell, Goten, Murg, Flums, Mels, Fläsch Sargans, Schwägalp, Säntis, Pfäfers, Vättis, Bad Ragaz, Brülisau, Hoher Kasten</i>
Navštívené kantony:	<i>Appenzell-Ausserrhoden, Appenzell-Innerrhoden, St. Gallen, Graubünden</i>
Doprava:	<i>zájezdový autobus</i>
Ubytování:	<i>tříhvězdičkový wellness hotel se snídaní</i>
Základní cena zájezdu:	<i>10 633 Kč</i>
Sleva:	<i>pro stálé klienty, za včasný nákup, skupinová</i>

Cena zahrnuje:

2 x ubytování ve tříhvězdičkovém wellness hotelu se snídaní ve dvoulůžkových pokojích s vlastním příslušenstvím, dopravu zájezdovým autobusem do země i v zemi, služby jednoho průvodce, komplexní pojištění, zákonné pojištění cestovní kanceláře proti úpadku

Cena nezahrnuje:

- veškeré vstupy do objektů (27 CHF)*
- prohlídky a exkurze (16 CHF)*
- ochutnávky (45 CHF)*

- jízdné lanovkami (49 CHF)
  - gurmánský výlet na lodi (64 CHF)
  - ostatní strava
  - ostatní fakultativní služby a výlety
- (fakultativní útrata je orientační, záleží na počtu lidí ve skupině a na věkovém rozložení)

Obr. 11 Mapa cílové oblasti Ostschweiz

Zdroj: [130]

Obr. 12 Orientační bod cílové oblasti Ostschweiz

Zdroj: [107]

PROGRAM ZÁJEZDU:

1. - 2. DEN

Odjezd ve 23:30 z Prahy od metra Strašnická po trase hraniční přechod **Rozvadov**, Německo okolo **Regensburgu** a **Mnichova** k hraničnímu přechodu **Hörbranz**, dále Rakouskem **přes Bregenz** na hraniční přechod **St. Margrethen**. V brzkých ranních hodinách přejezd přes **St. Gallen** do nedalekého městečka **Flawill** na první exkurzi do **čokoládovny Maestrani**

(**Schoggi Land**) vyrábějící značky čokolád **Maestrani**, **Minor** a **Munz**. Možnost komentované prohlídky továrny, zhlédnutí filmu o výrobě čokolády a návštěva muzea (historie čokolády a moderní technologie při zpracování), možnost zakoupit čokoládu v prodejně. Další exkurze proběhne ve vesničce **Stein** (kousek od Flawillu a Appenzellu), kde bude návštěva **sýrárny vyrábějící sýr Appenzell**. Kromě návštěvy výroby je možné rovněž ochutnávat sýry a jiné speciality v restauraci. Poté následuje přejezd do města **Appenzell** na prohlídku rodinného **minipivovaru Brauquöll Appenzell Bier** spojenou

s degustací zdejších piv (klasické světlé pivo, ležák, pivo s vyšším obsahem alkoholu, pivo kvasnicové a pivo speciální) a whiskey (Säntis Malt - Swiss Highlander). Ve městě Appenzell proběhne další exkurze s degustací produktů, tentokrát v **likérce Appenzeller Alpenbitter**, která čítá celou řadu produktů, např. různé bylinné a medové speciality, džin, brandy, koňak, vodku, whiskey, šampaňské, dále grappu, tequillu, amaretto a mnoho dalších. Po absolvování všech degustací a prohlídek v Appenzellu bude rozchod a možnost individuální prohlídky města.

Při odjezdu z Appenzellu bude zastávka v blízké vesnici **Goten**, kde proběhne návštěva (opět s možností ochutnávky) **nejmenší výroby minerální vody** (také likérů, čajů, džemů, sirupů a punčů). Po absolvování celodenního programu bude odjezd na ubytování do relaxační zóny hotelu **wellness Lofthotel** (design a lifestyle hotel) na břehu Waldensee ve vesničce **Murg**. Večeře bude individuální.

3. DEN

Po snídani v hotelu odjezd do městečka **Flums ke zřenině hradu Gräpplang**, Poté přesun do vedlejšího městečka **Mels**, odkud začne procházka s průvodcem **vinnou stezkou** mezi vinicemi do městečka **Sargans**. V rámci vinné turistiky je i možnost degustace za příplatek. **V Sargans** bude **přestávka** s příležitostí k dalším gurmánským zážitkům. Místní restaurace nabízejí celou škálu pokrmů mezinárodní i tradiční místní kuchyně. Přejezd autobusem bude zakončen v oblasti **Schwägalp**, odkud se pojedou lanovkou na **horu Säntis** (2 502 m). Na vrcholu bude možnost procházky nebo relaxace na slunečné terase s využitím služeb panoramatické **restaurace Säntisgipfel**. Po návratu lanovkou se podnikne krátká procházka po **přírodním parku Schwägalp** s krásnou přírodou a geologickým parkem. Ve Schwägalp proběhne návštěva **blízké sýrárny**.

Gurmánství vzápětí vystřídá exkurze do fascinujícího podzemního světa **Hagerbach ve vesničce Flums**. Tento komplex podzemních tunelů, jeskyní, zkušebních prostor, laboratoří a školících místností je ideálním místem pro výzkum a experimenty odborníků z celého světa, kteří spolupracují na všech možných výzkumných projektech s využitím nejmodernějších technologií.

Denní program zakončí **gurmánský výlet na lodi na jezeře Walensee** s konzumací typicky švýcarského pokrmu raclette nebo fondue. Vyrážet se bude z místa ubytování, z městečka Murg.

4. - 5. DEN

Po snídani a odhlášení se z hotelu bude odjezd autobusem do vesničky *Fläsch*, kde bude zastávka k ochutnávce vín ve zdejších rodinném *vinařství Hans Peter Kunz*. Ochutnávat se bude červené víno odrůdy rulandské modré (Pinot Noir, Pinot Noir Barrique, Pinot Noir výběr z hroznů) a odrůdy Rubis, bílá vína odrůdy ryzlink rýnský, sylvánské zelené a rulandské šedé (Pinot Gris) a také zdejší speciality - dezertní víno Suavis, pálenka Marc a šumivé víno Hampagner.

Program bude pokračovat do vesnice *Pfäfers, do lázní Altes Bad* s návštěvou divoké a romantické soutěsky *Taminaschlucht* s horkými termálními prameny. Bude čas i na prohlídku muzea *Badmuseum, Klostermuseum*, barokně-gotickou *kapli sv. Magdalény* a *památník Paracelsus Gedenkstätte* (tento přírodovědec, léčitel a filozof popsal léčivou sílu pramenu). Dalším bodem programu bude exkurze do *pevnosti Furggels* v oblasti *Vättis* kousek od vesničky Pfäfers, která byla postavena za druhé světové války. Je to vlastně bunkr se 7,5 km dlouhými uličkami a 190 místnostmi s tehdejšími technologiemi, který sloužil jako úkryt před nepřáteli. Prohlídka je možná pouze s průvodcem, a to na vlastní nebezpečí. Na řadě pak bude prohlídka městečka *Bad Ragaz*, kde bude *individuální program* k načerpání lázeňské atmosféry, posezení v restauracích a kavárnách i k nákupům. Poslední atrakcí celého zájezdu bude výlet na horu *Hoher Kasten* (1 794 m), který začne *výjezdem lanovkou* z místa *Brülisau*. Z vrcholu je úžasný výhled na údolí Rýnu a samozřejmě i na celou oblast Appenzellu, ale i do sousedních zemí, na Švýcarskou centrální plošinu, na Bodamské jezero a také na pohoří Jura. V unikátní *otáčivé restauraci* se slunečnou terasou bude příležitost ochutnat mnoho kulinářských lahůdek a různých specialit tohoto regionu. Po gurmánské seanci bude čas na krátkou procházku po vrcholu hory nebo na návštěvu *alpské zahrady* s asi 300 druhy alpských rostlin. Zpáteční cesta z hory bude ve formě lehké turistiky (asi 5 km), opět zpět do Brülisau. Tam už bude připraven autobus na odjezd do Prahy.

Cena za ubytování

Klienti zájezdu jsou ubytováni ve tříhvězdičkovém *wellness hotelu Lofthotel (design a lifestyle hotel)*, aby jejich zážitek z gurmánského programu byl ještě podtržen odpočinkem a relaxací ve zdejším wellness a fit centru. Hotel je umístěn na překrásném místě na břehu jezera Walensee, z hotelových pokojů se nabízejí krásné pohledy na hory i na jezero i do zahrady. Lofthotel vznikl z objektu staré přádelny, kterou kompletní rekonstrukce změnila v designový hotel. Ve výbavě pokojů je televize se satelitem, telefon, rádio, trezor. Každý pokoj má vlastní koupelnu (se sprchou nebo s vanou). Všechny pokoje jsou nekuřácké a několik pokojů je speciálně připraveno pro alergiky. V celém hotelu je zdarma připojení wi-fi. Hosté rádi využijí služeb restaurace (se sezónní kuchyní nebo s tradičními švýcarskými pokrmy) a také fitness a wellness centra (sauna, vířivka, turecké parní lázně, masáže a floating masáže). Sportovně založení klienti mají možnost využít tenisový kurt nebo řadu vodních sportů na jezeře (windsurfing, kajak, wakeboarding, stand up paddle, kitesurfing nebo vodní lyžování). Mimo budovu hotelu pak lze využívat gril, zahradu a slunečnou terasu. Exkluzivitou toho hotelového zařízení je přenocování v některých pokojích společně se svou motorkou nebo kolem. V ceně pobytu jsou zahrnuty snídaně, služby wellness a fit centra, a také DPH ve výši 3,80%. Musí se ovšem uhradit lázeňský poplatek (nebo také městská daň) ve výši 2,40 CHF za osobu a noc. Děti do 12 let mají právo na slevu 15%, pokud bydlí na pokoji s rodičem. Celková ***cena pro jednu osobu*** za dvě noci strávené ve dvoulůžkovém pokoji činí 240 CHF + 4,80 CHF poplatek, dohromady 244,80 CHF. Při zohlednění kurzového rizika se počítá s kurzem 25,3825 (vychází se z kurzu 23,075 ČNB ke dni 20. 8. 2014), cena v korunách pak činí **6 213,64 Kč** [131, 132, 110].

Cena za dopravu

Doprava je sjednána u autobusové společnosti ***Bohemia Bus***, a to zájezdovým autobusem značky Scania Irizar s celkovou kapacitou 49 míst. Výbava tohoto autobusu je ABS, GPS navigace, TV/DVD se dvěma monitory, CD, klimatizace, kávovar, lednice, WC, bezpečnostní pásy a mikrofon [128].

Výpočet ceny dopravy je společností určena základní sazbou 26 Kč za určitý počet ujetých kilometrů bez DPH (DPH se ale na zahraniční dopravu nevztahuje). Tato sazba je pro cestu na hraniční přechod v Rozvadově navýšena o mýtné a činí je 27,5 Kč/km.

Vynásobeno počtem kilometrů (2 x 176 km) činí cena dopravy **po ČR 9 680 Kč**. Po přejezdu do Německa se uplatní sazba, ve které je započtená daň z obratu v této zemi ve výši 19% a mzda 2. řidiče. Výsledná sazba je 36,89 Kč/km. Trasa z Rozvadova k hraničnímu přechodu u městečka Hörbranz měří 391 km, celkem tedy 782 km. Celková cena dopravy **po Německu** pak bude **28 847,98 Kč**. Cesta **po Rakousku** se vypočítá stejně jako cesta po Německu, ujeté je 38 km, cena dopravy pak vychází na **1 401,82 Kč**. Při vstupu do Švýcarska se za každý strávený den počítá poplatek 27 CHF (tzn. 27 CHF krát 3 dny, v přepočtu podle kurzu ČNB ze dne 20. 8. 2014 a při zohlednění kurzovního rizika se musí počítat s kurzem 25,3825). K tomu je dále třeba připočítat počet ujetých kilometrů opět násobených sazbou (tentokrát 26 Kč/km). Na území Švýcarska se spolu se všemi přejezdy ujede 443 km. Cena za dopravu **ve Švýcarsku** včetně kurzového rizika je **13 573,9825 Kč**. Kalkulace počítá i se **mzdou druhého řidiče**, která činí 1 500 Kč na den (celkem 3 dny), tedy **4 500 Kč**. Protože není v ceně zájezdu zajištěna kompletní strava, musí se podle zákona oběma **řidičům** poskytnout **stravné** ve výši **9 137,7 Kč** (kurz ČNB ke dni 20. 8. 2014, včetně kurzového rizika - 25,3825). **Ubytování obou řidičů** na dvě noci vyjde na **12 427,28 Kč**, (tj. 6 213,64 Kč x 2 řidiči). Uvažuje se ještě o rezervě v počtu možných najetých kilometrů, což může být způsobeno **objížděkami na trasách** v celém zájezdu (5% z celkem najetých kilometrů, tzn. 5% z 1 615 km, tato dráha se vynásobí sazbou 26 Kč, vyjde **2 099,5 Kč**) [134, 116, 110].

Shrnutí dílčích výsledků dá částku **81 668,26 Kč** (včetně kurzového rizika). Pokud se dále bere z celkového počtu 48 klientů + 1 průvodce v potaz neobsazenost zájezdu 20%, vyjde počet účastníků 39 + 1 průvodce. **Na jednu osobu** proto cena dopravy vyjde **2 041,71 Kč**.

Celkem se za celý zájezd ujede **1 615 km autobusem**, z toho 352 km po ČR, 782 km po Německu, 38 km po Rakousku a 443 km po Švýcarsku. Z Prahy do švýcarského městečka Flawill (na místo prvního bodu v programu) pojedou autobus zhruba 8 hodin (se všemi přestávkami), dráhu 625 km dlouhou. Trasa je plánovaná od metra Praha - Strašnice, přes hraniční přechod Rozvadov, okolo Regensburgu a Mnichova až k hraničnímu přechodu k městečku Hörbranz, dále krátkým úsekem přes Rakousko přes Bregenz na hraniční přechod k městečku St. Margrethen, tam směr na St. Gallen až do vesnice Flawill.

Cena za průvodce

Do ceny zájezdu jsou zahrnuty i služby jednoho průvodce na celé tři dny. Jeho cena na den je stanovena na 1 500 Kč. Veškeré náklady s ním spojené - mzda, ubytování, stravné, doprava a komplexní pojištění - jsou rozpočítány mezi ostatní účastníky zájezdu. Denní sazba stravného ve výši 75 CHF je ponížena o 20% za snídani, činí tedy 60 CHF (60 CHF x 3 dny x 25,3825 měnový kurz zvětšený o 10% kvůli kurzovému riziku). Celkové náklady za průvodce **na jednoho účastníka** jsou **451,70 Kč** [14, 116, 110].

Cena za cestovní pojištění

V ceně zájezdu je zahrnuto **komplexní pojištění** klienta na cestách. Jedná se o pojištění základní, avšak kvalitní, zahrnuje i některé sporty vzhledem k možnosti vodních sportů a tenisu v místě ubytování. Hlavní složkou je pojištění léčebných výloh, asistenčních a právních služeb v zahraničí, úrazové pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu, pojištění zavazadel, pojištění za předčasný návrat, pojištění stornopoplatků a další. Celý balíček je sjednán u společnosti **Uniqua** se slevou 10% při on-line objednávce. Cena tohoto pojištění je **292 Kč na osobu za celý zájezd** [133].

Stanovení prodejní ceny

Stanovení prodejní ceny závisí v první řadě na počtu klientů, kteří naplní zájezd. Jejich počet je dán maximální kapacitou zájezdového autobusu, což je 48 účastníků + 1 průvodce. Z toho počtu se určí riziko neobsazenosti zájezdu, které je 20% z celkového počtu klientů, tzn., že se pak při kalkulaci počítá s počtem 39 účastníků + 1 průvodce. Samozřejmostí je, že průvodce svoje náklady neplatí, a tak musí být tyto náklady rozděleny mezi ostatních 39 klientů zájezdu. V první tabulce se nachází základní složky minimální stanovené ceny zájezdu na jednu osobu. V druhé jsou na osobu rozpočítané položky hrazené za průvodce, kdy se ke všemu v poslední tabulce ještě připočítá marže, DPH a dojde se tak ke konečné prodejní ceně zájezdu. Hodnoty v tabulkách, které jsou přepočítány ze švýcarského franku na koruny, počítají i s 10% kurzovým rizikem (v případě změny kurzu v období do začátku zájezdu).

Tab. 7 Cena zájezdu Ostschweiz na osobu v minimální částce

Náklady na jednoho účastníka	Kč (bez kurzového rizika)	Kč (+10% kurzové riziko)
Náklady na ubytování	x	6 213,64
Náklady na dopravu	x	2 041,71
Náklady na pojištění	292,00	x
Náklady na průvodce	x	451,70
Minimální cena zájezdu	8 999,05	

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 8 Náklady jednoho průvodce rozdělené na jednoho klienta, zájezd Ostschweiz

Náklady na průvodcovské služby	Kč (bez kurzového rizika)	Kč (+ 10% kurzové riziko)
Mzda	115,39	x
Náklady na ubytování	x	159,32
Náklady na stravné	x	117,15
Náklady na dopravu	x	52,35
Náklady na pojištění	7,49	x
Celkové náklady jednoho průvodce na jednoho účastníka	451,70	

Zdroj: vlastní zpracování

K základní minimální ceně je třeba připočítat marži ve výši 15%, dále 21% daň z přidané hodnoty. Marže se vypočte procentem z minimální ceny a pomáhá cestovní kanceláři krýt režijní náklady, povinné pojištění proti úpadku a zisk. Daň z přidané hodnoty se dostane procentem pouze z hodnoty marže. Jak je zřejmé z Tabulky 9, **celková prodejní cena** po sečtení všech hodnot vychází **10 633 Kč**. Při naplnění zájezdu 39 klienty bude celková marže 52 645 Kč.

Tab. 9 Konečná prodejní cena zájezdu Ostschweiz

Prodejní cena	Kč
Minimální cena	8 999,05
Marže 15%	1 349,86
DPH 21%	283,47
Celková prodejní cena zájezdu	10 633

Zdroj: vlastní zpracování

Konkurenceschopnost zájezdu

Předností tohoto zájezdu je, že umožní klientům navštívit méně navštěvovanou oblast východního až severovýchodního Švýcarska, region Ostschweiz (St. Gallen, Appenzell-Ausserrhoden, Appenzell-Innerrhoden). Je to oblast nejbližší k českým hranicím, a proto je zájezd méně dopravně náročný. Celý produkt je postaven na potenciálu oblasti od Appenzellu a jižněji k městu Bad Ragaz, který tkví v četných příležitostech ke gurmánským zážitkům. Možnost prozkoumat místa proslulá výrobou

sýrů, vína a čokolády je pro klienty atraktivní, proto lze předpokládat, že by mohl mít na trhu úspěch. Kromě gastronomie je program zaměřen na rozmanité aktivity, aby účastník zažil od každého něco. Co nejširší gurmánský zážitek (víno, sýry, čokoláda, likérka, pivovar, speciality v místních restauracích, gurmánská plavba po jezeře) propojuje s výjezdy lanovkami na vrcholky hor, prohlídkami dalších přírodních i kulturních atraktivit včetně dvou měst a krátkými procházkami úchvatnou přírodou. Zájezd tedy není zaměřen výhradně na turistiku ani na poznání kultury a historie ani na aktivní dovolenou, ale na pohodové vychutnání si okamžiků v dané oblasti prostřednictvím gurmánských zážitků a dalších aktivit. Maximální užitek ze zájezdu je navíc podpořen ubytováním, které je vybaveno wellness a fitness centrem, což může být pro zákazníka velmi atraktivní. To, že si klient může dopřát různorodé aktivity v klidu v nevšedním prostředí, je další předností tohoto zájezdu. Vyhovuje i požadavku krátkodobosti, tzn. 3 dny velmi nabitého programu s exkurzemi, ochutnávkami a doplňujícím programem.

Dále je tento produkt orientován na všechny věkové kategorie, je tedy velmi obecným a nezaměřuje se na úzký segment zákazníků. Dopřát by si ho proto mohly i rodiny s dětmi nebo důchodci, čemuž nahrává i jeho příznivá cena. Tento zájezd by se mohl hodit do nabídek cestovních kanceláří se spíše obecnou nabídkou zájezdů k doplnění portfolia a oživit tak zájem o danou cestovní kancelář. Není také vyloučeno, že by mohl mít úspěch i u cestovních kanceláří se zaměřením na gurmánství.

5 Závěr

Nedílnou součástí úspěšného ekonomického rozvoje každého státu je bezpochyby cestovní ruch, který je jedním z nejdynamičtěji se rozvíjejících odvětví. Cestovní ruch je velice těsně provázán s ostatními ekonomickými odvětvími, která se vzájemně ovlivňují. Současný rozvoj cestovního ruchu je díky zájmu o nové turistické cíle rovněž spojen s propagací celé řady oblastí. Švýcarsko má v cestovním ruchu velmi dobrou pozici a silné předpoklady.

Aby bylo možné dosáhnout hlavního cíle celé diplomové práce, bylo zapotřebí splnit cíle dílčí. Proto práce nejprve seznamuje čtenáře s nejdůležitějšími pojmy z oboru cestovního ruchu. Dalším krokem bylo představení zvolené destinace - Švýcarsko. Následovala pak analýza portfolia poznávacích zájezdů vybraných cestovních kanceláří působících na českém trhu. Cíl práce - navržení vlastních poznávacích zájezdů s určitým tematickým zaměřením, je zpracován v poslední kapitole této práce. V analýze portfolia poznávacích zájezdů na trhu byl okruh zájezdů zúžen na typ se zaměřením kulturním, turistickým, cykloturistickým a vlakovým. Během práce se ukázalo, že je třeba použít dva pohledy související s duplicitou zájezdů cestovních kanceláří (velikost tohoto jevu byla zjištěna v průběhu analýzy). Přistoupilo se k hodnocení a porovnávání obou stavů (s duplikací a bez duplikace zájezdů). Analýza odhalila, že nabídka poznávacích zájezdů CK je dosti rozsáhlá a že nejvíce je kulturně poznávacích a turistických zájezdů. Méně zastoupeny byly zájezdy cyklistické a vlakové. Lze říci, že tvorbou poznávacích zájezdů se zabývají jak velké a známé společnosti se spíše rozsáhlejší nabídkou, tak i ty menší a méně známé s nabídkou spíše menší. Z analýzy je také patrné, že existují subjekty specializované pouze na jeden typ zájezdu (s větší či menší nabídkou) a subjekty s nespécializovanou základní nabídkou zájezdů (opět s větší či menší nabídkou). Rozdíly jsou i v ceně a délce zájezdů. Z lokace zájezdů je zřejmé, že nejméně navštěvované jsou oblasti hlavně v severozápadní, severní, východní i severovýchodní části země. I když největším lákadlem jsou Alpy, je třeba konstatovat, že i tyto oblasti oplývají přírodním a kulturním bohatstvím a mají návštěvníkům co nabídnout. Součástí analýzy bylo také zjistit skladbu zájezdů z pohledu položek, které tvoří jejich konečnou cenu. Bylo zjištěno, že se konečná cena zájezdu se skládá z dopravy, ubytování, stravování, dále také ze zákonného pojištění cestovní kanceláře proti úpadku a průvodcovských služeb. Komplexní pojištění je v ceně

málokdy, zatímco rozmanité slevy na zájezdy poskytují společnosti v dosti velkém množství.

Závěrečným a nejdůležitějším cílem celé práce byly návrhy vlastních poznávacích zájezdů do Švýcarska pro určitý segment klientů. Vznik nových produktů by měl doplňovat a oživovat již existující portfolia produktů cestovních kanceláří na českém trhu. Návrhy nových zájezdů představují méně využívané aktivity (typy zájezdů) do méně navštěvovaných částí Švýcarska. Při tvorbě cen zájezdů bylo použito dvojstupňové kalkulace propočítávající všechny důležité položky ke stanovení konečné prodejní ceny. Společně s tím byla vždy zhodnocena situace v rámci konkurenčního prostředí s možnostmi uchycení se na trhu.

Prvním navrženým zájezdem je prodloužený letecký eurovíkend do Ženevy, jehož součástí je poznávání města, ale i vodní turistika a návštěvy vodních areálů včetně relaxačních zón. Vzhledem k vyšší ceně je produkt zaměřen spíše na movitější klientelu.

Druhý sestavený produkt je zaměřen na turistiku v regionu Jura, méně navštěvovanou oblast Švýcarska. Cílovou klientelou se stávají zdatnější sportovci a zkušenější cyklisté, protože program je poměrně náročný, zato ale pestrý. Cena je mírně vyšší než u konkurence.

Třetí zájezd je orientován na severovýchodní region Ostschweiz a jde o gurmánský typ zájezdu spojený s wellness. Program je zaměřen na rozmanité exkurze a ochutnávky místních specialit, poznávání přírodních i jiných zajímavostí. Protože je zájezd určen pro všechny věkové skupiny, odpovídá této univerzálnosti i jeho přijatelná cena.

Závěrem lze vyslovit doporučení cestovním kancelářím rozvíjet cestovní ruch i do méně navštěvovaných, avšak snadno dostupných oblastí, které teprve získávají na popularitě, a rovněž se zaměřit na rozšíření nabídky eurovíkendů. Tyto lze snadno propojit se zážitkovými aktivitami různého zaměření. Poznávání méně známých oblastí je vhodné propojit s cyklistickými výlety a gurmánskými zážitky.

6 Seznam použitých zdrojů

Literatura

- [1] DROBNÁ, Daniela, MORÁVKOVÁ, Eva. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 2010. 200 s. ISBN 978-80-7373-079-6.
- [2] HESKOVÁ, Marie a kol. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné a vysoké školy*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 2011. 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6.
- [3] RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2009. 187 s. ISBN 978-80-7418-028-6.
- [4] ORIEŠKA, Ján. *Technika služeb cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 1999. 244 s. ISBN 80-85970-27-9.
- [5] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i zahraniční konkurenci*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 313 s. ISBN 978-80-247-4209-0.
- [6] MALÁ, Vlasta. *Cestovní ruch: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999. 83 s. ISBN 80-7079-443-7.
- [7] INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: základy*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.
- [8] RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
- [9] FRANCOVÁ, Eva. *Cestovní ruch*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. 119 s. ISBN 80-244-0719-1.
- [10] PALATKOVÁ, Monika, ZICHOVÁ, Jitka. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014. 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- [11] ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 2010. 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5.
- [12] HLADKÁ, Jitka. *Technika cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. 161 s. ISBN 80-7169-476-2.
- [13] HORNER, Susan, SWARBROOKE, John. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada Publishing, 2003. 486 s. ISBN 80-247-0202-9.

- [14] ORIEŠKA, Ján. *Metodika činnosti prívodce cestovného ruchu*. 6. vyd. Praha: Idea Servis, 2007. 207 s. ISBN 978-80-85970-57-9.
- [15] SYSEL, Jiří. *Cestovní kancelář, cestovní agentura a informační středisko v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola hotelová, 2008. 40 s. ISBN 978-80-86578-75-0.
- [16] PALATKOVÁ, Monika a kol. *Management cestovních kanceláří a agentur*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 217 s. ISBN 978-80-247-3751-5.
- [17] PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. vyd. Praha: Idea Servis, 2007. 124 s. ISBN 978-80-85970-55-5.
- [18] KUNEŠOVÁ, Eva, FARKOVÁ, Blanka. *Technika zahraničních zájezdů*. 2. vyd. Praha: Idea Servis, 2004. 137 s. ISBN 80-85970-44-9.
- [19] CZUPRYN, Adriana, OMILANOWSKA, Małgorzata; SCHWENDIMANN, Ulrich. *Švýcarsko*. 3. vyd. Praha: Euromedia Group – Ikar, 2010. 328 s. ISBN 978-80-249-1412-1.
- [20] TELLER, Matthew. *Švýcarsko*. 1. Vyd. Brno: Jota, 2011. 515 s. ISBN 978-80-7217-896-4.
- [21] PERGLER, Jan, BRUMMEL, Martin. *Švýcarsko: podrobné a přehledné informace o historii, kultuře, přírodě a turistickém zázemí Švýcarska*. 2. vyd. Praha: Freytag & Berndt, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7316-207-8.
- [22] LINDENMAYER, Clem. *Walking in Switzerland*. 2. edition. Footscray: Lonely Planet Publications Pty Ltd, 2001. 385 s. ISBN 0 86442 737 9.
- [23] HÜSLER, Eugen, E. *Švýcarsko*. 1. čes. vyd. Praha: GeoMedia, 1996. 96 s. ISBN 3-493-62701-7.
- [24] LAMBERT, Anthony. *Switzerland without car*. 4. edition. Bucks: Bradt Travel Guides Ltd, 2009. 357 s. ISBN 978 1 84162 281 1.
- [25] SIMONIS, Damien. JOHNSTONE, Sarah, WILLIAMS Nicola. *Švýcarsko*. 1. čes. vyd. Praha: Svojtka & Co, 2007. 356 s. ISBN 978-80-7352-476-0.

Interní písemné dokumenty

- [26] SCHWEIZ TOURISMUS: Písemné sdělení. Switzerland Tourism v Praze. 22. Srpna 2014
- [27] SCHWEIZ TOURISMUS. *Market analysis Czech Republic 2013*. Praha, 2014.

Katalogy cestovních kanceláří

- [28] CESTOVNÍ KANCELÁŘ ČEDOK. *Poznávací zájezdy léto 2014.*
- [29] CESTOVNÍ KANCELÁŘ FIRO-TOUR. *Poznávací zájezdy 2014.*
- [30] CESTOVNÍ KANCELÁŘ TRAVEL 2002. *Poznávací zájezdy 2014.*
- [31] CESTOVNÍ KANCELÁŘ SLAN TOUR. *Svět nadosah - Poznávací zájezdy 2014.*
- [32] CESTOVNÍ KANCELÁŘ VSACAN TOUR. *Zájezdový katalog 2014.*
- [33] CESTOVNÍ KANCELÁŘ ČEBUS. *Poznávací zájezdy 2014.*
- [34] CESTOVNÍ KANCELÁŘ INTER ZBIROH. *Zájezdy 2014.*
- [35] CESTOVNÍ KANCELÁŘ NOMÁD. *Katalog 2014 - Svět patří vám.*
- [36] CESTOVNÍ KANCELÁŘ MONATOUR. *My na cestách 2014.*
- [37] CESTOVNÍ KANCELÁŘ PANGEO TOURS. *Expediční a poznávací zájezdy hotelbusem 2014*
- [38] CESTOVNÍ KANCELÁŘ IDEAL TOUR. *Katalog poznávacích zájezdů 2014.*
- [39] CESTOVNÍ KANCELÁŘ REDOK TRAVEL. *Poznávací zájezdy 2014 -
Poznávejte svět s námi!*
- [40] CESTOVNÍ KANCELÁŘ KUDRNA. *Cesty prostorem i časem - katalog 2014.*
- [41] CESTOVNÍ KANCELÁŘ POZNÁNÍ. *Aktivní dovolená 2014.*
- [42] CESTOVNÍ KANCELÁŘ MAYER A CROCUS. *Katalog 2014.*
- [43] CESTOVNÍ KANCELÁŘ ALPINA. *Cesty za dobrodružstvím 2014.*
- [44] CESTOVNÍ KANCELÁŘ CYKLOTOUR. *Katalog 2014.*
- [45] CESTOVNÍ KANCELÁŘ QUICKTOUR. *Katalog zájezdů 2014.*
- [46] CESTOVNÍ KANCELÁŘ GEOPS. *Cesty za poznáním, uměním a přírodou - 2014.*
- [47] CESTOVNÍ KANCELÁŘ INEX. *Poznávací zájezdy 2014.*
- [48] CESTOVNÍ KANCELÁŘ V-TOUR. *Horská dobrodružství 2014.*
- [49] CESTOVNÍ KANCELÁŘ RIALTO. *Katalog poznávací a pobytové zájezdy 2014.*
- [50] CESTOVNÍ KANCELÁŘ AMITOURS. *Katalog 2014.*
- [51] CESTOVNÍ KANCELÁŘ INTERTRANS. *Katalog 2014*

[52] CESTOVNÍ KANCELÁŘ VOMA. *Katalog poznávacích zájezdů 2014*.

Internetové zdroje

- [53] Švýcarská vlajka. *Státní vlajky světa* [online]. 2014 [cit. 2014-7-31]. Dostupné z: <<http://www.statnivlajky.cz/svycarsko>>
- [54] Švýcarsko: základní informace o teritoriu. *BussinessInfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-8-1]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/svycarsko-zakladni-informace-o-teritoriu-17951.html#sec1>>
- [55] Základní mapa Švýcarska. *Google maps* [online]. 2014 [cit. 2014-8-1]. Dostupné z: <<https://www.google.cz/maps/@46.9384291,8.190977,8z>>
- [56] Geografická mapa Švýcarska. *Google maps* [online]. 2014 [cit. 2014-8-1]. Dostupné z: <<https://www.google.cz/maps/@46.9384291,8.190977,8z/data=!5m1!1e4>>
- [57] Kantonální mapa Švýcarska. *Svycarsko.kvalitne.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-8-1]. Dostupné z: <<http://www.svycarsko.kvalitne.cz/kantony.html>>
- [58] Švýcarsko: vnitropolitická charakteristika. *BussinessInfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-8-2]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/svycarsko-vnitropoliticka-charakteristika-17952.html>>
- [59] Švýcarsko: zahraničně-politická orientace. *BussinessInfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-8-3]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/svycarsko-zahranicne-politicka-orientace-17953.html>>
- [60] Švýcarsko: ekonomická charakteristika země. *BussinessInfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-8-4]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/svycarsko-ekonomicka-charakteristika-zeme-17954.html>>
- [61] Doprava do Švýcarska. *Schweiz Tourismus* [online]. 2014 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z: <<http://www.mojesvycarsko.com/clanek/693-doprava-do-svycarska>>
- [62] Letadlem do Švýcarska. *Schweiz Tourismus* [online]. 2014 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z: <<http://www.mojesvycarsko.com/clanek/7-letadlem>>
- [63] Vlákem do Švýcarska. *Schweiz Tourismus* [online]. 2014 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z: <<http://www.mojesvycarsko.com/clanek/6-vlakem>>

- [64] Autem do Švýcarska. *Schweiz Tourismus* [online]. 2014 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z: <<http://www.mojesvycarsko.com/clanek/3-autem>>
- [65] Autobusem do Švýcarska. *Schweiz Tourismus* [online]. 2014 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z: <<http://www.mojesvycarsko.com/clanek/5-autobusem>>
- [66] Swiss Travel System. *Schweiz Tourismus* [online]. 2014 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z: <<http://mojesvycarsko.com/clanek/386-sts-swiss-travel-system>>
- [67] Typy ubytování ve Švýcarsku. *Schweiz Tourismus* [online]. 2014 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z: <<http://www.mojesvycarsko.com/clanek/694-ubytovani>>
- [68] Ostatní typy ubytování ve Švýcarsku. *Schweiz Tourismus* [online]. 2014 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z: <<http://www.mojesvycarsko.com/clanek/83-ostatni-typy-ubytovani-ve-svycarsku>>
- [69] O nás. *CK Čedok* [online]. 2014 [cit. 2014-2-25]. Dostupné z: <<http://www.cedok.cz/cedok/>>
- [70] Slevy zájezdů. *CK Čedok* [online]. 2014 [cit. 2014-2-25]. Dostupné z: <<http://www.cedok.cz/sluzby/slevy>>
- [71] O nás: cestovní kancelář FIRO-tour. *CK Firo-tour* [online]. 2014 [cit. 2014-2-26]. Dostupné z: <<http://www.firotour.cz/o-nas/>>
- [72] Naše cestovní kancelář. *CK Travel 2002* [online]. 2014 [cit. 2014-2-26]. Dostupné z: <<http://www.travel2002.cz/cs/39-o-nas.html>>
- [73] Slevy na poznávací zájezdy. *CK Travel 2002* [online]. 2014 [cit. 2014-2-26]. Dostupné z: <<http://www.travel2002.cz/cs/24-slevy.html>>
- [74] O CK Slan tour. *CK Slan tour* [online]. 2014 [cit. 2014-2-27]. Dostupné z: <<http://www.slantour.cz/o-nas.php>>
- [75] Informace o slevách ze zájezdů CK Slan tour. *CK Slan tour* [online]. 2014 [cit. 2014-2-27]. Dostupné z: <<http://www.slantour.cz/slevy.html>>
- [76] *CK Vsacan tour* [online]. 2010 [cit. 2014-2-28]. Dostupné z: <<http://www.vsacantour.cz/>>

- [77] O nás: 7 důvodů, proč cestovat s Čebus. *CK Čebus* [online]. 2010 [cit. 2014-2-28]. Dostupné z: <<http://www.cebuse.cz/o-nas/>>
- [78] *CK Inter Zbiroh* [online]. 2014 [cit. 2014-3-1]. Dostupné z: <<http://www.e-poznavaci-zajezdy.cz/>>
- [79] Typy zájezdů. *CK Nomád* [online]. 2014 [cit. 2014-3-1]. Dostupné z: <http://www.nomad.cz/cs/typy_zajezdu.php>
- [80] O nás: cestovní kancelář Monatour. *CK Monatour* [online]. 2014 [cit. 2014-3-3]. Dostupné z: <<http://www.monatour.cz/o-nas/>>
- [81] O nás: Pangeo tours. *CK Pangeo tours* [online]. 2007 [cit. 2014-3-3]. Dostupné z: <<http://www.pangeotours.com/cz/pangeo-tours-a-s/19/>>
- [82] Ceny a slevy. *CK Pangeo tours* [online]. 2007 [cit. 2014-3-3]. Dostupné z: <<http://www.pangeotours.com/cz/ceny-a-slevy/58/>>
- [83] O nás. *CK Ideal tour* [online]. 2014 [cit. 2014-3-3]. Dostupné z: <<http://www.idealtour.cz/clanky/my.html>>
- [84] O nás: cestovní kancelář Redok Travel. *CK Redok Travel* [online]. 2009 [cit. 2014-7-5]. Dostupné z: <<http://www.redok.cz/o-nas/>>
- [85] Zájezdy slevy. *CK Redok Travel* [online]. 2009 [cit. 2014-7-5]. Dostupné z: <<http://www.redok.cz/slevy/>>
- [86] O Kudrnovi. *CK Kudrna* [online]. 2011 [cit. 2014-7-6]. Dostupné z: <<http://www.kudrna.cz/o-kudrnovi/o-kudrnovi.html>>
- [87] Věrnostní program. *CK Kudrna* [online]. 2011 [cit. 2014-7-6]. Dostupné z: <<http://www.kudrna.cz/vernostni-program/>>
- [88] O nás: několik slov o CK Poznání. *CK Poznání* [online]. 2014 [cit. 2014-7-7]. Dostupné z: <<http://www.poznani.cz/o-nas/>>
- [89] O nás. *CK Mayer a Crocus* [online]. 2014 [cit. 2014-7-8]. Dostupné z: <<http://www.ckmayer.cz/o-nas.html>>
- [90] O nás: cestování s Alpinou. *CK Alpina* [online]. 2014 [cit. 2014-7-9]. Dostupné z: <<http://www.alpina.cz/t/o-nas>>

- [91] Slevy. *CK Alpina* [online]. 2014 [cit. 2014-7-9]. Dostupné z: <<http://www.alpina.cz/t/slevy>>
- [92] O nás. *CK Cyklotour* [online]. 2009 [cit. 2014-7-11]. Dostupné z: <<http://www.cyklotur.cz/o-nas.htm>>
- [93] Slevy. *CK Cyklotour* [online]. 2009 [cit. 2014-7-11]. Dostupné z: <<http://www.cyklotur.cz/slevy.htm>>
- [94] O nás. *CK Quicktour* [online]. 2014 [cit. 2014-7-11]. Dostupné z: <<http://www.quicktour.cz/o-nas/>>
- [95] Slevy na zájezdy. *CK Quicktour* [online]. 2014 [cit. 2014-7-11]. Dostupné z: <<http://www.quicktour.cz/slevy/>>
- [96] *CK Geops* [online]. 2014 [cit. 2014-7-12]. Dostupné z: <<http://www.geops.cz/>>
- [97] Slevy na zájezdy. *CK Geops* [online]. 2014 [cit. 2014-7-12]. Dostupné z: <<http://www.geops.cz/informace/slevy/>>
- [98] Inex informace. *CK Inex* [online]. 2009 [cit. 2014-7-14]. Dostupné z: <<http://www.ckinex.cz/view.aspx?pg=info.html>>
- [99] Kontakty: něco o nás. *CK V-tour* [online]. 2011 [cit. 2014-7-16]. Dostupné z: <<http://www.v-tour.cz/kontakty>>
- [100] Cestovní kancelář Rialto. *CK Rialto* [online]. 2014 [cit. 2014-7-18]. Dostupné z: <<http://www.rialto.cz/ck-rialto.html>>
- [101] Slevy 2014. *CK Rialto* [online]. 2014 [cit. 2014-7-18]. Dostupné z: <<http://www.rialto.cz/slevy-za-vcasnou-rezervaci.html>>
- [102] O nás. *CK Amitours* [online]. 2011 [cit. 2014-7-21]. Dostupné z: <<http://www.amitours.cz/o-nas>>
- [103] O nás. *CK Intertrans* [online]. 2014 [cit. 2014-7-22]. Dostupné z: <<http://www.intertrans.cz/informace/o-nas>>
- [104] Slevy - léto. *CK Intertrans* [online]. 2014 [cit. 2014-7-23]. Dostupné z: <<http://www.intertrans.cz/informace/slevy-leto>>

- [105] Historie Voma. *CK Voma* [online]. 2012 [cit. 2014-7-27]. Dostupné z: <http://www.ckvoma.cz/cz/o_nasi_ck.html?action=zrus_hledani>
- [106] Letecká mapa Ženevy. *Google maps* [online]. 2014 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <<https://www.google.cz/maps/@46.2133417,6.1362751,9233m/data=!3m1!1e3>>
- [107] Slepá Mapa Švýcarska. *Worldatlas* [online]. 2014 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <<http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/europe/outline/ch.htm>>
- [108] Služby hotelu Bernina Genève. *Hôtel Bernina Genève* [online]. 2011 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <<http://www.bernina-geneve.ch/index.php/fr/services.html>>
- [109] Rezervace hotelu Bernina Genève . *SuperBooking* [online]. 2014 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <<https://sb.ghix.net/default.aspx?View=Superbooking1&HotelID=2773060&Language=4>>
- [110] Kurzy devizového trhu. *Česká národní banka* [online]. 2014 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/cs/financi_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp>
- [111] Rezervace letu Swiss Air. *Swiss International Air Lines* [online]. 2014 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <<https://www.swiss.com/cz/EN/book/flight>>
- [112] Ženevské letiště. *Swiss International Air Lines* [online]. 2014 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <<https://www.swiss.com/cz/EN/fly/airport/geneva-airport>>
- [113] Ceny autobusové linky. *SBB CFF FFS* [online]. 2014 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <<http://fahrplan.sbb.ch/bin/query.exe/en>>
- [114] Sjezd řeky Rhône. *Rafting Loisirs* [online]. 2014 [cit. 2014-8-4]. Dostupné z: <<http://www.rafting-loisirs.ch/descente-rhone/>>
- [115] Sjezd řeky Arve. *Rafting Loisirs* [online]. 2014 [cit. 2014-8-5]. Dostupné z: <<http://www.rafting-loisirs.ch/descente-arve/>>
- [116] Základní sazby stravného v zahraničí. *Business.center.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-8-8]. Dostupné z: <<http://business.center.cz/business/finance/cestnahr/stravne-zah.aspx>>

- [117] Základní mapa oblasti Jura. *Google maps* [online]. 2014 [cit. 2014-8-14]. Dostupné z: <<https://www.google.cz/maps/@47.1382456,6.869871,10z>>
- [118] Trasy na horskou cyklistiku. *Services Touristiques et Sportifs* [online]. 2014 [cit. 2014-8-11]. Dostupné z: <<http://www.services-touristiques.ch/index.php/parcoursvtt>>
- [119] Prospekt tras na horskou cyklistiku. *Tourisme neuchâtelois* [online]. 2014 [cit. 2014-8-11]. Dostupné z: <<http://www.neuchatel tourism e.ch/download/Car teVTT.pdf>>
- [120] *Doubs-Evasion* [online]. 2014 [cit. 2014-8-11]. Dostupné z: <<http://www.doubs-evasion.com/doubs-evasion/Bienvenue.html>>
- [121] Trasy na in-line brusle. *Tourisme neuchâtelois* [online]. 2014 [cit. 2014-8-12]. Dostupné z: <<http://www.neuchatel tourism e.ch/en/leisure-activities/skating.html>>
- [122] Trasy na horskou cyklistiku. *Jura & Three Lakes* [online]. 2014 [cit. 2014-8-12]. Dostupné z: <<http://www.juradreiseenland.ch/en/leisure-activities/mountainbiking.html>>
- [123] Prospekt tras na horskou cyklistiku. *Tourismus Biel Seeland* [online]. 2014 [cit. 2014-8-12]. Dostupné z: <http://www.biel-seeland.ch/download/jura_bernois/PDF_JbT-JT_carte_VTT_2011-.pdf>
- [124] Ceny kempu Paradis Plage. *Camping Paradis Plage* [online]. 2014 [cit. 2014-8-14]. Dostupné z: <<http://www.paradisplage.ch/en/reservations/prices/>>
- [125] Vybavení kempu Paradis Plage. *Camping Paradis Plage* [online]. 2014 [cit. 2014-8-14]. Dostupné z: <<http://www.paradisplage.ch/en/campsite/amenities/>>
- [126] Mobil home v kempu Paradis Plage. *Camping Paradis Plage* [online]. 2014 [cit. 2014-8-14]. Dostupné z: <<http://www.paradisplage.ch/en/campsite/mobile-homes/>>
- [127] Sport v kempu Paradis Plage. *Camping Paradis Plage* [online]. 2014 [cit. 2014-8-14]. Dostupné z: <<http://www.paradisplage.ch/en/activities/sports/>>
- [128] Výbava vozu. *Bohemia Bus* [online]. 2013 [cit. 2014-8-14]. Dostupné z: <<http://www.bohemia-bus.cz/vozovy-park/scania-irizar>>

- [129] Cestovní pojištění KOLUMBUS: Krok za krokem. *Kooperativa pojišťovna* [online]. 2013 [cit. 2014-8-14]. Dostupné z: <<https://insure.koop.cz/CestovniPojisteni/quickCalc.jsf>>
- [130] Základní mapa oblasti Ostschweiz. *Google maps* [online]. 2014 [cit. 2014-8-20]. Dostupné z: <<https://www.google.cz/maps/@47.2504459,9.2569647,10z>>
- [131] Ceny Lofthotelu. *Azinova* [online]. 2010 [cit. 2014-8-20]. Dostupné z: <<http://www.lofthotel.ch/lofthotel-murg/preise/>>
- [132] Vybavení Lofthotelu . *Booking.com* [online]. 2014 [cit. 2014-8-20]. Dostupné z: <<http://www.booking.com/hotel/ch/lofthotel.cs.html?sid=5f5df28f880b92d43fe9c28cc2320d00;dcid=1;origin=disamb;srhash=1297003991;srpos=1>>
- [133] Cestovní pojištění. *Pojišťovna Uniqua* [online]. 2014 [cit. 2014-8-20]. Dostupné z: <<https://cesty.uniqua.cz/Pojisteni/Cestovni>>

Ústní sdělení

- [134] HRÁSKÝ, Antonín: Ústní sdělení. Bohemia Bus v Praze. 14. srpna 2014

7 Seznam tabulek

Tab. 1 Cena zájezdu Ženeva na osobu v minimální částce.....	98
Tab. 2 Náklady jednoho průvodce rozdělené na jednoho klienta, zájezd Ženeva.....	98
Tab. 3 Konečná prodejní cena zájezdu Ženeva.....	98
Tab. 4 Cena zájezdu Jura na osobu v minimální částce.....	110
Tab. 5 Náklady dvou průvodců rozdělené na jednoho klienta, zájezd Jura.....	110
Tab. 6 Konečná prodejní cena zájezdu Jura.....	111
Tab. 7 Cena zájezdu Ostschweiz na osobu v minimální částce.....	120
Tab. 8 Náklady jednoho průvodce rozdělené na jednoho klienta, zájezd Ostschweiz.....	120
Tab. 9 Konečná prodejní cena zájezdu Ostschweiz.....	120

8 Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu příjezdů všech zahraničních turistů do Švýcarska, do místa ubytování nebo do zdravotnických zařízení.....	59
Graf 2 Vývoj počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních.....	60
Graf 3 Vývoj za zimní sezónu v počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních.....	61
Graf 4 Vývoj za letní sezónu v počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních.....	61

9 Seznam obrázků

Obr. 1 Dělení služeb v cestovním ruchu.....	20
Obr. 2 Distribuční systém v cestovním ruchu.....	26
Obr. 3 Státní vlajka Švýcarska.....	35
Obr. 4 Základní mapa Švýcarska.....	36
Obr. 5 Geografická mapa Švýcarska.....	37
Obr. 6 Kantonální mapa Švýcarska.....	41
Obr. 7 Mapa cílové oblasti města Ženeva.....	93
Obr. 8 Orientační bod cílové oblasti města Ženeva.....	93
Obr. 9 Mapa cílové oblasti regionu Jura.....	101
Obr. 10 Orientační bod cílové oblasti regionu Jura.....	101
Obr. 11 Mapa cílové oblasti Ostschweiz.....	114
Obr. 12 Orientační bod cílové oblasti Ostschweiz.....	114

10 Seznam příloh

Příloha A: Seznam švýcarských kantonů.....	I
Příloha B: Vývoj počtu příjezdů všech zahraničních turistů do Švýcarska, do místa ubytování nebo do zdravotnických zařízení.....	I
Příloha C: Vývoj počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů, společně s průměrnou délkou pobytu (počet nocí) na osobu ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních.....	II
Příloha D: Vývoj za zimní sezónu v počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů, společně s průměrnou délkou pobytu (počet nocí) na osobu ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních.....	II
Příloha E: Vývoj za letní sezónu v počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů, společně s průměrnou délkou pobytu (počet nocí) na osobu ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních.....	III
Příloha F: Nabídka poznávacích zájezdů cestovních kanceláří do Švýcarska.....	III
Příloha G: Typy poznávacích zájezdů cestovních kanceláří do Švýcarska.....	VIII
Příloha H: Trasy zájezdů.....	VIII
Příloha I: Položky tvořící konečnou cenu zájezdu (s DPH).....	IX

11 Přílohy

Příloha A: Seznam švýcarských kantonů

SEZNAM ŠVÝCARSKÝCH KANTONŮ				
Název kantonu	Zkratka	Správní středisko	Rozloha v km ²	Počet obyvatel v tis.
Zürich	ZH	Zürich	1 729	1 130
Bern	BE	Bern	6 050	923
Luzern	LU	Luzern	1 492	304
Uri	UR	Altdorf	1 076	34
Schwyz	SZ	Schwyz	908	103
Obwalden	OW	Sarnen	490	28
Nidwalden	NW	Stans	276	31
Glarus	GL	Glarus	684	37
Zug	ZG	Zug	239	81
Fribourg	FR	Fribourg	1 670	193
Solothurn	SO	Solothurn	791	219
Basel-Stadt	BS	Basel	37	196
Basel-Landschaft	BL	Liestal	428	225
Schaffhausen	SH	Schaffhausen	298	70
Appenzell-Ausserrhoden	AR	Herisau	243	50
Appenzell-Innerrhoden	AI	Appenzell	172	14
St. Gallen	SG	St. Gallen	2 014	402
Graubünden	GR	Chur	7 106	166
Aargau	AG	Aargau	1 404	467
Thurgau	TG	Frauenfeld	1 013	191
Ticino	TI	Bellinzona	2 811	276
Vaud	VD	Lausanne	3 219	544
Valais	VS	Sion	5 226	230
Neuchâtel	NE	Neuchâtel	797	155
Geneva	GE	Geneva	282	363
Jura	JU	Delémont	843	65

Zdroj: [54], vlastní zpracování

Příloha B: Vývoj počtu příjezdů všech zahraničních turistů do Švýcarska, do místa ubytování nebo do zdravotnických zařízení

MĚSÍC	ROK							
	2011		2012		2013		2014	
	Počet turistů	Nečetnější turisté	Počet turistů	Nečetnější turisté	Počet turistů	Nečetnější turisté	Počet turistů	Nečetnější turisté
Leden	555 750	GER-UK-FRA	534 764	GER-UK-FRA	515 918	GER-UK-FRA	543 717	GER-UK-FRA
Únor	572 954	GER-FRA-UK	544 010	GER-FRA-UK	565 484	GER-UK-FRA	571 535	GER-UK-FRA
Březen	668 966	GER-FRA-UK	652 175	GER-FRA-UK	679 030	GER-FRA-UK	690 813	GER-FRA-UK
Duben	602 577	GER-UK-FRA	583 978	GER-FRA-UK	607 874	GER-CHN-UK	634 217	GER-CHN-UK
Květen	723 484	GER-USA-UK	739 353	GER-USA-CHN	768 540	GER-CHN-USA	779 313	GER-CHN-USA
Červen	911 739	GER-USA-UK	884 231	GER-USA-UK	946 015	GER-USA-CHN	934 365	GER-USA-CHN
Červenec	1 084 113	GER-USA-UK	1 042 603	GER-USA-CHN	1 110 492	GER-CHN-USA	x	x
Srpen	983 908	GER-CHN-FRA	1 020 015	GER-CHN-FRA	1 130 384	GER-CHN-FRA	x	x
Září	833 775	GER-USA-UK	844 982	GER-USA-CHN	880 928	GER-USA-CHN	x	x
Říjen	616 147	GER-CHN-USA	662 454	GER-CHN-USA	680 157	GER-CHN-USA	x	x
Listopad	470 435	GER-FRA-UK	462 211	GER-FRA-UK	495 569	GER-FRA-CHN	x	x
Prosinec	518 378	GER-FRA-ITA	557 079	GER-FRA-UK	584 125	GER-FRA-UK	x	x

Zdroj: [27], vlastní zpracování

Příloha C: Vývoj počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů, společně s průměrnou délkou pobytu (počet nocí) na osobu ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních

Rok	Počet příjezdů	Počet strávených nocí	Změna v %	Délka pobytu (počet nocí) na osobu
1999	18 215	43 150	-	2,4
2000	20 766	50 499	17	2,4
2001	22 108	56 107	11,1	2,5
2002	19 988	53 110	-5,3	2,7
2003	20 227	53 459	0,7	2,6
2005	25 245	63 346	18,5	2,5
2006	28 658	74 595	17,8	2,6
2007	34 618	85 885	15,1	2,5
2008	42 045	102 449	19,3	2,4
2009	40 060	101 882	-0,6	2,5
2010	42 106	104 170	2,2	2,5
2011	42 803	105 436	1,2	2,5
2012	43 291	107 324	1,8	2,5
2013	45 974	111 569	4	2,4

Zdroj: [27], vlastní zpracování

Příloha D: Vývoj za zimní sezónu v počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů, společně s průměrnou délkou pobytu (počet nocí) na osobu ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních

ZIMNÍ SEZÓNA				
Rok	Počet příjezdů	Počet strávených nocí	Změna v %	Délka pobytu (počet nocí) na osobu
1999/2000	7 192	17 717	-	2,5
2000/2001	8 069	22 241	25,5	2,8
2001/2002	8 232	22 865	2,8	2,8
2002/2003	7 785	21 990	-3,8	2,8
2005/2006	10 423	28 836	31,1	2,8
2006/2007	12 058	34 573	19,9	2,9
2007/2008	15 152	41 199	19,2	2,7
2008/2009	15 084	42 531	3,2	2,8
2009/2010	15 731	44 215	4	2,8
2010/2011	17 216	45 753	3,5	2,7
2011/2012	17 437	48 025	5	2,8
2012/2013	16 903	43 250	-9,9	2,6

Zdroj: [27], vlastní zpracování

Příloha E: Vývoj za letní sezónu v počtu příjezdů a strávených nocí pouze českých turistů, společně s průměrnou délkou pobytu (počet nocí) na osobu ve švýcarských hotelech a zdravotnických zařízeních

LETNÍ SEZÓNA				
Rok	Počet příjezdů	Počet strávených nocí	Změna v %	Délka pobytu (počet nocí) na osobu
1999	11 664	26 780	-	2,3
2000	13 483	31 554	17,8	2,3
2001	13 866	33 142	5	2,4
2002	12 111	31 508	-4,9	2,6
2003	11 997	30 527	-3,1	2,5
2005	15 527	36 309	18,9	2,3
2006	17 913	44 398	22,3	2,5
2007	21 430	49 282	11	2,3
2008	27 177	61 578	25	2,3
2009	15 152	41 199	-33,1	2,7
2010	25 700	58 864	42,9	2,3
2011	25 540	59 462	1	2,3
2012	25 877	59 982	0,9	2,3
2013	28 025	64 983	8,3	2,3

Zdroj: [27], vlastní zpracování

Příloha F: Nabídka poznávacích zájezdů cestovních kanceláří do Švýcarska

Cestovní kancelář	Nabídka poznávacích zájezdů	Partnerská cestovní kancelář	Trasa zájezdů	Cena v Kč	Počet dnů	Typ zájezdu
Čedok	Od Ženevského jezera pod Mont Blanc		STŘ-JZ-Z	10 690	5	kultura
	Nejkrásnější místa okolí Ženevského jezera s výletem do Jury		SZ-JZ	13 390	5	kultura
	Od Mont Blancu k Boromejským ostrovům		J-JZ	10 490	6	kultura
	Nejkrásnější kouty Švýcarska panoramatickými drahami		S-STŘ-J	17 990	6	vlak
	Alpy jak je neznáte		V-J-ST	12 990	6	kultura
	Krásy Walliských Alp s výletem do Ticina		J-JZ	12 890	7	kultura
	To nejlepší ze Švýcarska		S-JZ	10 990	7	kultura
	Pěší turistika ve stínu Matterhornu		S-Z-J	12 990	7	turistika
	Švýcarské Ticino s plavbou po Lago Maggiore		S-ST-J	9 890	5	kultura
	Perly severního Švýcarska		STŘ-S	9 990	5	kultura
	Nejkrásnější kouty Alp		JZ-J	7 990	6	kultura
	Za kouzlem babího léta do východního Švýcarska		SV-V-JV	8 890	5	kultura
	Alpskými průsmyky z Davosu do Montreux - autem či motocyklem pro nezávislé cestovatele		JV-J-JZ-Z	18 490	8	kultura
	Nejkrásnější motivy Alp Aarberskou drahou a trasou Bernina a Glacierexpressu		JV-J-S	16 990	5	vlak
Firo - tour	Grand tour Švýcarskem		STŘ-JZ-Z	14 990	9	kultura
	Mont Blanc Express		STŘ-JZ	6 990	6	vlak
	Glaciér Express		SV-STŘ-JV	6 990	6	vlak
	Gastronomické zážitky mezi jezery a horami		J-Z	11 990	7	kultura
	Kouzelné Švýcarsko		STŘ-Z	5 490	5	kultura
Travel 2002	Alsasko, Švýcarsko a Černý les (exkluzivně se someliérem nejen za vínem do tří zemí)		S	11 790	6	kultura
	Mt. Blanc, průsmyk sv. Bernarda a vinice ve Wallisu		JZ	9 990	6	kultura
	Okolo Ženevského jezera (nejen za tajemstvími hodinek,		SZ-Z	10 990	6	kultura

	čokolády a sýra)					
	Nejkrásnější města a hory (centrálního Švýcarska)		STR	9 390	6	kultura
	Kde končí Švýcarsko a začíná Itálie		J-JV	7 990	5	kultura
	Ze subtropického Švýcarska k vrcholům čtyřtisícovek (tentokrát s jízdou Bernina Expressem - jediným vlakem jedoucím po ledovci)		J-JV	9 990	6	vlak
	Švýcarské železniční dobrodružství		JV-J-STR	11 870	6	vlak
	Švýcarské Alpy a termální lázně		Z-JZ-J	12 050	7	turistika
	Matterhorn (okolo nejkrásnější hory Evropy)		J-Z	13 030	8	turistika
	Jungfrau a Eiger		J	13 830	8	turistika
	Okolo Mont Blanc		STR-Z	13 830	8	turistika
Slan tour	Švýcarsko alpský okruh	MAYER A CROCUS	J-JZ-Z-STR	7 990	7	kultura
	Švýcarsko s výletem "horským expressem"	MAYER A CROCUS	STR-J-JV	5 690	5	vlak
	Švýcarské Alpy	AMITOURS	JZ	9 390	9	turistika
Vsacan tour	"Švýcarská mozaika" Eiger - Bern - Mont Blanc - Matterhorn		STR-Z-J	8 990	7	kultura
	Ledovcový Express a hory, města, jezera, lanovky a zubačky		JV-J-Z-STR	8 890	7	vlak
	Bernina Express a perly švýcarských a rakouských Alp		JV	6 890	5	vlak
Čebus	Švýcarsko s výletem do Chamonix a lanovkou do masivu Mont Blanc		S-STR-Z	7 290	6	kultura
	Švýcarské Alpy, Švýcarská riviéra, jezera a města severní Itálie		JV-J	6 990	6	kultura
	Kouzelný svět švýcarských horských železnic		V-JV	10 690	5	vlak
Inter Zbiroh	Jižní Švýcarsko & Chamonix, Švýcarské & Francouzské Alpy		J-Z	5 690	5	kultura
	Malebné Švýcarsko		SV-J-STR	5 290	5	kultura
	Čokoládovým expressem za čokoládou a sýrem do Švýcarska		STR-Z	5 490	5	vlak
	Glacier Express - za největšími ledovci Švýcarska		STR-J-V	4 390		vlak
	Romantické Švýcarsko z oken horských vlaků		STR-J	4 390		vlak
Nomád	Kolmo od Rýna k pramenům Dunaje - chatky		SV	5 990 / 7 390	5	cyklo
	Od Ženevského jezera k Matterhornu na kole		Z-JZ-J	8 990	9	cyklo
Monatour	Obdivuhodné Švýcarsko (od Bodamského jezera do Bernských Alp)		SV-STR-J	5 990	5	kultura
	Ženeva a Savojské Alpy (s lanovkou k vrcholům Evropy)		Z	3 390	4	kultura
Pangeo tours	Kouzlo švýcarských Alp		S-SZ-J-JV-V	14 300 / 15 100	8	kultura
Ideal tour	Švýcarské průsmyky a Matterhorn		JV-J-JZ-Z	9 390	6	kultura
	Bernské Alpy a Jungfrauoch		S-STR-V-J	8 790	6	kultura
	Ze subtropického Švýcarska k vrcholům čtyřtisícovek (s jízdou Bernina Expressem - jediným panoramatickým vlakem jedoucím po ledovci)	TRAVEL 2002	J-JV	9 990	6	vlak
	Okolo Ženevského jezera (nejen za tajemstvími hodiněk, čokolády a sýra)	TRAVEL 2002	SZ-Z	10 990	6	kultura
Redok Travel	Bodamské jezero, ostrov Mainau (a Německo - Rakousko - Švýcarské pomezí)		SV	3 490	4	kultura
	Krásy Švýcarska a alpských velikánů (jeden z nejkrásnějších Alpských okruhů)		Z-JZ-J-STR	8 990	7	kultura
	Švýcarsko a Glacier Express (vláčky, zubačky a nejpomalejší rychlík světa)		SV-J-STR-V	7 890	6	vlak
	Matterhorn a Ticino (horské scenérie a vůně středomoří)		J-STR	7 490	6	turistika
	Hvězdný trojlístek (Jungfrau, Mönch, Eiger a srdce Švýcarska - pobyt s výlety)		STR-J	10 390	6	turistika
	Švýcarský Wallis (pobyt s výlety vysoko v horách)		JZ-J-STR	9 390	7	kultura
	Švýcarsko a Bernina Express	MAYER A CROCUS	STR-J-JV	5 790	5	vlak
	Autosalon Ženeva (světová premiéra vozů, nejslavnější show)		Z	2 390	3	kultura
	Ochutnávka Švýcarska (aneb gurmánské Švýcarsko)	GEOPS	JZ-J-Z	8 690	5	turistika
	Rozhraní tří států s kartou (Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko)	POZNÁNÍ	SV-V	12 690	7	turistika
Kudrna	Okolo Bodamského jezera (na kole Německem, Rakouskem a Švýcarskem)		SV	6 580	5	cyklo
	Švýcarsko - Engadin (hvězdicové výlety se základnou u St.		V	8 620	7	cyklo

	Moritz)					
	Švýcarsko - Bernské Alpy (cyklistika krajem ledovců, jezer a vodopádů)		J	8 960	7	cyklo
	Švýcarsko - Engadin MTB (na horském kole nejstarším NP Švýcarska)		JV	8 960	7	cyklo
	Swiss national park MTB (přes průsmyky Engadinu)		JV	9 820	5	cyklo
	Švýcarsko - Bernské Alpy MTB (cyklistika krajem ledovců, jezer a vodopádů)		J	8 960	7	cyklo
	Švýcarsko - Walliské Alpy (atraktivní túry ve stínu Matterhornu)		J	10 530	7	turistika
	Švýcarsko - Ferraty Bernských Alp (nebeské cesty ve stínu Eigeru a Jungfrau)		J	9 860	7	turistika
	Švýcarsko - Ferraty Walliských Alp (švýcarská dokonalost ve vertikále ve stínu Matterhornu)		J	10 180	7	turistika
Poznání	Pohodový týden v Alpách - Rozhraní tří států s kartou		SV-V	12 690	7	turistika
	Pohodový týden v Alpách - Ďábelské Švýcarsko - Mont Blanc		Z	13 890	8	turistika
	Pohodový týden v Alpách - Savojské Alpy - brána ke slunci		Z	12 790	8	turistika
	Pohodový týden v Alpách - Davos - švýcarský klenot s kartou		V	13 990	8	turistika
	Pohodový týden v Alpách - Matterhorn-Saas Fee - švýcarská perla s kartou		J	13 890	8	turistika
	Pohodový týden v Alpách - Slunná terasa Wallisu		J	13 790	8	turistika
	Pohodový týden v Alpách - švýcarský diamant Jungfrau		STŘ-J	13 490	7	turistika
	Diablerets, Ženevské jezero, Mont Blanc	MAYER A CROCUS	Z	10 390	9	turistika
	Jungfrau, Mönch, Eiger a srdce Švýcarska	REDOK	STŘ-J	10 390	6	turistika
	Krásy Švýcarska a alpských velikánů	REDOK	Z-JZJ-STŘ	8 990	7	kultura
	Švýcarsko a Glacier express	REDOK	SV-J-STŘ-V	7 890	6	vlak
	Švýcarsko s dobrou partou		J-Z-STŘ-S	7 940	10	turistika
Tour de Mont Blanc		Z	10 300	11	turistika	
Mayer a Crocus	Alpská tour - nejkrásnější partie Alp pěti zemí		JZ	11 490	8	kultura
	Švýcarské Alpy		JV	10 790	9	turistika
	Švýcarsko - Bernské Alpy	AMITOURS	STŘ-J	10 690	9	turistika
	Švýcarsko - Wallis	AMITOURS	J	10 790	9	turistika
	Švýcarsko - Wallis II.	AMITOURS	J	10 790	9	turistika
	Švýcarsko - Diablerets - Ženevské jezero, Mont Blanc	AMITOURS	Z	10 390	9	turistika
	Švýcarské hory a termální lázně	AMITOURS	JZ	10 790	9	turistika
	Švýcarské Alpy, Italské Alpy a termální lázně Bormio		JV	9 990	8	turistika
	Mozaika ze Švýcarska	AMITOURS	JV	10 390	8	turistika
	Švýcarsko, alpský okruh		J-Z-STŘ	7 990	7	kultura
	Švýcarsko s výletem "horským expresem"		STŘ-J-JV	5 690 / 5 790	5	vlak
	Švýcarsko, hory a jezera	AMITOURS	JZ-J	6 990	6	kultura
	Bodamské jezero, květinový ostrov Mainau + švýcarské perly		SV	5 990	5	kultura
Horskými vláčky po Švýcarsku		JV-J	5 990	5	vlak	
Alpina	Walliské Alpy - horská turistika v okolí Zermattu a Saas Fee		J	9 600	10	turistika
	Východní Švýcarské Alpy (horská turistika v údolí Engadin a v okolí Davosu)		JV	9 000	9	turistika
	Švýcarské Alpy (hory, ledovce, středověká města a Ženevské jezero)		JZ-STŘ	8 000	10	turistika
	Švýcarské Alpy - Davos (Plessurské Alpy, Silvretta)		JV	6 400	6	turistika
	Livigno - turistika v italském Tibetu (horská turistika na pomezí Itálie a Švýcarska)		JV	5 700	6	turistika
	Walliské Alpy - ferraty (zajištěné cesty v okolí Zermattu)		J	10 000	10	turistika
	Švýcarské Alpy MTB (nejlepší single traily v horách okolo St. Moritz a Davosu)		JV	9 900	9	cyklo
	Davos MTB - bike all inclusive (nejlepší MTB oblast Evropy - ráj všech bikerů)		JV	7 000	6	cyklo
Cyklo tour	Jezera jižního Švýcarska		J	9 860	7	cyklo
	Údolím řeky Rhóny		STŘ-J-JZ	8 780	7	cyklo
	Feldkirch		V	8 880	6	cyklo
Quicktour	To nejlepší ze Švýcarska		STŘ-J	7 690	6	turistika

	Horskými vlaky po Švýcarsku		JV-J-STŘ	8 590	6	vlak
	Nejkrásnější švýcarské turistické okruhy (horská turistika v oblasti Jungfrau a v okolí Luzernu včetně hory Pilatus)		J-STŘ	7 690	6	turistika
	Vysokohorská turistika v oblasti Wallis (Saas Fee, Zermatt-Matterhorn a lázně Leukerbad)		J	9 990	6	turistika
	Oblast Wallis - Matterhorn a Ženevské jezero (se zaměřením na turistiku, poznání i alpskou květenou)		J-JZ	9 990	7	turistika
	Květinový víkend ve Švýcarsku		SV	3 590	3	kultura
	Švýcarsko - pohodová turistika v oblasti Appenzellu		SV	3 490	3	turistika
	Gurmánské Švýcarsko s termály a turistikou	GEOPS	JZ-J-Z	8 690	5	turistika
Geops	Kouzlo Švýcarska	QUICKTOUR	STŘ-J	7 690	6	turistika
	Švýcarsko, Matterhorn a Ticino	REDOK	J-STŘ	7 490	6	turistika
	Bodamské jezero a ostrov Mainau	REDOK	SV	3 490	4	kultura
	Krásy Švýcarska a pomezí čtyř zemí		STŘ-Z	6 490	5	kultura
	Švýcarsko a Glacier Express	REDOK	SV-J-STŘ-V	7 890	6	vlak
	Ochutnávka Švýcarska s lázněmi a turistikou		JZ-J-Z	8 690	5	turistika
	Švýcarské Alpy a Jungfrau	REDOK	STŘ-J	10 390	6	turistika
	Matterhorn, klenot Švýcarska	POZNÁNÍ	J	13 890	8	turistika
Inex	Matterhorn		J	13 190	8	turistika
	Švýcarská rozmanitost		J-Z-STŘ	9 490 / 9 790	5	kultura
	Švýcarské Alpy a termální lázně		Z-JZ-J	12 190	7	turistika
	Okolo Mont Blancu		STŘ-Z	13 990	8	turistika
	Švýcarské horské železnice		JV-J-STŘ	9 290	5	vlak
	Horskými vlaky nad Ženevským jezerem		Z-J	9 090 / 9 690 / 9 390	5	vlak
	Švýcarské železniční dobrodružství		JV-J-STŘ	11 990	6	vlak
	Kde končí Švýcarsko a začíná Itálie		J-JV	8 090	5	kultura
	Glacier Express a Matterhorn		J-JV	9 990	4	vlak
	Jungfrau a Eiger		J	12 790	8	turistika
V-tour	Nejen za tajemstvím hodinek, sýra a čokolády		Z	11 110	6	kultura
	Ferraty centrálního Švýcarska (atraktivní výstupy v oblasti Bernských Alp)		STŘ	10 400	7	turistika
	Via ferraty Wallisu (zajištěné cesty ve stínu čtyřtisícovek)		J-JZ	11 900	7	turistika
	Švýcarsko: Graubünden (nejhornatější kanton Švýcarska)		JV	13 400	9	turistika
	Švýcarsko: Bernské Alpy (jednodenní výlety v oblasti Jungfrau a Eigeru)		J	11 900	8	turistika
	Švýcarsko vlakem (za turistikou stylově panoramatickými expresy)		S-JV-J	15 400	8	vlak
	Za svišti a kamzíky (horské dobrodružství pro malé i velké)		JV	6 400	7	turistika
	Transalp: Swiss Trails (Oberstdorf - Ascona)		V-JV	12 400	9	cyklo
	Transalp: Napříč Švýcarskem (od jezera Wallensee pod Jungfrau)		STŘ-J	9 300	7	cyklo
	Švýcarské MTB s lanovkami (to nejlepší z Graubündenu)		V-JV	8 900	6	cyklo
	Davos MTB (s lanovkami a veřejnou dopravou v ceně)		JV	6 300	5	cyklo
	Švýcarskými průsmyky (lahůdka pro milovníky silniční cyklistiky)		J	9 500	9	cyklo
	Bernské Alpy (v sedle kola údolími pod Eigerem a Jungfrau)		J,STŘ,SZ	9 400 / 7 400	8 / 6	cyklo
	Jezerní cyklotrasa (Glarnskými Alpami od Wallensee až k Jungfrau)		STŘ	8 800	8	cyklo
	Gurmánská cyklotrasa (na kole a inlajnech švýcarskými vinicemi)		Z	9 700	9	cyklo
Švýcarskou Středozemí (na kolech a inlajnech v partě rodičů s dětmi)		STŘ-SZ	6 200	7	cyklo	
Rialto	Švýcarská mozaika		SV-STŘ-J	6 950	5	kultura
	Za alpskými velikány Švýcarska		STŘ-J	8 650	6	turistika
	Autosalon Ženeva 2014		Z	3 890	3	kultura
	Autosalon Ženeva 2014		Z	2 490	3	kultura
	Jižní Švýcarsko - toulky kantonem Ticino		J-JV	8 950	6	kultura
	Švýcarskem pod Mont. Blanc		STŘ-Z-J	6 950	6	kultura
Amitours	Alpská tour - nejkrásnější partie Alp pěti zemí	MAYER A	JZ	11 490	8	kultura

		CROCUS				
	Bodamské jezero, květinový ostrov Mainau + švýcarské perly	MAYER A CROCUS	SV	5 990	5	kultura
	Horskými vláčky po Švýcarsku	MAYER A CROCUS	JV-J	5 990	5	vlak
	Mozaika ze Švýcarska		JV	10 390	8	turistika
	Švýcarské Alpy	MAYER A CROCUS	JV	10 790	9	turistika
	Švýcarské hory a termální lázně		JZ	10 790	9	turistika
	Švýcarsko - Bernské Alpy		STŘ-J	10 690	9	turistika
	Švýcarsko - Diablerets - Ženevské jezero, Mont Blanc		Z	10 390	9	turistika
	Švýcarsko - Wallis		J	10 790	9	turistika
	Švýcarsko - Wallis II.		J	10 790	9	turistika
	Švýcarsko s výletem horským expresem	MAYER A CROCUS	STŘ-JV	5 690 / 5 790	5	vlak
	Švýcarsko, alpský okruh	MAYER A CROCUS	J-Z-STŘ	7 990	7	kultura
	Švýcarsko, hory a jezera		JZ-J	6 990	6	kultura
Intertrans	Horští velikáni - Jungfrau, Matterhorn		STŘ-J-Z	6 420	5	kultura
	Bern, Ženeva, Chamonix		STŘ-Z	5 190	5	kultura
	Jižní Švýcarsko		JV-J	5 810	5	kultura
	Bodamské jezero, Rýnské vodopády a ostrov Mainau		SV	3 460	3	kultura
	Krásy centrálního Švýcarska		S-STŘ	3 930	3	kultura
	Horskými vláčky v srdci Švýcarska		J-STŘ	5 890	5	vlak
	Bernina Express a Zugspitze		JV	5 660	4	vlak
	Rhónská stezka		J-Z	8 260	6	cyklo
Z Mořice do Merana		JV	6 990	6	cyklo	
Voma	Švýcarsko Bernské Alpy		SV-STŘ-J	5 890	6	kultura
	Švýcarsko Walliské Alpy		Z-J	5 890	6	kultura
	Švýcarsko Francie "Top of Europe"		Z-J	5 890	6	kultura
	Švýcarsko speciál		STŘ	4 990	5	kultura

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha G: Typy poznávacích zájezdů cestovních kanceláří do Švýcarska

Cestovní kancelář	TYPY POZNÁVACÍCH ZÁJEZDŮ A JEJICH POČET (PŘI DUPLIKACI A BEZ DUPLIKACE ZÁJEZDŮ)						
	Kulturně-poznávací		Turistické		Cykloturistické	Vlakové	
	při duplikaci	duplikace odstraněna	při duplikaci	duplikace odstraněna	duplikace neexistuje	při duplikaci	duplikace odstraněna
Čedok	11	11	1	1		2	2
Firo - tour	3	3				2	2
Travel 2002	5	5	4	4		2	2
Slan tour	1		1			1	
Vsacan	1	1				2	2
Čebus	2	2				1	1
Inter Zbiroh	2	2				3	3
Nomád					2		
Monatour	2	2					
Pangeo tours	1	1					
Ideal tour	3	2				1	
Redok Travel	4	4	4	2		2	1
Kudrna			3	3	6		
Poznání	1		11	9		1	
Mayer a Crocus	4	3	8	2		2	2
Alpina			6	6	2		
Cyklotour					3		
Quicktour	1	1	6	5		1	1
Geops	2	1	5	1		1	
Inex	3	3	4	4		4	4
V-tour			5	5	9	1	1
Rialto	5	5	1	1			
Amitours	4	1	7	6		2	
Intertrans	5	5			2	2	2
Voma	4	4					
CELKEM 184 při duplikaci	64		66		24	30	
CELKEM 152 bez duplikace		56		49	24		23

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha H: Trasy zájezdů

Typy zájezdů	LOKACE TRAS ZÁJEZDŮ								
	severovýchod	sever	severozápad	střed	západ	jihozápad	jih	jihovýchod	východ
Kulturně-poznávací									
při duplikaci	11	8	4	27	28	19	34	9	4
duplikace odstraněna	9	8	3	24	24	15	30	9	4
Turistické									
při duplikaci	3	2	0	17	16	11	39	10	3
duplikace odstraněna	2	2	0	12	12	7	29	8	2
Cykloturistické									
duplikace neexistuje	2	0	2	5	3	2	9	8	4
Vlakové									
při duplikaci	4	3	0	19	3	1	23	20	5
duplikace odstraněna	2	3	0	14	3	1	17	15	3

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha I: Položky tvořící konečnou cenu zájezdu (s DPH)

CESTOVNÍ KANCELÁŘ	DOPRAVA (do země / v zemi)	UBYTOVÁNÍ (druh; počet lůžek)	STRAVOVÁNÍ (denní dávka)	SLEVY	POJIŠTĚNÍ (zákonné / komplexní)	PRŮVODCE
Čedok	autokar, vlak, vl. doprava / autokar, vlak, loď	apartmán (2-4lůžka) / hotel (2lůžka)	snídaně / polopenze	- za včasný nákup - pro stálé zákazníky - skupinová - pro velkoodběratele	zákonné	ano
Firo - tour	autokar / autokar, vlak	hotel (2lůžka)	snídaně	- za včasný nákup - pro rodiny s dětmi	zákonné	ano
Travel 2002	lux. autobus / lux. autobus, lanovka	hotel (2lůžka)	snídaně / polopenze / ochutnávka vín	- za včasný nákup - pro stálé zákazníky - seniorská - pro invalidy - skupinová - 3. a 4. os. na pokoji - 3. os. na přistýlce - přistýlka pro os. do 17 let	zákonné	ano
Slan tour	duplikováno	chata (2-4lůžka) / penzion (2-4lůžka) / hotel (2lůžka)	polopenze / plná penze	- za včasný nákup - pro stálé zákazníky - skupinová - seniorská	zákonné / komplexní	ano
Vsacan	autobus / autobus	hotel (2-3lůžka) / chata (2-3lůžka)	snídaně	- za včasný nákup - pro stálé klienty - za nákup přes internet	zákonné / komplexní	ano
Čebus	lux. autokar / lux. autokar, vlak	hotel (2lůžka)	snídaně / polopenze	- za včasný nákup - pro stálé klienty	zákonné	ano
Inter Zbihov	autokar / autokar, vlak	hotel (2lůžka)	polopenze	ne	zákonné / komplexní	ano
Nomád	autobus+přeprava kol / autobus+přeprava kol	kemp (vl. stany)	polopenze / zvýšená polopenze	- za včasný nákup - pro stálé zákazníky - studentská - skupinová	zákonné / pouze léčebné výlohy	ano
Monatour	lux. autobus / autobus, trajekt	hotel (2lůžka)	snídaně	- za včasný nákup - pro stálé klienty	zákonné	ano
Pangeo tours	hotelbus / hotelbus	hotelbus	plná penze	- za včasný nákup - pro stálé klienty - skupinová	zákonné	ano
Ideal tour	lux. autokar / lux. autokar	hotel (2lůžka)	snídaně / polopenze	- za včasnou rezervaci - pro stálé klienty - osoba na 3. přistýlce	zákonné	ano
	duplikováno	lux. autokar / lux. autokar, lanovka	hotel (2-3lůžka)	snídaně / polopenze	- za včasnou rezervaci - pro stálé klienty - osoba na 3. přistýlce	zákonné
Redok Travel	lux. autobus / lux. autobus, vlak, lanovka	hotel (2-4lůžka)	snídaně	- za včasný nákup - pro stálé klienty - skupinová - osoba na 3. přistýlce - seniorská - na dítě s dospělými - pro pedagogy - pro firmy - bonus pro každého	zákonné	ano
	duplikováno	lux. autobus / lux. autobus, vlak	hotel (2-4lůžka)	polopenze	- za včasný nákup - pro stálé klienty - skupinová - osoba na 3. přistýlce - seniorská - na dítě s dospělými - pro pedagogy - pro firmy - bonus pro každého	zákonné / pouze 1x komplexní i storno zájezdu
Kudrna	autobus, mikrobus + přeprava kol	kemp (vl. stany)	polopenze	- za včasný nákup - pro stálé zákazníky	zákonné /	ano

		autobus, mikrobus + přeprava kol, loď, vlak, lanovka			- skupinová - dětská - studentská - novomanželská - turistická	pouze léčebné výlohy	
Poznání		autobus / autobus, lanovka	hotel (2lůžka) / kemp (vl. stany)	bez stravy / polopenze	- za včasný nákup - pro stálé klienty, - on-line sleva - skupinová - dětská - studentská - pro pedagogy - bonus pro každého - lékařská	zákonně / pouze 1x storno zájezdu	ano
	duplikováno	autobus / autobus, vlak	hotel (2lůžka) / chata (2-4 lůžka)	snídaně / polopenze / plná penze	- za včasný nákup - pro stálé klienty, - on-line sleva - skupinová - dětská - studentská - pro pedagogy - bonus pro každého - lékařská - 3. os. na příštýlce	zákonně / pouze 1x léčebné výlohy a storno zájezdu	ano
Mayer a Crocus		autobus, lux autobus / autobus, lux. autobus	chata (2-4lůžka) / hotel (2lůžka) / penzion (2-4lůžka)	polopenze / plná penze	- za včasný nákup - pro stálé klienty - skupinová - seniorská - kdo naláká nového klienta	zákonně / pouze léčebné výlohy a storno zájezdu	ano
	duplikováno	autobus, lux. autobus / autobus, lux. autobus, lanovka	chata (2-4 lůžka)	polopenze / plná penze	- za včasný nákup - pro stálé klienty - skupinová - seniorská - kdo naláká nového klienta	zákonně / pouze léčebné výlohy a storno zájezdu	ano
Alpina		autobus (u cykla + přeprava kol) / autobus (u cykla + přeprava kol), lanovka, linky busu, vlak	kemp (s vl. stany)	bez stravy / polopenze	- pro stálé klienty - studentská - skupinová - dětská - lékařská	zákonně / pouze storno zájezdu	ano
Cyklotour		autokar+přeprava kol / autokar+přeprava kol	ubytovna (4 a více lůžek) / hotel (2-4lůžka)	snídaně / polopenze	- za včasné přihlášení - pro stálé zákaznky - skupinová	zákonně / komplexní	ano
Quicktour		autobus / autobus, lanovka	hotel (2lůžka, 4-6lůžka)	snídaně / polopenze	- za včasné objednání - pro stálé klienty - skupinová - 3. osoba na lůžku	zákonně	ano
	duplikováno	autobus / autobus, vlak	hotel (2lůžka)	snídaně	- za včasné objednání - pro stálé klienty - skupinová - 3. osoba na lůžku	zákonně	ano
Geops		autobus / autobus, vlak	hotel (2lůžka)	snídaně	- za včasné zaplacení - pro stálé zákaznky - skupinová - pro dvojici - pro firmy - pro pedagogy - studentská - seniorská - webovská - vánoční - lednová a únorová	zákonně	ano
	duplikováno	autobus / autobus, vlak, lanovka	hotel (2lůžka)	snídaně / polopenze	- za včasné zaplacení - pro stálé zákaznky - skupinová - pro dvojici - pro firmy - pro pedagogy - studentská - seniorská - webovská - vánoční - lednová a únorová	zákonně	ano

Inex	lux. autobus / lux. autobus, vlak	hotel (2lůžka, 3-4lůžka)	snídaně / polopenze	- za včasný nákup - pro stálé zákazníky - novomanželská - dětská - seniorská - pro pedagogy - na Sphere kartu - za druhou účast v jednom roce - 3. a 4. os. na pokoji - dítě do 17 let - 3. osoba na přistýlce	zákonně / komplexní	ano
V-tour	mikrobus+přeprava kol, vl. doprava / mikrobus+přeprava kol, vlak, lanovka, linky busu, loď	kemp (vl. stany) / chata / mládežnická ubytovna	snídaně / polopenze	- pro stálé zákazníky - skupinová - dětská a juniorská - studentská - pro členy Alpenvereinu a Českého alpského klubu	zákonně	ano
Rialto	autobus / autobus	hotel (2lůžka)	bez stravy / snídaně	- za včasnou rezervaci - pro stálé klienty - skupinová	zákonně	ano
Amitours	autobus / autobus, lanovka	chata (2-4lůžka)	polopenze / plná penze	- za včasný nákup - pro stálé klienty - skupinová - seniorská - kdo naláká nového klienta	zákonně / pouze léčebné výlohy a storno zájezdu	ano
	duplikováno autobus / autobus	chata (2-4lůžka) / hotel (2lůžka) / penzion (2-4lůžka)	polopenze / plná penze	- za včasný nákup - pro stálé klienty - skupinová - seniorská - kdo naláká nového klienta	zákonně / pouze léčebné výlohy a storno zájezdu	ano
Intertrans	lux. autobus (u cykla+přeprava kol) / lux. autobus (u cykla+přeprava kol)	hotel (2-4lůžka) / penzion (2 a více lůžek) / kemp (vl. stany)	bez stravy / snídaně	- za včasný nákup - pro stálé klienty - skupinová - pro školní skupiny - bonus při doporučení jiných klientů - 3. osoba na přistýlce	zákonně / komplexní	ano
Voma	autobus / autobus	hotel (2lůžka)	snídaně	- za včasný nákup	zákonně / pouze léčebné výlohy	ano

Zdroj: vlastní zpracování